

Migratieradar Asiel najaar 2024

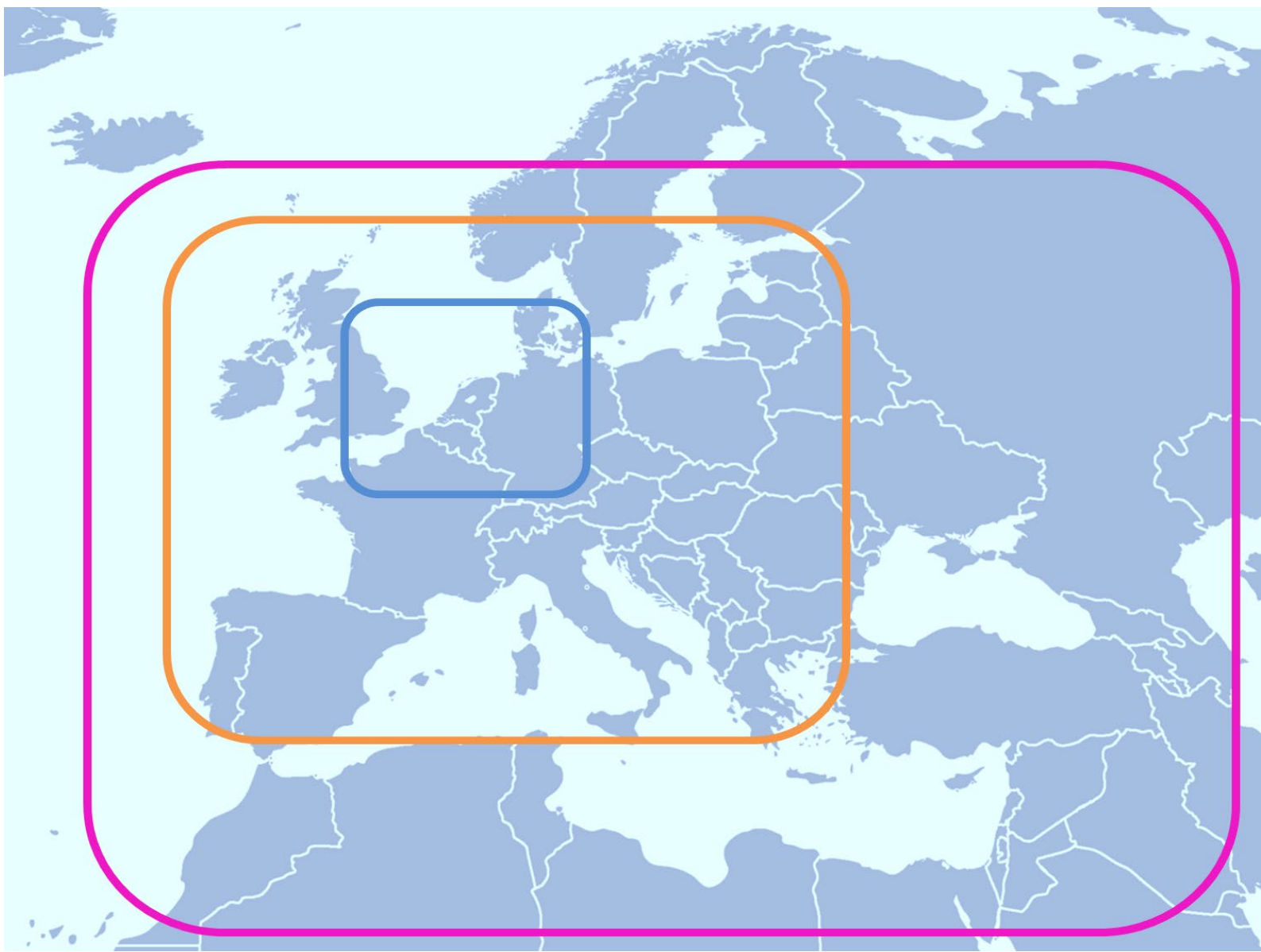
Ontwikkelingen mei t/m augustus 2024 en verwachting van
asielgerelateerde migratie

Koninklijke Marechaussee

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Colofon

titel	Migratieradar Asiel najaar 2024: Ontwikkelingen mei – augustus 2024 en verwachting van asiel gerelateerde migratie
status	definitief
auteurs en redactie	IND/SUA/O&A
coauteurs	Team Onderzoek en Expertise Land en Taal (TOELT) van de IND Koninklijke Marechaussee (KMar)
contactgegevens	IND SUA Onderzoek & Analyse Ministerie van Justitie en Veiligheid Immigratie en Naturalisatiedienst Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag Postbus 16275 2500 BG Den Haag migratieradar.oena@ind.nl

Inhoud

1	INLEIDING.....	6
1.1	AANLEIDING EN DOELEN	6
1.2	BRONNEN EN METHODEN	6
1.3	OPBOUW MIGRATIERADAR	6
2	RELEVANTE ONTWIKKELINGEN IN HERKOMST- EN TRANSITLANDEN.....	7
2.1	ZUID-AMERIKA	7
2.1.1	Colombia	7
2.1.2	Venezuela.....	7
2.2	SUB-SAHARA AFRIKA	8
2.2.1	Ethiopië	8
2.2.2	Eritrea	8
2.2.3	Nigeria	9
2.2.4	Somalië	9
2.3	NOORD-AFRIKA	10
2.3.1	Algerije.....	10
2.3.2	Libanon	10
2.3.3	Libië.....	10
2.3.4	Marokko.....	11
2.3.5	Soedan	12
2.3.6	Tunesië.....	12
2.4	Azië	13
2.4.1	Afghanistan.....	13
2.4.2	China	14
2.4.3	Pakistan	15
2.5	MIDDEN-OOSTEN	15
2.5.1	Irak.....	15
2.5.2	Iran.....	16
2.5.3	Jemen.....	17
2.5.4	Palestijnse gebieden	18
2.5.5	Syrië	18
2.5.6	Turkije	18
2.6	EUROPA	18
2.6.1	Oekraïne.....	18
2.6.2	Belarus	19
2.6.3	Russische Federatie.....	19
3	EERSTE ASIELAANVRAGEN OP NEDERLANDSE LUCHTHAVENS	21
3.1	EXTRA-SCHENGEN ROUTES.....	22
3.2	INTRA-SCHENGEN ROUTES	23
3.3	INTRA-SCHENGEN REISROUTES (NAAR NEDERLAND)	23
4	ONTWIKKELINGEN IN EUROPA	24
4.1	(BELEIDS)ONTWIKKELINGEN IN EUROPA.....	24
4.1.1	Partnerschap EU en Libanon.....	24

4.1.2	Asiel- en migratiepact	24
4.1.3	Schengen	25
4.1.4	Frontex	25
4.1.5	Oekraïners	25
4.1.6	Jurisprudentie	25
4.1.7	Syrië	25
4.1.8	Vermissingen van minderjarige asielzoekers	26
4.2	(BELEIDS)ONTWIKKELINGEN IN EUROPESE LANDEN	26
4.2.1	Grenscontroles binnengrenzen	26
4.2.2	België	27
4.2.3	Duitsland	27
4.2.4	Finland	27
4.2.5	Hongarije	27
4.2.6	Italië	28
4.2.7	Oostenrijk	28
4.2.8	Polen	28
4.2.9	Zweden	28
4.3	ASIELAANVRAGEN IN DE EU+	29
4.3.1	Asielaanvragen	29
4.3.2	Kenmerken aanvragers	30
5	ONTWIKKELINGEN IN NEDERLAND	34
5.1	(BELEIDS)ONTWIKKELINGEN IN NEDERLAND	34
5.1.1	Formatie kabinet	34
5.1.2	Wijziging beoordelingskader asielaanvraag	34
5.1.3	Aanpassingen landenbeleid	34
5.1.4	Alleenreizende jongeren/minderjarigen	35
5.1.5	Syrië	35
5.1.6	Eigen bijdrage vluchtelingen Oekraïne	35
5.1.7	Jurisprudentie	35
5.2	EERSTE ASIELAANVRAGEN	36
5.2.1	Nationaliteiten	36
5.2.2	Asielaanvragen van alleenstaande/-reizende minderjarigen	40
6	UITGELICHTE NATIONALITEITEN	44
6.1	SYRIËRS	44
6.1.1	Ontwikkelingen	44
6.1.2	Routes	46
6.1.3	Asielaanvragers in de EU en Nederland	48
6.2	TURKEN	50
6.2.1	Routes	50
6.2.2	Asielaanvragers in de EU en Nederland	51
6.3	ONBEKENDE NATIONALITEIT	54
6.3.1	Hoe rapporteren we in deze paragraaf?	54
6.3.2	Ontwikkelingen in Palestijnse Gebieden	55
6.3.3	Routes	55
6.3.4	Asielaanvragers in Nederland	56
7	VERWACHTINGEN	59
7.1	MIGRATIE UIT HERKOMST- EN TRANSITLANDEN	59

7.2	AANTAL ASIELAANVRAGERS IN DE EU+ EN NEDERLAND IN HET DERDE TERTAAL VAN 2024	60
BIJLAGE I	OVERZICHT UITGELICHTE NATIONALITEITEN	62

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelen

Asielmigratie is een complex fenomeen. Politici, beleidsmedewerkers en uitvoeringsinstanties in de migratieketen hebben behoefte aan een zo goed mogelijk inzicht in deze migratievorm. Daarnaast bestaat de behoefte aan onderbouwde verwachtingen, waardoor uitvoeringsorganisaties in de asielketen zich mogelijk kunnen voorbereiden op wat er de komende periode kan gebeuren. Een aantal producten geeft al dergelijke inzichten en/of verwachtingen. Zo publiceert DG Migratie een prognose voor het aantal asielaanvragen dat Nederland de komende jaren kan verwachten en stelt deze tweemaal per jaar bij.¹ Ook publiceert de IND iedere maand het aantal asielaanvragen in Nederland van de voorgaande maand² en publiceren de EUAA en Eurostat cijfers van de aantallen asielaanvragen in de EU(+). Het Ministerie van Buitenlandse Zaken en TOELT rapporteren over de situatie in herkomst- en transitlanden van asielzoekers. Deze informatie wordt veelal afzonderlijk aangeboden. De Migratieradar Asiel brengt de diversiteit aan ontwikkelingen samen om de aantallen asielaanvragen van de afgelopen maanden te duiden, in perspectief te plaatsen, en een verwachting voor de komende maanden te formuleren. Aan de verwachtingen kunnen geen rechten worden ontleend.

In iedere editie van de Migratieradar Asiel worden ook enkele nationaliteiten uitgelicht.

1.2 Bronnen en methoden

Voor een helder beeld van de asielinstroom in Nederland zijn in de Migratieradar ontwikkelingen in diverse werelddelen en op diverse terreinen, zoals politiek, migratiebeleid, maatschappelijke impact en de recente asielinstroom, samengebracht. Kwalitatieve ontwikkelingen zijn verzameld uit politieke stukken, nieuwsbrieven, mediaberichten en bestaande rapportages. Daarnaast worden waar mogelijk signalen meegenomen uit (ad hoc) onderzoeken van de afdeling Onderzoek & Analyse (O&A) van de IND en overleggen met andere Europese lidstaten (GDISC prognosenetwerk, Blueprint netwerk). Kwantitatieve ontwikkelingen zijn gebaseerd op cijfers uit databases van onder andere de IND, EUAA³, Eurostat en de Koninklijke Marechaussee (KMar). Het gebruik van deze gegevens is primair bedoeld om trends weer te geven. De absolute aantallen in de tekst zijn bij eigen berekeningen afgerond op tientallen. Grafieken en onderliggende berekeningen zijn gebaseerd op eenheden.

1.3 Opbouw Migratieradar

De hoofdstukken 2 tot en met 5 geven een overzicht van alle ontwikkelingen en zijn ingedeeld op geografische basis. Hoofdstuk 2 beschrijft relevante ontwikkelingen in een aantal belangrijke herkomst- en transitlanden buiten de EU. In hoofdstuk 3 staan gegevens over de asielaanvragen die na aankomst per vliegtuig in Nederland worden gedaan. Hoofdstuk 4 schetst de ontwikkelingen in de EU en EU-lidstaten wat betreft beleid en aantallen asielaanvragen, hoofdstuk 5 schetst de ontwikkelingen in Nederland. Vervolgens worden in hoofdstuk 6 enkele nationaliteiten uitgelicht. In hoofdstuk 7 volgt een vooruitblik naar de te verwachten asielinstroom in Nederland voor de komende maanden.

¹ Ministerie van Justitie en Veiligheid, Meerjaren productie prognose (MPP).

² IND, [Asieltrends](#).

³ Dit betreffen vrij recente, voorlopige en niet gevalideerde cijfers. Hierdoor zouden latere, gevalideerde gegevens (iets) af kunnen wijken van de in dit rapport gerapporteerde.

2 Relevante ontwikkelingen in herkomst- en transitlanden

Verschiedende factoren spelen een rol wanneer mensen binnen hun land ontheemd raken of besluiten te emigreren. Uit wetenschappelijke bronnen blijkt dat de veiligheidssituatie in een land de grootste invloed heeft op de keuzes van asielmigranten ten aanzien van vertrek, doormigratie en waar zij zich (uiteindelijk) vestigen.⁴

In dit hoofdstuk worden relevante ontwikkelingen uit met name de maanden mei tot en met augustus van 2024 in een aantal herkomst- en/of transitlanden⁵ beschreven die van invloed zouden kunnen zijn op de asielinstroom naar Europa, dan wel naar Nederland. Niet alle ontwikkelingen zullen op korte termijn impact hebben op de asielinstroom in Nederland, ze zijn wel van belang voor het actuele beeld. Verder zijn sociale netwerken⁶ en de financiële situatie van (potentiële) asielmigranten van invloed op de beslissing om te emigreren/vluchten.⁷ In dit hoofdstuk zijn de landen in alfabetische volgorde per regio gerangschikt. De regio's zijn achtereenvolgens Zuid-Amerika, Sub-Sahara Afrika, Noord-Afrika, Azië, het Midden-Oosten en Europa.

2.1 Zuid-Amerika

2.1.1 Colombia⁸

Uit een intern Colombiaans overheidsrapport blijkt dat gewapende groeperingen in Colombia inmiddels in 30 van de 32 Colombiaanse departementen aanwezig zijn. Dit gebeurde ondanks de Paz Total besprekingen met enkele grote spelers vanuit diezelfde groeperingen.⁹ Na twee jaar van Paz Total zijn de veiligheid, de humanitaire situatie en de vredesopbouw in Colombia niet verbeterd. De belangrijkste gewapende groeperingen, ELN, el Clan del Golfo en de dissidente FARC-groepen, zouden allemaal aan invloed hebben gewonnen.¹⁰ President Petro heeft in september een wetsvoorstel ingediend met daarin nieuwe criteria die helpen bij het maken van onderscheid tussen gewapende groeperingen die kunnen deelnemen aan de gesprekken en groepen die juridisch vervolgd zullen worden. Hij hoopt hiermee een duidelijker juridische en operationele structuur te creëren en daarmee het vredesproject in Colombia te bevorderen.¹¹

2.1.2 Venezuela

Op 28 juli jl. hebben de presidentsverkiezingen in Venezuela plaatsgevonden. Hoewel beide partijen na afloop de overwinning claimden¹², werd zittend president Maduro gelijk na de sluiting van de stembureaus door de nationale kiescommissie (CNE) uitgeroepen tot overwinnaar¹³. De oppositie, maar ook verschillende landen, zoals Brazilië, Chili, Colombia, de Verenigde Staten¹⁴ en landen van de EU¹⁵, hebben de uitslag in twijfel getrokken of zelfs verworpen. Tot begin september heeft de nationale kiescommissie de uitslag niet met bewijs kunnen onderbouwen.¹⁶

⁴ Verwey-Jonker Instituut, 2023. Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland: Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers, p. 4.

⁵ In grote lijnen is gekeken naar de 20 landen waar de grootste aantallen asielzoekers in Nederland vandaan komen.

⁶ Zie ook Verwey-Jonker Instituut, 2023. Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland: Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers, p. 5.

⁷ IOM, s.a. Using big data to estimate migration "push factors" from Africa, p. 105.

⁸ Bron voor deze en andere vlaggen in dit rapport is de website Flagpedia, [url](https://www.flagpedia.com/)

⁹ Rcnradio, Grupos armados hacen presencia en 30 departamentos de Colombia mientras se negocia la 'Paz Total', 10-09-2024, [url](https://www.rcnradio.com/grupos-armados-hacen-presencia-en-30-departamentos-de-colombia-mientras-se-negocia-la-paz-total/)

¹⁰ FIP, Segundo año de Petro. ¿Dónde está el cambio? Balance territorial de la Paz Total, agosto 2024, [url](https://www.fip.org.co/segundo-a%C3%B1o-de-petro-d%C3%B3nde-est%C3%A1-el-cambio-balance-territorial-de-la-paz-total-agosto-2024/)

¹¹ Infobae, Gobierno Petro hará cambios en la 'paz total': estas son las nuevas reglas para negociar con los grupos armados en Colombia, 10-09-2024, [url](https://www.infobae.com/argentina/politica/2024/09/10/gobierno-petro-hara-cambios-en-la-paz-total-estas-son-las-nuevas-reglas-para-negociar-con-los-grupos-armados-en-colombia/)

¹² FP, Maduro, Opposition Both Declare Victory in Venezuela's Disputed Election, 29-07-2024, [url](https://www.fpradio.com/maduro-opposition-both-declare-victory-in-venezuelas-disputed-election/)

¹³ AP, Venezuela election, as it happened: Maduro declared winner, González claims victory, 29-07-2024, [url](https://apnews.com/article/venezuela-election-as-it-happened-maduro-declared-winner-gonzalez-claims-victory-29-07-2024/)

¹⁴ El País, Resultados de las elecciones en Venezuela 2024, resumen del 15 de agosto, 15-08-2024, [url](https://elpais.com/venezuela/2024/08/15/resultados-de-las-elecciones-en-venezuela-2024-resumen-del-15-de-agosto/)

¹⁵ NOS, Europese Unie erkent verkiezingsuitslag Venezuela niet, 31-07-2024, [url](https://www.nos.nl/2024/07/31/europese-unie-erkent-verkiezingsuitslag-venezuela-niet)

¹⁶ The New York Times, No Evidence That Maduro Won, a Top Venezuelan Election Official Says, 26-08-2024, [url](https://www.nytimes.com/2024/08/26/world/americas/venezuela-election-official-says-no-evidence-maduro-won/)

In reactie op de verkiezingsuitslag gingen Venezolanen massaal de straat op om te demonstreren tegen de in hun ogen frauduleuze verkiezingen. Binnen 24 uur vielen er tenminste zes doden en werden honderden demonstranten gearresteerd.¹⁷ Begin september meldde Human Right Watch dat er 24 doden tijdens de demonstraties waren gevallen, dat er volgens de autoriteiten 2400 demonstranten waren gearresteerd en dat er volgens Foro Penal¹⁸ 1580 politieke gevangenen waren, inclusief 114 kinderen.¹⁹

Volgens UNHCR bevindt het land zich in een politiek-constitutionele crisis en hebben één op de vier Venezolanen, 7 miljoen in totaal, humanitaire hulp nodig. UNHCR schat voor 2024-2025 in dat 2,7 miljoen Venezolanen als gevolg van deze crisis hulp nodig zullen hebben van UNHCR. Na de verkiezingen zouden voor iedere zeven Venezolanen die het land via de grens met Colombia verlaten er drie weer terugkeren. UNHCR houdt rekening met een toename van Venezolanen die het land verlaten als gevolg de repressie en het geweld.²⁰

Venezolanen in Colombia

In augustus 2024 bevonden zich ruim 2,81 miljoen Venezolanen in Colombia.²¹ Dit zijn er iets minder dan in mei 2024 (bijna 2,83 miljoen).

2.2 Sub-Sahara Afrika

2.2.1 Ethiopië

Sinds de vorige Migratieradar zijn er geen grote veranderingen in de situatie in Ethiopië. De veiligheidssituatie blijft uitermate wisselvallig en onvoorspelbaar en er blijven grote humanitaire problemen. Ook de afgelopen maanden vonden de meeste binnenlandse gewapende confrontaties plaats in de regio Amhara, met name tussen Ethiopische federale troepen en Amhaarse Fano milities. De noodtoestand die vanwege dit conflict in augustus 2023 werd uitgeroepen is op 3 juni 2024 geëindigd.²² Ook waren er gewapende confrontaties in de regio's Gambela en Oromia.²³

Ethiopië wordt geteisterd door langdurige droogte, waardoor 24 miljoen personen afhankelijk zijn van hulp. Lokale onweersbuien en lichte regen veroorzaakten modderstromen in het bergachtige Gofa in het zuiden van Ethiopië. Hierdoor kwamen meer dan 250 personen om het leven en zijn rond de vijftienduizend personen geëvacueerd.²⁴

Daarnaast zijn de relaties van Ethiopië met Somalië, Egypte en Eritrea gespannen. De spanningen tussen Ethiopië en Somalië houden aan na een deal tussen Ethiopië en Somaliland, een afgescheiden deelstaat van Somalië: in ruil voor erkenning van Somaliland krijgt Ethiopië toegang tot de Rode Zee (zie meer info §2.2.4). Er zijn spanningen met Egypte, omdat Ethiopië een dam bouwt in de Blauwe Nijl. Tot ongenoegen van Ethiopië hebben Somalië en Egypte in augustus een militaire deal gesloten. Dit draagt volgens Ethiopië bij aan destabilisatie in de regio.²⁵ De relatie met Eritrea is verder verslechterd doordat eerst Eritrea en toen Ethiopië geen vluchten vanuit de hoofdsteden van het andere land toe zal laten (zie §2.2.2).

2.2.2 Eritrea

Sinds de vorige Migratieradar is de binnenlandse politieke situatie in Eritrea niet veranderd. Daarom blijven de belangrijkste redenen voor mensen om het land te ontvluchten onverminderd van kracht.²⁶ Het autoritaire bewind van president Isaias Afewerki beperkt nog steeds de bewegingsvrijheid van burgers binnen Eritrea.

Legale uitreis uit het land is moeilijk. De toepassing van bestaande wetten is willekeurig en het is

¹⁷ El País, Las protestas masivas en Venezuela dejan al menos seis muertos y cientos de detenidos, 30-07-2024, [url](#)

¹⁸ Ngo Foro Penal geeft onder meer juridisch advies aan Venezolaanse burgers die willekeurig worden vastgezet. [url](#)

¹⁹ HRW, Venezuela: Brutal Crackdown on Protesters, Voters, 04-09-2024, [url](#)

²⁰ UNHCR, Factsheet. Venezuela, September 2024, [url](#)

²¹ R4v, Refugiados y migrantes de Venezuela, Evolución de las cifras en los 17 países r4v, 12-09-2024, [url](#)

²² United Nations, Ethiopia: UN Human Rights Chief calls for sustained efforts to halt violations and abuses, 14 juni 2024, [url](#)

²³ Ethiopia Peace Observatory, Weekly reports 1 juni 2024 -31 augustus 2024, [url](#)

²⁴ Ethiopia Observer, Ethiopia mudslides death toll passes 250, 29 juli 2024, te raadplegen via Factiva, [url](#)

²⁵ The Independent, Ethiopia is worried over a defense deal between Egypt and Somalia as tensions rise in Horn of Africa, 30 augustus 2024, [url](#)

²⁶ UNHCR, Eritrean government must take decisive steps to improve human rights situation: UN expert, 20 juni 2024, [url](#)

slecht gesteld met de mensenrechten. Officieel geldt voor alle (meerderjarige) Eritreeërs een militaire of civiele dienstplicht van achttien maanden, maar in de praktijk is de dienstplicht van onbepaalde duur. Het rechtssysteem in Eritrea is niet onafhankelijk en toegang tot informatie wordt sterk gereguleerd door de overheid.²⁷

De relatie tussen Eritrea en Ethiopië is verder verslechterd. Nadat Eritrea had aangekondigd vanaf eind september geen vluchten meer toe te laten vanuit Addis Abeba, heeft Ethiopië de vluchten vanuit Asmara stopgezet. Na een onderbreking van 20 jaar werden de vluchten tussen beide landen zes jaar geleden hervat. Destijds was dit een teken van een verbetering in de langdurig conflictueuze verhoudingen tussen beide landen.²⁸

2.2.3 Nigeria

Aan de sociaaleconomische crisis waar in de vorige rapportages al melding van is gemaakt, komt voorlopig geen einde. Op zondag 2 juni 2024 werd een nieuw dieptepunt bereikt toen Nigeria's grootste vakbonden het nationale elektriciteitsnetwerk plat legden om hun eisen voor een hoger minimumloon kracht bij te zetten. Met het huidige loon van omgerekend €19 per maand en zelfs met de door de regering voorgestelde verhoging naar €38 valt niet te leven, aldus de vakbonden. Bankpersoneel, leraren in het openbaar onderwijs, verplegend personeel in de openbare ziekenhuizen, de transportsector en grondpersoneel van vliegvelden legden eveneens het werk neer om deze staking te ondersteunen.²⁹

Ook de veiligheidssituatie in het land zit nog altijd in een neerwaartse spiraal. Sinds president Bola Tinubu een jaar geleden aan de macht kwam registreerde de Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) ruim 4.500 dodelijke slachtoffers en ruim 7.000 ontvoeringen (van 29-5-2023 en 22-5-2024). In het jaar daarvoor (van 29-5-2022 tot 29-5-2023) werden ruim 2.600 Nigerianen gedood, terwijl ruim 3.500 anderen werden ontvoerd.³⁰

2.2.4 Somalië

Bij de toekomstige ondersteuningsmissie van de Afrikaanse Unie in Somalië (AUSSOM), de opvolger van de African Union Transition Mission in Somalia (ATMIS) die eind van dit jaar afloopt (zie ook vorige rapportages), zal een beperkt aantal troepen in nauwe coördinatie met het Somalische leger gedurende een beperkte periode betrokken zijn. Zowel Egypte als Djibouti hebben al te kennen gegeven hierbij een belangrijke rol te willen spelen.³¹ Met name Egypte wil hier vol op in zetten. Het plan is dat maximaal 5.000 Egyptische soldaten zullen aansluiten bij de nieuwe bovengenoemde troepenmacht van de Afrikaanse Unie, terwijl naar verluidt daarnaast nog eens 5.000 soldaten zullen worden ingezet.³²

De Somalische premier, Hamza Abdi Barre, kondigde in augustus aan dat Ethiopische strijdkrachten geen deel meer zullen uitmaken van de AUSSOM, tenzij Ethiopië zich terugtrekt uit een controversieel Memorandum of Understanding (MoU) dat eerder dit jaar met Somaliland werd ondertekend (zie ook §2.2.1). In dat MoU verleent de afgescheiden deelstaat Somaliland Ethiopië toegang tot twintig kilometer van haar kustlijn van de Rode Zee om daar in de toekomst een marinebasis te bouwen. In ruil daarvoor zou Ethiopië de onafhankelijkheid van Somaliland erkennen. Somalië beschouwt dit als een schending van zijn soevereiniteit en territoriale integriteit.³³

²⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen Ambtsbericht Eritrea, december 2023, [url](#), geraadpleegd 22-02-2024; zie ook Migratieradar winter 2024, hoofdstuk Uitgelichte nationaliteiten.

²⁸ BBC, *Horn of Africa airlink, once symbolic of peace, suspended*, 3 september 2024, [url](#)

²⁹ NRC, *Vakbonden zetten Nigerianen in het donker om hoger minimumloon*, 4 juni 2024, geraadpleegd 11 september 2024, [url](#)

³⁰ Premium Times, *UPDATED : 4,500 Nigerians killed, 7,000 kidnapped in Tinubu's first year as president*, 28 mei 2024, [url](#), geraadpleegd 11 september 2024

³¹ Radio Dalsan, *Somalia Unveils an Strategic African Union Mission to Combat Al-Shabaab*, 9 augustus 2024, [url](#), geraadpleegd 11 september 2024

³² BBC, *Why Ethiopia is so alarmed by an Egypt-Somalia alliance*, 30 augustus 2024, [url](#), geraadpleegd 11 september 2024.

³³ VoA, *Somalia: Ethiopian troops cannot be in AUSSOM, unless Somaliland deal nixed*, 23 augustus 2024, [url](#), geraadpleegd op 11 september 2024

2.3 Noord-Afrika

2.3.1 Algerije

Politieke Ontwikkelingen

President Tebboune heeft aangekondigd zich herkiesbaar te stellen voor de aankomende presidentsverkiezingen op 7 september 2024.³⁴ Naast Tebboune zijn twee andere kandidaten goedgekeurd als presidentskandidaat.³⁵ Lousia Hanoune, een sleutelfiguur in de Algerijnse oppositie, beëindigde haar kandidatuur. Ze gaf aan dat "oneerlijke voorwaarden" hier de reden voor zijn.³⁶ Elf andere prominente Algerijnse oppositieleiden schreven een open brief waarin ze het "autoritaire klimaat" rondom de aanstaande presidentsverkiezingen veroordeelden en opriepen tot een brede democratische transitie.³⁷

In juni werd Interface Média van journalist Ihsan El Kadi, de uitgeverij van Radio M en de online krant Maghreb Emergent, definitief gesloten door de rechter. Deze mediakanalen werden als een van de laatste vrije perskanalen beschouwd door Algerijnse mensenrechtenverdedigers.³⁸ RSF riep de Algerijnse autoriteiten in juli nog tevergeefs op om El Kadi vrij te laten in het presidentieel pardon van 8000 gevangenen.³⁹

Verder braken er in juni rellen uit in de regio Tiaret vanwege aanhoudende droogte en drinkwatertekort.⁴⁰

Vluchtelingen en ontheemden

Er is geen betrouwbare bron die het aantal uitzettingen door Algerije nauwkeurig weergeeft. Volgens cijfers van het Alarme Phone Sahara-team in Assamaka (Niger), aan de grens tussen Niger en Algerije, stierven daar in mei acht personen na uitzetting door Algerije.⁴¹ Veertien migranten, van wie twaalf Syriërs, zijn dood aangetroffen in de Algerijnse woestijn in juli.⁴²

2.3.2 Libanon

Zie §6.1.1 over de situatie van Syriërs in Libanon.

De Israëlische aanvallen op Hezbollah-doelen in Libanon begonnen nadat de tekst voor dit hoofdstuk al was geschreven. Zo nodig zal de situatie in Libanon uitvoeriger worden besproken in de volgende editie van de Migratieradar.

2.3.3 Libië

Politieke en militaire ontwikkelingen

Libië verkeert nog steeds in een politieke impasse met twee regeringen die het land besturen. Internationale organisaties, waaronder de VN en de EU, waarschuwen in augustus 2024 voor een uitbarsting van geweld. Ze riepen alle partijen op tot maximale terughoudendheid naar aanleiding van een mobilisatie van troepen in het westen en zuiden van Libië.⁴³ Op 16 augustus 2024 hebben gewapende mannen geprobeerd de Centrale Libische bank (CBL) in Tripoli over te nemen en is er een conflict ontstaan tussen de twee regeringen over de controle van deze bank. De regering in het oosten van Libië heeft als reactie hierop de olieproductie en export stilgelegd.⁴⁴ Libië is vervolgens afgesloten van internationale financiële systemen. Dit kan leiden tot een sociaaleconomische crisis vanwege de afhankelijkheid van Libiërs van

³⁴ Africanews, Algeria's President Tebboune declares his intention to run for a second term, 11 juli 2024, [url](#)

³⁵ Jeune Afrique, Présidentielle algérienne : seulement deux candidats face au grand favori Abdelmadjid Tebboune, 26 juli 2024, [url](#)

³⁶ Africanews, Algeria: Key opposition figure quits presidential race, 14 juli 2024, [url](#); Jeune Afrique, Retirée de la présidentielle algérienne, Louisa Hanoune évoque « des menaces et du chantage », 23 juli 2024, [url](#)

³⁷ Africanews, Algerian opposition criticizes 'Authoritarian Climate' pre-election, 23 juli 2024, [url](#)

³⁸ Jeune Afrique, En Algérie, les médias d'Ihsane El-Kadi définitivement fermés, 21 juni 2024, [url](#)

³⁹ RSF - Reporters Sans Frontières: Algeria: journalist Ihsane El Kadi must be included in ongoing pardon of over 8,000 prisoners, 9 July 2024, [url](#)

⁴⁰ Africanews, Riots erupt in drought-stricken Central Algeria over water shortages, 12 juni 2024, [url](#); L'économiste Maghrébin, Une pénurie d'eau met en ébullition la ville de Tiaret, 19 juni 2024, [url](#)

⁴¹ Alarmephone, Mai 2024 : 8 personnes migrantes décédées à Assamaka à la frontière nigéro-algérienne, 10 mei 2024, [url](#)

⁴² Infomigrants, Algeria: 14 dead and five missing near Libyan border, 9 juli 2024, [url](#)

⁴³ DW, Is Libya on the brink of a new civil war?, 16 augustus 2024, [url](#), geraadpleegd 12 september 2024

⁴⁴ Middle East Institute, Brokering a solution to the Libyan Central Bank crisis | Middle East Institute (mei.edu), 30 augustus 2024, [url](#), geraadpleegd 12 september 2024

overheidssalarissen en geïmporteerde goederen.⁴⁵ De VN-Missie voor Libië (UNSMIL) faciliteert momenteel gesprekken om de huidige bankcrisis op te lossen en zegt dat er al belangrijke afspraken zijn gemaakt over onder andere het benoemen van een nieuw raad van bestuur van de CBL.⁴⁶

Op 16 juli en 9 augustus 2024 waren er geweldsincidenten tussen rivaliserende milities (Rahbat al-Dur'a Battalion en Shaheda Sabreya Battalion) in de omgeving van Tripoli, waarbij op 16 juli 2024 drie dodelijke slachtoffers zijn gevallen.⁴⁷

Migratie

Uit een recent rapport van de Mixed Migration Centre blijkt dat het totaal aantal migranten dat Libië wist te bereiken in het tweede kwartaal 2024 met negen procent is toegenomen in vergelijking met het eerste kwartaal. Het totaal aantal geregistreerde migranten in Libië (erkende vluchtelingen en asielzoekers) is hiermee gestegen naar ruim 64.800 per 1 juli 2024.⁴⁸

Volgens het IOM zijn er van 1 januari 2024 tot 27 juli 2024 11.651 migranten op zee onderschept en teruggebracht naar Libië. Dit zijn er meer dan in geheel 2023 toen 9.055 personen werden onderschept en teruggebracht.

2.3.4 Marokko

Marokko als herkomstland

Ter gelegenheid van het *Troonfeest* in juli heeft de Marokkaanse koning gratie verleend aan bijna 2.500 veroordeelden. Hiertoe behoorden ook een aantal kritische journalisten die eerder veroordeeld werden op dubieuze gronden. Mogelijk dat de vrijlating van deze journalisten het begin markeert van een nieuwe fase in de vrijheid van meningsuiting in Marokko.⁴⁹

In augustus werd ter gelegenheid van de viering van '*de verjaardag van de Koning en de Volksrevolutie*' gratie verleend aan 5.516 personen die veroordeeld zijn, vervolgd of gezocht worden in verband met cannabisteelt, grotendeels afkomstig uit de Rif. Daarnaast werd ook aan 685 veroordeelden gratie verleend. Gezien het totale aantal personen aan wie gratie werd verleend kan de sociale en economische re-integratie een uitdaging worden.⁵⁰

Marokko als transitland

Uit cijfers van de UNHCR van april 2024 blijkt dat Marokko op dat moment 9.708 vluchtelingen en 8.533 asielzoekers telde, waarvan de grootste aantallen uit Syrië en Guinee komen.⁵¹

In augustus zijn in totaal 14.648 migranten die poogden de Spaanse enclaves Ceuta en Melilla te bereiken tegengehouden door de Marokkaanse autoriteiten.⁵² De laatste jaren kiezen migranten er steeds vaker voor om de tocht naar Ceuta of Melilla zwemmend te maken. Dit gebeurde een aantal jaar geleden niet. Migrantten kiezen met gevaar voor eigen leven om te gaan zwemmen vanwege intensivering van controles door de Marokkaanse en Spaanse autoriteiten rond de routes over land. Daarnaast kan het beklimmen van de grenshekken met prikkeldraad tot ernstige verwondingen leiden.⁵³

45 Euronews, Libya's central bank chaos must serve as a wake-up call for the West, 12 september 2024, url, geraadpleegd 16 september 2024

46 UNSMIL, Statement on the Preliminary Outcomes of the Consultations between the House of Representatives and High Council of State on the Crisis of the Central Bank of Libya, 3 september 2024, url, geraadpleegd 12 september 2024; The Libya Observer, UNSMIL announces resumption of talks to resolve CBL crisis on Wednesday | The Libya Observer, 10 september 2024, url, geraadpleegd 12 september 2024

47 Crisis24, Libya: Armed clashes reported in Tripoli's Tajoura District late July 16 | Crisis24 (garda.com), 16 juli 2024, url; Crisis24, Libya: Ongoing armed clashes reported in Tripoli's Tajura District Aug. 9 | Crisis24 (garda.com), 9 augustus 2024, url, geraadpleegd 12 september 2024

48 Mixed Migration Centre, Quarterly Mixed Migration Updates, Quarter 2 2024, url, geraadpleegd 12 september 2024

49 De Volkskrant, Omar Radi, op dubieuze gronden veroordeelde 'spion voor Nederland', krijgt gratie van Marokkaanse koning, 30 juli 2024, url; The New Arab, 'A night of freedom': Morocco celebrates release of journalists Radi, Raissouni, Bouachrine after 'royal pardon', 30 juli 2024, url

50 Morocco World News, King Mohammed VI Grants Royal Pardon to Over 4,800 in Cannabis-Related Cases, 19 augustus 2024, url

51 UNHCR, Morocco Factsheet [French] Avril 2024, url

52 Morocco World News, Morocco Prevented Over 14,600 Migrants from Illegally Entering Spain in August, 7 september 2024, url

53 InfoMigrants, TikTok : quand la jeunesse marocaine documente sa traversée à la nage vers l'enclave espagnole de Ceuta, 30 augustus 2024, url

2.3.5 Soedan

Politieke- en veiligheidssituatie

Al langer dan zestien maanden wordt er in Sudan gevochten tussen het regeringsleger (Sudanese Armed Forces) en het paramilitaire leger (Rapid Support Forces). Op 14 augustus 2024 zijn er onder leiding van de VS vredesbesprekingen in Geneve van start gegaan. Na tien dagen hadden de besprekingen niet geleid tot een staakt-het-vuren. De SAF weigerde een afgevaardigde te sturen en heeft slechts indirect contact gehad met de bemiddelaars. De gesprekken hebben wel geleid tot de belofte om twee toegangswegen voor humanitaire hulp te openen.⁵⁴

ACLED heeft in heel Sudan geweldsincidenten geregistreerd. Tussen 6 juli tot 16 augustus 2024 registreerde ACLED 1.195 dodelijke slachtoffers. Sinds het begin van het gewapende conflict zijn er meer dan 20.000 mensen om het leven gekomen (update van ACLED van 23 augustus 2024). Het meeste geweld vond plaats in Noord-Darfur en Khartoum.⁵⁵

Ontheemding en hongersnood

Sinds het begin van het gewapende conflict zijn volgens Displacement Tracking Matrix Sudan (DTM) ongeveer 8.066.800 burgers ontheemd geraakt.⁵⁶ Naast de oorlog is er sprake van hevige regen en overstromingen in Soedan. OCHA meldt dat hierdoor sinds afgelopen juni meer dan 442.600 mensen zijn getroffen, waarbij ten minste 124.600 mensen ontheemd zijn geraakt.⁵⁷ UNICEF meldt dat de voedselcrisis verergerd is en dat meer dan 750.000 mensen acute voedselonzeekerheid ervaren.⁵⁸ Het *Famine Review Committee* (FRC) heeft op 1 augustus 2024 vastgesteld dat er sprake is van een hongersnood in het Zamzam migrantenkamp in Noord-Darfur.⁵⁹

Soedanezen in omliggende landen

Naast de ontheemden binnen Soedan (zie vorige alinea), zijn er sinds het begin van het gewapende conflict volgens Displacement Tracking Matrix Sudan (DTM) 2.344.900 burgers de grens overgestoken naar omliggende landen.⁶⁰ Volgens UNHCR zijn sinds het begin van de oorlog op 15 april 2023 naar schatting meer dan 97.000 Soedanezen in Libië aangekomen. Van dit aantal zijn er 25.300 geregistreerd als vluchteling.⁶¹

2.3.6 Tunesië

Politieke ontwikkelingen

Op 6 oktober zijn presidentsverkiezingen in Tunesië gepland. Tot nu toe zijn slechts twee kandidaten naast de huidige president goedgekeurd door de verkiezingscommissie: Ayachi Zammel⁶² (die op 21 augustus 2024 nog is opgepakt vanwege vermoedens van vervalsing van handtekeningen in verband met de presidentsverkiezingen)⁶³ en Zouheir Maghzaoui⁶⁴. Verschillende kandidaten zijn de afgelopen periode gearresteerd en/of veroordeeld. In juli werd oppositieleider Lotfi Mraïhi gedetineerd en werd zijn deelname aan de verkiezingen geblokkeerd.⁶⁵ Op 5 augustus werden vier mogelijke presidentskandidaten veroordeeld tot celstraffen vanwege het vermeend kopen van stemmen. Ze mogen niet meedoen aan de verkiezingen.⁶⁶ Een andere rechtbank veroordeelde een zesde prominente tegenstander van Saïed,

54 RFI, Sudan talks close with progress on two safe aid routes but not on ceasefire, 24 augustus 2024, url; Dabanga, Sese: 'Multiple initiatives complicate Sudan negotiations', 20 augustus 2024, url, geraadpleegd 13 september 2024

55 ACLED, Drone warfare reaches deeper into Sudan as peace talks stall - August 2024 (acleddata.com), 23 augustus 2024, url, geraadpleegd 13 september 2024

56 IOM, DTM Sudan - Monthly Displacement Overview (08), April 2024, url, geraadpleegd 13 september 2024

57 OCHA, Sudan | Situation Reports, 3 september 2024, url, geraadpleegd 16 september 2024

58 UNICEF, Sudan is facing an unprecedented hunger catastrophe, say UN agency chiefs (unicef.org), 27 juni 2024, url, geraadpleegd 13 september 2024

59 WFP, Famine confirmed in Sudan's North Darfur, confirming UN agencies worst fears | World Food Programme (wfp.org), 1 augustus 2024, url, geraadpleegd 13 september 2024

60 IOM, DTM Sudan - Monthly Displacement Overview (08), April 2024, url, geraadpleegd 13 september 2024

61 UNHCR, Document - Sudanese Refugees and Asylum-Seekers in Libya, 6 september 2024, url, geraadpleegd 13 september 2024

62 L'Economiste Maghrébin, Ayachi Zammel, un candidat indépendant pour l'élection présidentielle, 27 augustus 2024, url

63 L'Economiste Maghrébin, Ayachi Zammel reste en liberté, 21 augustus 2024, url

64 Realites, Zouheir Maghzaoui rejoint la liste des candidats à l'élection présidentielle, 17 juli 2024, url

65 Middle East Monitor, Tunisia court jails opposition leader Mraïhi; bans him from running for president for life, 20 juli 2024, url

66 The Guardian, Tunisia court jails potential presidential candidates and bars them from upcoming election, 6 augustus 2024, url

de huidige president, tot twee jaar gevangenisstraf vanwege het beledigen van de kiescommissie. Abir Moussi, de leider van de Parti Destourien Libre (PDL), zei dat de commissie niet onafhankelijk is. Ze zit al vast sinds vorig jaar oktober.⁶⁷ Op 8 augustus heeft Saïed de premier Hachani ontslagen en vervangen door Maddouri die minister van sociale zaken was. President Saïed ontkent het watertekort waar Tunesiërs al weken tegen demonstreren.⁶⁸ Verschillende journalisten en regeringscritici⁶⁹ zijn opgepakt, zoals advocate Sonia Dahmani die in een live-uitzending van France24 werd gearresteerd.⁷⁰ Hierna begon de Tunesische advocatenorde eenstaking.⁷¹ Dahmani werd veroordeeld tot een jaar cel.⁷² De EU heeft Tunesië om opheldering gevraagd.⁷³

Tunesië als transitland

In mei 2024 nam het aantal migranten in Tunesië toe tot 18.100. De stijging ten opzichte van eerdere maanden kwam vooral door aankomsten uit onder andere Soedan, Syrië en Somalië.⁷⁴ Zo'n 20.000 migranten verblijven in olijfboomgaarden rondom El Amra en Jebeniana, na afgelopen najaar uit de stad gezet te zijn. In april overviel de politie enkele kampen vanwege meldingen van diefstal.⁷⁵ In mei demonstreerden lokale bewoners tegen de aanwezigheid van de migranten in hun olijfboomgaarden.⁷⁶ Frontex meldt dat migratie via de centraal-mediterrane route vanuit Tunesië en Libië naar Europa met 64% is gedaald (zie ook §3.1.4). De daling zou veroorzaakt zijn door de migratiedeal met Tunesië.⁷⁷ In de woestijn tussen Libië en Tunesië is een nieuw massagraf gevonden waarin migranten zijn begraven.⁷⁸ Infomigrants claimt video's te hebben waarop gedwongen uitzettingen van migranten naar de woestijn door de Tunesische politie te zien zijn.⁷⁹

2.4 Azië

2.4.1 Afghanistan

De Taliban zijn sinds half augustus 2021 aan de macht. Een aantal landen en ook de VN zijn humanitair actief in Afghanistan. De Taliban hebben vertegenwoordigingen in een aantal landen en sommige landen hebben een vertegenwoordiging in Afghanistan maar officiële erkenning van hun regering blijft nog steeds uit.⁸⁰ De Taliban hebben controle over het hele grondgebied van het land. Er bestaat nog wel steeds gewapende oppositie tegen de Taliban maar die vormt geen bedreiging voor de machtspositie van de Taliban. ISKP, Islamic State in Afghanistan, pleegt nog steeds aanslagen.⁸¹ Mensenrechten in zijn algemeenheid en vrouwenrechten in het bijzonder worden nog steeds ernstig geschonden. Ook in het tweede tertaal van 2024 werden beperkende maatregelen t.a.v. vrouwen streng gehandhaafd. In augustus vaardigden de Taliban een verbod uit waardoor vrouwen niet meer hun stem mogen laten horen in

67 Kapitalis, Tunisie : Verdict dans l'affaire opposant Abir Moussi à l'Isie, 6 augustus 2024, url

68 NOS, Tunesische president ontslaat premier en ontkent watertekort, 8 augustus 2024, url

69 Middle East Eye, Tunisie : vague d'arrestations de chroniqueurs pour des commentaires critiques, 12 mei 2024, url; France24, Tunisie : deux chroniqueurs condamnés à un an de prison pour des critiques du pouvoir, 22 mei 2024, url; Amnesty International: Tunisia: Authorities must release Ennahda party leader and end crackdown on political opposition, 16 July 2024, url; HRW - Human Rights Watch: Tunisia: Authorities Escalate Clampdown on Media, Freedom of Expression, 30 May 2024

url; Jeune Afrique, « Ni censure ni dictature » : de plus en plus inquiets, les journalistes tunisiens manifestent à nouveau, 24 mei 2024, url

70 France24, En Tunisie, l'avocate Sonia Dahmani arrêtée de force après des propos sarcastiques, 11 mei 2024, url; France24, Répression en Tunisie : "Ben Ali n'avait pas osé, Kaïs Saïed l'a fait", 13 mei 2024, url

71 France24, Tunisian lawyers call for strike over colleague's arrest for sarcastic TV quip, 12 mei 2024, url

72 France24, Tunisie : l'avocate Sonia Dahmani condamnée à un an de prison pour "diffusion de fausses nouvelles", 6 juli 2024, url

73 Reuters, EU asks Tunisia for clarification over arrests of journalists and activists, 14 mei 2024, url

74 UNHCR, UNHCR Tunisia Monthly Operational Update (May 2024), url

75 RFI, Migrants eyeing Europe bide their time in Tunisia, 27 april 2024, url

76 Kapitalis, Des Tunisiens manifestent contre les migrants en transit vers L'Europe, 19 mei 2024, url

78 Reuters, UN probing reported mass grave on Libya-Tunisia border, 9 juli 2024, url

79 Infomigrants, Italian NGO claims it has 'video proof' of migrant deportations in desert, 23 juli 2024, url

80 Al Jazeera, 14 augustus 2024. Taliban celebrates three years of return to power in Afghanistan, url; RFE/RL, 13 sept 2024. Closure Of Afghan Embassies In Europe Paves Way For More Taliban Engagement, url

81 UN General Assembly Security Council, 13 juni 2024, A/78/914-S/2024/469. Report of the Secretary General. The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security. P. 1, 4, url

het openbaar.⁸² Ook werden in deze periode publiekelijk lijfstraffen uitgevoerd door de Taliban, in aanwezigheid van officials en van publiek.⁸³ De algemene economische en humanitaire situatie blijft zeer slecht.⁸⁴

Afghanistan in Pakistan en Iran

In de laatste maanden van 2023 startte Pakistan een grote campagne om Afghanen ertoe te bewegen terug te gaan naar Afghanistan. Dat resulteerde in een piek in het aantal Afghanen dat terugkeerde en in het aantal gedeporteerden in oktober/november 2023. Van september tot en met december 2023 keerden ruim 490 duizend Afghanen vanuit Pakistan terug naar Afghanistan, van wie ongeveer 29 duizend werden gedeporteerd. Vanaf januari 2024 is het aantal terugkeerders en gedeporteerden afgenomen. Van januari tot en met april keerden ca. 80 duizend Afghanen terug, van wie een kleine 2.000 werd gedeporteerd. Van mei tot en met augustus keerden ongeveer 130 duizend Afghanen terug, van wie er zo'n 3000 werden gedeporteerd.⁸⁵ Tegelijkertijd is het opvallend dat de Pakistaanse regering op 22 juli 2024 de geldigheid van de *Proof of Residence card* heeft verlengd tot 30 juni 2025 (zie ook §2.4.3).⁸⁶

Media meldden in juli 2024 dat in de twee voorafgaande maanden 120.000 Afghanen vanuit Iran waren teruggekeerd naar Afghanistan. Onder hen waren ook Afghanen die gedeporteerd werden terwijl ze geldig verblijf hadden in Iran.⁸⁷ (zie ook §2.5.2)

2.4.2 China

De situatie van Oeigoeren in China lijkt niet te veranderen. Er zitten nog steeds grote aantallen Oeigoeren gevangen.⁸⁸ De Chinese autoriteiten zijn ook nog steeds bezig met het zoveel mogelijk uitwissen van de Oeigoerse cultuur, bijvoorbeeld door via een bepaalde interpretatie van archeologisch onderzoek te "bewijzen dat de provincie Xinjiang altijd al onderdeel van de Chinese cultuur was."⁸⁹ Daarnaast proberen de Chinese autoriteiten om Oeigoeren zoveel mogelijk uit elkaar te spelen en verwarring te zaaien over bijvoorbeeld de spelling van het woord "Oeigoer".⁹⁰

In Tibet worden Tibetanen onder druk gezet om van het platteland te verhuizen naar andere locaties, soms duizenden kilometer verderop. Om mensen ervan te weerhouden terug te keren naar hun dorpen, moeten hun oude huizen meestal gesloopt worden. Volgens Human Rights Watch heeft dit, samen met Chinese overheidsprogramma's die Tibetanen dwingen te assimileren, een grote impact op het leven en de cultuur van Tibetanen.⁹¹ Ook economisch gaat men er vaak niet op vooruit en zou men liever terugkeren naar het voormalige dorp.⁹²

Leden van de Kerk van de Almachtige God worden nog steeds vervolgd⁹³ en ook het meer in lijn brengen van Chinese christenen met de ideeën van de communistische partij (zogenaamde sinificatie) gaat door.⁹⁴

Daarnaast heerst er onvrede onder Chinese burgers over de toestand van de Chinese economie en de hoge werkeloosheid onder Chinese jongeren.⁹⁵

⁸² AP News, 23 augustus 2024. Afghanistan: Taliban bans women's voices, bare faces in public under new law, url; BBC, 11 september 2024. 'If we can't speak, why live?' - BBC meets women after new Taliban law, url; Human Rights Watch, 9 september 2024. UN Rights Council: Advance Accountability for Abuses in Afghanistan, url

⁸³ OHCHR, 5 juni 2024. Comment by UN Human Rights spokesperson Jeremy Laurence on mass flogging in Afghanistan, url

⁸⁴ Worldbank, 2 mei 2024. Afghanistan's Economic Decline Continues but Private Sector Can Support Growth, Says World Bank, url; European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations, 10 juni 2024. EU announces €150 million in humanitarian aid for Afghanistan crisis, url

⁸⁵ UNHCR, IOM, 8 mei 2024. UNHCR-IOM FLASH UPDATE #19, url; UNHCR, IOM, 28 augustus 2024. UNHCR-IOM FLASH UPDATE #27, url

⁸⁶ UNHCR, IOM, 28 augustus 2024. UNHCR-IOM FLASH UPDATE #27, url.

⁸⁷ TOLO News, 18 juli 2024. Afghans Say Iran Deported Them Despite Their Holding Residency Permits, url

⁸⁸ Radio Free Asia, Uyghurs sentenced to cumulative 4.4 million years in prison: study, 20 augustus 2024, url

⁸⁹ Bitter Winter, China Manipulates Archaeology to Claim the Land of the Uyghurs, 6 augustus 2024, url

⁹⁰ Radio Free Asia, EXPLAINED: What's the controversy over 'Uyghur' vs 'Uyghur'?, 10 september 2024, url

⁹¹ Human Rights Watch, Tibet: Mass Relocations of Tibetans Not Voluntary, 22 mei 2024, url

⁹² Human Rights Watch, "Educate the Masses to Change Their Minds", 22 mei 2024, url

⁹³ UCA News, China accused of brutally torturing Christian sect members, 6 mei 2024, url

⁹⁴ Bitter Winter, China, "Strict Governance of Religion" Imposed on Christians, 9 juli 2024, url

⁹⁵ Radio Free Asia, China failing to deliver jobs for its 'rotten-tail kids', 26 augustus 2024, url

2.4.3 Pakistan

In Pakistan gebruiken bepaalde extremistische moslims nog steeds geweld tegen religieuze minderheden zoals christenen⁹⁶ en Ahmadi's. Ahmadi's worden in sommige gevallen ook om arbitraire redenen gearresteerd en/of lastiggevalen door de politie.⁹⁷

De Pakistaanse Taliban (TTP) gaat door met het uitvoeren van dodelijke aanslagen in Pakistan. Bewoners van de provincie Khyber Pakhtunkhwa klagen over het gebrek aan bescherming door de Pakistaanse autoriteiten tegen het geweld van extremisten.⁹⁸

In augustus was het separatistische geweld in de provincie Beloetsjistan bijzonder dodelijk. Separatistisch geweld komt in Beloetsjistan vaker voor en Punjabi zijn daarbij regelmatig het slachtoffer. Aanvallen vonden op verschillende plekken in de Pakistaanse provincie Beloetsjistan plaats. Zo vielen er 23 doden op een snelweg, waar gewapende aanvallers van het Baloch Liberation Army (BLA) bussen en vrachtwagens tegenhielden. Inzittenden moesten zich legitimeren, en arbeiders uit de provincie Punjab werden ter plekke doodgeschoten. Volgens analisten wordt de BLA sterker. De organisatie zou volgens de Pakistaanse autoriteiten nu ongeveer drieduizend strijders tellen. De BLA waarschuwt dat de aanvallen slechts de eerste fase van een offensief vormen. De volgende aanvalsgolf zal "nog intensiever en wijdverbreider" zijn, aldus de verklaring van de BLA.⁹⁹

Afghanen in Pakistan

Aanvankelijk zou Pakistan in juli met de tweede fase van het controversiële plan beginnen om ongedocumenteerde Afghanen uit te zetten naar Afghanistan.¹⁰⁰ Echter, de Pakistaanse overheid kondigde in juli aan om toch de Proof of Registration Cards (PoR) van 1,45 miljoen Afghanen met een jaar verlengen. Deze PoR kaarten zouden eigenlijk op 30 juni 2024 verlopen, maar dat is nu dus toch nog verlengd tot 30 juni 2025.¹⁰¹ Uitzetting van ongedocumenteerde Afghanen, en mogelijk zelfs mensen met Afghan Citizenship Cards, uit Pakistan zou nog wel doorgaan,¹⁰² al lijkt hier wel enige onduidelijkheid over te zijn.¹⁰³ Er zouden nu in totaal 713.000 Afghanen zijn gedeporteerd sinds de deportatieplannen vorig jaar in werking zijn getreden, waarvan bijna 72.000 in de periode van 17 augustus t/m 9 september.¹⁰⁴

2.5 Midden-Oosten

2.5.1 Irak

In de Koerdische Autonome Regio in Irak (KAR) voerde Turkije bombardementen uit gericht tegen PKK-leden. Vanwege botsingen tussen de PKK en Turkse troepen begin juli zouden zeven dorpen in de provincie Dohuk geëvacueerd zijn. De Hoogste Gerechtelijke Raad van Irak gaf op 1 augustus opdracht om drie Koerdische partijen op te heffen vanwege banden met de verboden PKK (Yazidi Freedom and Democracy Party, Democratic Struggle Front, Party of Kurdistan Society's Freedom (Tavgari Azadi)). De relatie tussen Bagdad en Arbil verbeterden.¹⁰⁵ Op 6 mei werd de voltooiing van de vorming van twee gemeenschappelijke militaire brigades van het Iraakse Ministerie van Defensie en het Ministerie van Peshmerga (KAR) gemeld die de veiligheidsvacuïms tussen hun controlegebieden moeten tegengaan. Sinds augustus 2021 was dit proces vertraagd door onenigheden.¹⁰⁶

In de betwiste provincie Kirkuk was onrust over de verkiezing van een nieuwe gouverneur, iemand van de 'Patriotic Union of Kurdistan' (PUK), één van de dominante Koerdische partijen, tot

⁹⁶ Reuters, *Pakistani Christian community attacked after blasphemy accusation*, 25 mei 2024, [url](#)

⁹⁷ Amnesty International, *Pakistan: Authorities must end escalating attacks on minority Ahmadiyya community*, 21 juni 2024, [url](#)

⁹⁸ Radio Free Europe/Radio Liberty, *Pakistani Security Forces Killed In Bomb Attack Claimed By Tehrik-e Taliban*, 21 juni 2024, [url](#)

⁹⁹ NRC, *Beloetsjistan kent vaker separatistisch geweld, maar de afgelopen dagen waren bijzonder dodelijk*, 27 augustus 2024, [url](#)

¹⁰⁰ Al Jazeera, *Pakistan to start second phase of Afghan deportations*, 30 juni 2024, [url](#)

¹⁰¹ Al Jazeera, *Pakistan says registered Afghan refugees can stay for one more year*, 10 juli 2024, [url](#)

¹⁰² TOLONews, *Pakistan to Begin Second Phase of Afghan Refugee Expulsion Soon*, 31 augustus 2024, [url](#)

¹⁰³ Idem. & The Diplomat, *Deportation of Afghan Migrants to Continue, Pakistan Government Says*, 12 juli 2024, [url](#)

¹⁰⁴ Arab News, *Over 713,000 Afghans deported from Pakistan since expulsion drive began last year*, 10 september 2024, [url](#)

¹⁰⁵ International Crisis Group, *Crisis Watch*, mei tot en met augustus 2024, [url](#)

¹⁰⁶ Epic, ISHM: May 2-9, 2024, [url](#); ISHM: August 15-22, 2024, [url](#)

ongenoegen van de KDP en het Iraakse Turkmeens Front.¹⁰⁷ Er vonden in Kirkuk aanslagen plaats op KDP 'doelen'.¹⁰⁸

Er werden aanslagen en botsingen gemeld tussen ISIS en regeringstroepen in o.a. de provincies Kirkuk, Diyala en Salah al-Din. Hierbij kwamen leden van regeringstroepen om en vissers. Iraakse verzetsgroepen claimden drone-aanvallen op Israëlische steden na de escalatie van spanningen tussen Israël en Iran. Elementen van verzetsgroepen vernielden Amerikaanse restaurants en winkels in Bagdad op beschuldiging de Amerikaanse steun voor Israël's oorlog in Gaza te financieren. Er vonden luchtaanvallen over en weer plaats tussen Amerikaanse en door Iran gesteunde groepen.

Klimaat, corruptie en sektarische verschillen

Klimaatverandering en door Iran en Turkije gebouwde dammen leiden tot waterschaarste en droogte. Dit heeft o.a. effect op de dadeloogst, na olie het grootste exportproduct van Irak.¹⁰⁹ Ontheemding door klimaatverandering in het zuiden van Irak nam toe.¹¹⁰

Onvrede over corruptie in Irak bleef een kwestie: in een zuidelijke provincie klaagde een commandant van de PMF die kritisch zou zijn op door Iran gesteunde milities, over 'economische kantoren' die machtige partijen gebruiken om geld af te persen van lokale zakenlui. In andere provincies vonden protesten plaats tegen de werkloosheid, gebrek aan publieke diensten en toegenomen elektriciteitsuitval bij hoge temperaturen.¹¹¹

Een amendementsvoorstel dat mogelijk maakt voor moslims om geestelijken van hun sekte te laten beslissen over zaken als huwelijk, scheiding en erfenis leidde tot vrees bij bepaalde groepen dat sektarische verschillen weer belangrijker zullen worden en het risico op kindhuwelijken zal toenemen.¹¹²

Ontheemden en Syriërs in Irak

Vanaf eind maart 2024 zouden visa voor de Koerdische Autonome Regio (KAR), waar het overgrote deel van Syriërs in Irak verblijven,¹¹³ niet meer omgezet kunnen worden naar een verblijfsvergunning in de KAR. Ook zouden visa criteria voor Syriërs die naar de KAR willen reizen aangescherpt zijn. Verlenging van verblijfsvergunningen voor de KAR lijken wel (weer) mogelijk. Er werden deportaties van Syriërs met vergunningen of registratie bij de UNHCR naar Syrië gerapporteerd. De situatie leidde tot onzekerheid onder Syriërs in de KAR.¹¹⁴

Het Iraakse Ministerie van Migratie maakte bekend alle ontheemdenkampen (voor Syriërs) in de KAR te sluiten voor eind juli. Er waren echter problemen voor de ambtenaren van het Iraakse ministerie met toegang tot kampen die vielen onder autoriteiten van Dohuk en Erbil. Hierdoor is de geplande datum niet gehaald. Wel volgden gesprekken tussen de Koerdische en Iraakse regeringen.¹¹⁵

2.5.2 Iran

De Iraanse president Raisi, minister van Buitenlandse Zaken Amirabdollahian en zes anderen kwamen medio mei tijdens slecht weer om bij een helikopterongeluk.¹¹⁶ Begin juli werd de als reformist aangeduide Masoud Pezeshkian gekozen als nieuwe

¹⁰⁷ International Crisis Group, Crisis Watch, mei tot en met augustus 2024, [url](#); Epic, ISHM: June 27-July 11, [url](#); ISHM: July 11-18, 2024, [url](#); ISHM: August 15-22, 2024, [url](#)

¹⁰⁸ Epic, ISHM: July 25-August 1, 2024, [url](#)

¹⁰⁹ IB Times, Iraqi Date Farmers Fight Drought To Protect National Treasure, 9 mei 2024, [url](#)

¹¹⁰ Epic, ISHM: May 9-16, 2024, [url](#) en May 30-June 6, 2024, [url](#); ISHM: August 15-22, 2024, [url](#)

¹¹¹ Epic, ISHM: June 6-13, 2024, [url](#); Epic, ISHM: June 20-27, 2024, [url](#)

¹¹² Epic, ISHM: July 25-August 1, 2024, [url](#); ISHM: August 1-8, 2024, [url](#)

¹¹³ UNHCR, *Iraq*, [url](#)

¹¹⁴ Syria Direct, *Syrians face 'bitter' choices as Erbil suspends residency renewals*, 13 mei 2024, [url](#); *Erbil allows some visas, sets 'prohibitive' requirements for Syrians' residency renewals*, 3 juni 2024; *Erbil to resume Syrian residency renewals and cancel fines*, 4 juni 2024, [url](#); Enab Baladi, *Syrians return disappointed from Erbil after residency permit suspension*, 24 juni 2024, [url](#); The Canadian Press, *A leading human rights group calls on Iraq to halt deportations of Syrian refugees*, 27 juni 2024; Epic, ISHM: June 27-July 11, 2024, [url](#). UNHCR geeft op haar website nog de procedure weer voor aanvraag van een UNHCR document en vervolgens een verblijfsvergunning van de KRG; UNHCR, *Registration with UNHCR*, [url](#) (geraadpleegd 12 september 2024).

¹¹⁵ Epic, ISHM: May 2-9, 2024, [url](#); ISHM: June 20-27, 2024, [url](#); Epic, ISHM: July 18-25, 2024, [url](#)

¹¹⁶ Al-Jazeera, *Iran probe finds bad weather caused ex-President Raisi's helicopter crash*, 01-09-2024, [url](#), geraadpleegd 4 september 2024

president.¹¹⁷ Van zijn verkiezingsbelofte voor een inclusievere regering met meer religieuze minderheden en meer vrouwen lijkt weinig terecht te komen.¹¹⁸ Waarnemers verwachten weinig verandering in de Iraanse (binnenlandse en buitenlandse) politiek; de uiteindelijke macht ligt bij Opperste Leider Khamenei en niet bij de president.¹¹⁹

Sinds begin augustus protesteert verplegend personeel tegen slechte arbeidsomstandigheden en voor het uitbetalen van achterstallig loon.¹²⁰ De protesten hebben voorsnog geen resultaat. Steeds meer verplegend personeel verlaat het land: 20% van hen heeft de intentie Iran te verlaten. Landen als Duitsland en Denemarken hebben het makkelijker gemaakt voor verplegend personeel om naar hun landen te migreren.¹²¹ Werkers in de voor de Iraanse economie cruciale olie- en gasindustrie en in andere bedrijfstakken voegen zich bij de arbeidsprotesten.¹²² 90% van de Iraanse bevolking is ontevreden met de stand van zaken in het land en velen denken dat de situatie 'beyond repair' is.¹²³

De eerste acht maanden van het jaar zijn meer dan 400 personen geëxecuteerd.¹²⁴ Executies lijken steeds meer te worden ingezet tegen demonstranten van de 2022/2023 "Women, Life, Freedom"-protesten en andere critici van het regime.¹²⁵

Afghanistan in Iran

De Iraanse minister van Binnenlandse Zaken zegt dat illegale immigranten (lees: Afghanen) het land moeten verlaten en zullen worden uitgezet. Tegelijkertijd geeft Iran nog steeds visa af aan Afghanen.¹²⁶ In de eerste vijf maanden van 2024 zijn meer dan 500.000 Afghanen uit Iran vertrokken naar Afghanistan.¹²⁷ Het Iraanse parlement heeft voorgesteld de buitenlandse bevolking (ook hier lees: Afghanen) elk jaar met 10% te verminderen.¹²⁸

2.5.3 Jemen

Politieke ontwikkelingen en veiligheidssituatie

Het afgelopen tertaal is het proces naar een nationaal staakt-het-vuren in Jemen wederom niet gevorderd. VN-gezant Grundberg sprak in juli zijn vrees voor het uitbreken van een 'volwaardige oorlog' in de regio uit en verwees hierbij naar de Houthis-aanval op Tel Aviv, de vergeldingsactie door Israël op de haven van Hudaydah en de aanhoudende aanvallen door de Houthis op schepen in de Rode Zee. Ook benoemde Grundberg meer activiteit in voorbereiding en versterking van troepen aan de frontlinies.¹²⁹

Sinds eind mei hebben de Houthis tientallen willekeurige arrestaties uitgevoerd van medewerkers van de VN en verschillende maatschappelijke organisaties.¹³⁰ Mogelijk zijn deze arrestaties een reactie op het besluit van de centrale bank van Jemen om geen transacties meer uit te voeren met zes banken gelegen in Houthi-gebied. Deze banken weigerden hun hoofdkantoor naar Aden te

¹¹⁷ The Guardian, Reformist Masoud Pezeshkian wins Iran presidential election, 06-07-2024, [url](#), geraadpleegd 4 september 2024

¹¹⁸ Iran Wire, Sunnis Left Out of Key Roles in Pezeshkian's Government, 23-08-2024, [url](#), geraadpleegd 4 september 2024 en Iran Wire, Women in Pezeshkian's Administration: Fewer than Ahmadinejad, More than Rouhani, 26-08-2024, [url](#), geraadpleegd 4 september 2024

¹¹⁹ The Washington Institute for Near East Policy, Pezeshkian's Cabinet Reflects Iran's Institutional Stagnation, 19-08-2024, [url](#), geraadpleegd 4 september 2024

¹²⁰ Iran International, Iranians voice support for nurses as protests escalate, 25-08-2024, [url](#), geraadpleegd 4 september 2024.

¹²¹ Iran International, Despite weeks of protests, Iran fails to address nurses' demands, 02-09-2024, [url](#), geraadpleegd 4 september 2024.

¹²² Iran International, Oil and gas workers join Iran's intensifying labor protests, 27-08-2024, [url](#), geraadpleegd 4 september 2024 en Iran Wire, Labor Strike at Iran's Pars Wagon Enters Sixth Week, 04-09-2024, [url](#), geraadpleegd 4 september 2024

¹²³ Iran International, Survey finds over 90% of Iranians dissatisfied and feeling hopeless, 08-09-2024, [url](#), geraadpleegd 9 september 2024.

¹²⁴ OHCHR, Iran: UN experts alarmed by surge in executions, demand moratorium on death penalty, 2 september 2024, [url](#), geraadpleegd 4 september 2024

¹²⁵ Center for Human Rights in Iran, Mass Executions Underway as Islamic Republic Escalates Its Killing Spree, 07-08-2024, [url](#), geraadpleegd 4 september 2024

¹²⁶ TOLOnews, Iran's Interior Minister: Illegal Immigrants Must Leave Iran, 17-06-2024, [url](#), geraadpleegd 4 september 2024 en Iran International, Iran's interior minister says Afghans should go and rebuild their own country, 10-09-2024, [url](#), geraadpleegd 11 september 2024

¹²⁷ Khaama Press, UN reports nearly 600,000 Afghan migrants returned from Iran and Pakistan by May 2024, 02-07-2024, [url](#), geraadpleegd 4 september 2024

¹²⁸ Iran International, Iran unveils plan to cut Afghan immigrant population by 10% per year, 05-09-2024, [url](#), geraadpleegd 9 september 2024.

¹²⁹ UN, Yemen: UN envoy warns of threat of return to 'full-fledged war' as regional tensions escalate, 23 juli 2024, [url](#)

¹³⁰ UN, Yemen: UN chief demands release of aid workers held by Houthis, 11 juni 2024, [url](#); UN, Guterres demands immediate release of UN staff and others detained in Yemen, 16 augustus 2024, [url](#)

verplaatsen. Daarnaast staan de Houthi's bekend om hun dubieuze aanklachten tegen (willekeurige) arrestanten van onder andere spionage.¹³¹

Op 3 augustus hebben de Houthi's in Sanaa het kantoor van de VN ingenomen. Hierbij moest het lokale personeel documenten, meubilair en voertuigen overhandigen aan de Houthi's.¹³²

Overstromingen

De afgelopen maanden heeft het in verschillende gebieden in Jemen gestortregend waardoor hevige overstromingen hebben plaatsgevonden. Deze overstromingen hebben geleid tot tientallen doden, gewonden en vermisten. Tienduizenden families zijn getroffen.¹³³ Daarnaast hebben de overstromingen geleid tot verdere verspreiding van ziektes die via besmet water kunnen worden overgedragen.¹³⁴

Intern ontheemden en vluchtelingen

Volgens cijfers van de UNHCR telt het land ruim 4,5 miljoen binnenlandse ontheemden¹³⁵.

Er verbleven op 30 juni 60.372 vluchtelingen en asielzoekers in Jemen, voornamelijk uit Somalië en Ethiopië¹³⁶

2.5.4 Palestijnse gebieden

De informatie over de Palestijnse gebieden is te vinden in het hoofdstuk Uitgelichte nationaliteiten in § 6.3

2.5.5 Syrië

De informatie over Syrië is te vinden in het hoofdstuk Uitgelichte nationaliteiten in § 6.1.

2.5.6 Turkije

De informatie over Turkije is te vinden in het hoofdstuk Uitgelichte nationaliteiten in § 6.2.

2.6 Europa¹³⁷

2.6.1 Oekraïne

De oorlog in Oekraïne duurt voort en in de Donetsk oblast winnen de Russen terrein. Russische troepen rukken in de richting van de stad Pokrovsk, een belangrijk spoorweg- en wegenknooppunt. Verlies van de stad zal grote gevolgen hebben voor de Oekraïense troepen. De afgelopen maanden zijn duizenden inwoners van Pokrovsk al vertrokken, degenen die er nog zijn wordt ook gevraagd de stad te verlaten.¹³⁸

Op 6 augustus gingen Oekraïense troepen de Russische grens over en bezetten een deel van de Koersk oblast in Rusland (zie ook §2.6.3). Mogelijke redenen voor dit offensief: het wegtrekken van Russische troepen uit de Donbass, hetgeen niet geslaagd lijkt, het verbeteren van de onderhandelingspositie van Oekraïne bij eventuele vredesbesprekingen, die verder weg lijken dan ooit, of het westen te overtuigen meer militaire hulp te sturen. Een belangrijk punt hierbij is de gewenste toestemming van de VS aan Oekraïne om Amerikaanse wapens dieper in Rusland in te mogen zetten. Oekraïne stuurde in het tweede tertaal al eigen drones Rusland in, onder andere naar

¹³¹ Human Rights Watch, Yemen: Houthis Disappear Dozens of UN, Civil Society Staff, 26 juni 2024, url;

¹³² UN, UN rights chief condemns storming of his office in Yemen's capital, 13 augustus 2024, url

¹³³ WHO, Severe flooding hits Yemen's Hodeida governorate, 8 augustus 2024, url; OCHA, YEMEN: Flood Flash Update No. 01 (As of 09 August 2024), 11 augustus 2024, url

¹³⁴ Al Jazeera, Dozens missing in Yemen floods, risk of cholera outbreak rises, 28 augustus 2024, url

¹³⁵ UNHCR, Operational Data Portal Refugee Situations: Yemen, voor het laatst bijgewerkt op 15 februari 2024, url

¹³⁶ UNHCR, Operational Data Portal Refugee Situations: Yemen, voor het laatst bijgewerkt op 30 juni 2024, url

¹³⁷ Excl. landen die tot de EU+ behoren.

¹³⁸ BBC, Pokrovsk: Ukraine's vital eastern town in Russian sights, 29 augustus 2024, url; The Guardian, 'I just feel pain': Pokrovsk packs up as Russian invaders close in, 27 augustus 2024, url

Moskou. Oekraïne wint begin september nog steeds terrein in de Koersk oblast, maar Rusland slaagt er ook in terrein terug te nemen.¹³⁹

De beschietingen vanuit Rusland op Oekraïense steden gingen in het tweede tertaal door, waarbij onder andere energie-infrastructuur, scholen en ziekenhuizen werden getroffen. Op 26 augustus 2024 vond een van de grootste aanvallen plaats sinds het begin van de oorlog, waarbij acht burgers omkwamen.¹⁴⁰

Volgens OHCHR zijn er sinds het begin van de oorlog 11.743 Oekraïense burgers gedood en 24.614 gewond geraakt.¹⁴¹

Eind september bevonden zich 6.168.100 Oekraïners in de EU.¹⁴² Oekraïne telt 3,6 miljoen binnenlands ontheemden.¹⁴³

2.6.2 Belarus

Tot op heden neemt Belarus voor zover bekend niet direct deel aan de oorlog in Oekraïne. Wel heeft het land sinds het uitbreken van de oorlog Rusland op verschillende manieren gefaciliteerd. Half augustus stelde president Lukashenko dat een derde van de strijdkrachten naar de grens met Oekraïne verplaatst was, in reactie op een samentrekken van Oekraïense troepen aan de Belarussische grens, en tegen het licht van de inval in Rusland door Oekraïense troepen.¹⁴⁴

In Belarus gaat de repressie van regimecritici door. Volgens mensenrechtenorganisatie Vyasna telde Belarus op 31 augustus 2024 1.376 politieke gevangenen.¹⁴⁵

Belarus als transitland

Na een toename van het aantal migranten dat vanuit Belarus de grens met de EU probeert over te steken, werd in juni door Polen een bufferzone ingesteld (zie ook [§3.1.1](#) en [§4.2.8](#)). Dit lijkt effect gehad te hebben. Er is sprake van een afname van het aantal overstekende migranten, voornamelijk uit het Midden-Oosten en Afrika. De maatregel van de bufferzone is verlengd met 90 dagen.¹⁴⁶

2.6.3 Russische Federatie

De aanval op Oekraïne bleef in de afgelopen maanden doorgaan (zie ook [§2.6.1](#)). De Russen rukten eind augustus op naar Pokrovsk in de Donetsk oblast, een belangrijk logistiek knooppunt voor de Oekraïense troepen. Ondertussen vond sinds 6 augustus een offensief plaats, Oekraïners bezetten een deel van de Russische Koersk oblast. Eind augustus varieerde het geschatte aantal ingenomen kilometers van ca 600 tot 1.500 km². Begin september ging dat door, maar namen de Russen ook land terug. Voor de verdediging in de Koersk oblast lijken vooral dienstplichtigen te worden ingezet, en ook reguliere en niet-reguliere eenheden die uit delen van Oekraïne worden gehaald die minder prioriteit hebben.¹⁴⁷ Op 11 september 2024 meldde het hoofd van de Koersk oblast dat sinds het begin van het offensief 150.000 personen uit de regio waren geëvacueerd.¹⁴⁸

¹³⁹ ISW, Russian Offensive Campaign Assessment, 7 september 2024, [url](#); Important Stories, Ukraine Has Been on the Offensive in the Kursk Region for Two Weeks Now. What Has It Achieved and What Will Happen Next?, 20 augustus 2024, [url](#); ACLED Data export tool: Russian Federation (1 mei – 31 augustus 2024: air/drone strikes), export excel van 12 september 2024, [url](#); United Nations Ukraine, UN Human Rights Monitors Report Extensive Civilian Harm from Recent Attacks, 6 september 2024, [url](#)

¹⁴⁰ ACLED, Ukraine Conflict Monitor, Timeline, [url](#); OSW, Large-scale Russian strike on Ukraine's energy infrastructure, 27 augustus 2024, [url](#); Politico, Russia pummels Ukraine's energy infrastructure with drones and missiles, 26 augustus 2024, [url](#)

¹⁴¹ OHCHR (Office of the High Commissioner of Human Rights), Ukraine: protection of civilians in armed conflict August 2024 update, september 2024, [url](#)

¹⁴² UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees), Operational Data Portal Ukraine Refugee Situation, [url](#)

¹⁴³ UNOCHA (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Ukraine situation report, 30 juli 2024, [url](#)

¹⁴⁴ Politico, Ukraine to Belarus: Pull back from the border or risk 'tragic mistakes', 26 augustus 2024, [url](#); Reuters, Nearly a third of Belarus army deployed on Ukraine border, Lukashenko says, 18 augustus 2024, [url](#)

¹⁴⁵ Vyasna Human Rights Center, Human Rights Situation in Belarus: August 2024, 5 september 2024, [url](#)

¹⁴⁶ Reuters, Poland to extend no-go zone on Belarus border for 90 days, 10 september 2024, [url](#)

¹⁴⁷ ISW, Russian Offensive Campaign Assessment, 13 augustus 2024, [url](#)

¹⁴⁸ Telegramkanaal Meduza, 11 september 2024, [url](#)

Oekraïne stuurt steeds meer drones Rusland in, vooral gericht op oliefaciliteiten en militaire doelen. Eén van de grootste aanvallen vond plaats in de nacht van 9 op 10 september, daarbij werden woonhuizen in de buurt van Moskou getroffen en viel een dode.¹⁴⁹

De afgelopen maanden ging de repressie in Rusland door. Dit raakte en raakt journalisten, vreedzame demonstranten, politieke oppositie, politieke gevangenen, mensenrechtenactivisten, LHBTIQ+-personen, gevangenen en vele anderen.¹⁵⁰ Bij een gevangenenruil op 1 augustus kwamen zestien gevangenen uit Rusland vrij, waaronder critici Ilya Yashin en Vladimir Kara-Murza.¹⁵¹

Volgens Finland faciliteren buitenlandse autoriteiten of andere actoren de hoge instroom van migranten van Rusland naar Finland. De grens tussen Rusland en Finland blijft daarom tot nader orde gesloten en Finland werkt aan een wet om geïnstrumentaliseerde migratie te bestrijden (zie ook [§3.1.1](#) en [§4.2.4](#)).¹⁵²

¹⁴⁹ Reuters, Ukraine targets Moscow in biggest drone attack yet, 10 september 2024, [url](#) ; Reuters, Ukraine says its drones struck four Russian oil refineries in major attack, 21 juni 2024, [url](#); The Moscow Times, Ukrainian Drones Spark Fuel Fire in South Russia, 18 augustus 2024, [url](#)

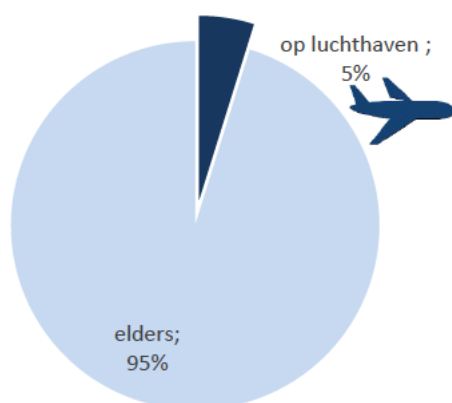
¹⁵⁰ Human Rights Watch, Russia's legislative minefield, tripwires for civil society since 2020, augustus 2024, [url](#)

¹⁵¹ NOS, Blijdschap en enig ongemak na grote gevangenenruil, 1 augustus 2024, [url](#)

¹⁵² Regering van Finland, Situation at Finland's eastern border, [url](#)

3 Eerste asielaanvragen op Nederlandse luchthavens¹⁵³

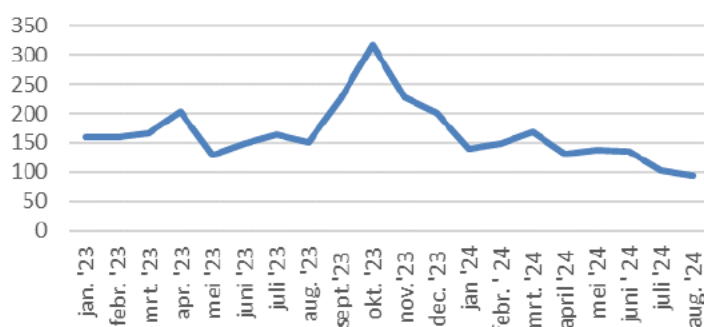
Figuur 3.1 Aandeel eerste asielaanvragen op Nederlandse luchthavens in 2024 t/m augustus (N=21.980).

Een klein deel van de eerste asielaanvragen die Nederland ontvangt, komt binnen op één van de luchthavens in Nederland. In 2024 t/m augustus varieerde dit aandeel tussen de vier en zeven procent per maand. Gemiddeld gaat het om ongeveer één op de twintig aanvragen (zie ook *Figuur 3.1*). Het geregistreerde aandeel aanvragen is lager dan het daadwerkelijke aandeel asielzoekers dat via de lucht naar Nederland reist, aangezien niet alle personen die vanuit een ander Schengenland Nederland inreizen door de KMar gecontroleerd worden. Als personen van buiten Schengengebied Nederland inreizen, vindt altijd controle door de KMar plaats.

Ondanks het relatief lage aandeel van asielzoekers dat via de luchthavens inreist in Nederland, is inzicht in deze luchtroutes waardevol. Op basis hiervan kunnen namelijk besluiten ten aanzien van bijvoorbeeld visumvereisten en controles door luchtvaartmaatschappijen worden genomen. Ook het geven van adviezen door ILO's op Nederlandse posten in het buitenland (om misbruik van procedures te voorkomen) behoort tot de mogelijkheden. Daarnaast biedt het zicht op documentfraude en mensensmokkel.

Figuur 3.2 Aantallen asielaanvragen op Nederlandse luchthavens per maand van januari 2023 tot en met augustus 2024.

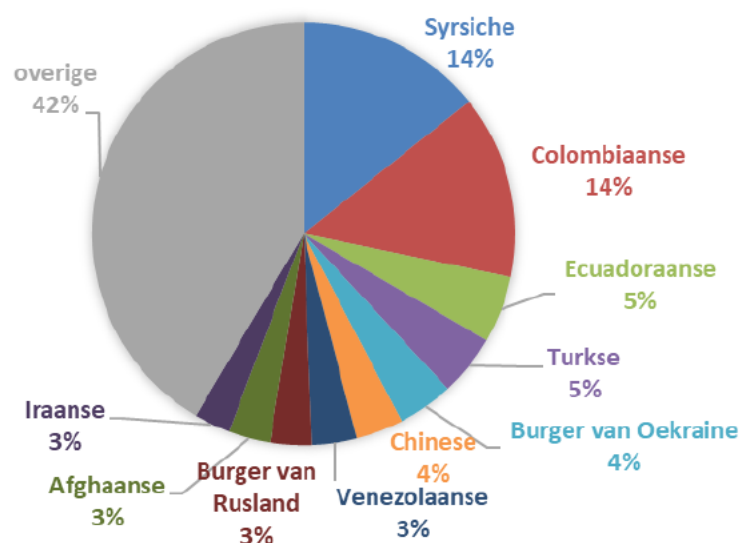
→ Van mei t/m augustus 2024 werden **minder asielaanvragen op Nederlandse luchthavens** geregistreerd dan in dezelfde periode vorig jaar (-27%). In vergelijking met de eerste vier maanden van 2024 is er eveneens sprake van een daling (-20%). Deze daling vond zowel plaats op extra-Schengen routes als op intra-Schengen routes (zie §3.1 en

§3.2).¹⁵⁴

¹⁵³ Data over de maanden mei tot en met augustus 2024 (T2 2024) zijn door de KMar geëxporteerd uit VBS en vervolgens, zover mogelijk, verrijkt door medewerkers van de afdeling Analyse & Onderzoek.

¹⁵⁴ Het aantal registraties na inreis Intra- en extra-Schengen telt niet altijd op tot het totaal aantal aanvragen op de Nederlandse luchthavens. Van sommige asielaanvragers is niet duidelijk hoe zij op de luchthaven zijn aangekomen, bijvoorbeeld wanneer de aanvraag buiten de beveiligde zones wordt gedaan. Soms vindt een asielaanvraag plaats bij uitreis.

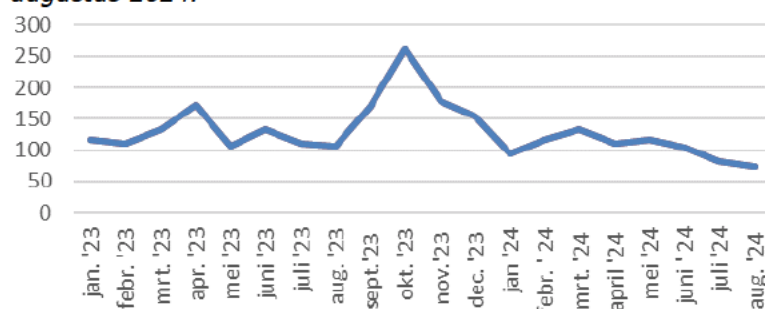
Figuur 3.3 Nationaliteiten van asielaanvragers op Nederlandse luchthavens van mei tot en met augustus 2024 ($N_{\text{totaal}}=587$).

→ De meest voorkomende nationaliteiten van asielvragers op Nederlandse luchthavens in de periode mei t/m augustus 2024 waren Syriërs (67), Colombianen (66), Ecuadorianen (24)¹⁵⁵, Turken (22) en Oekraïners (20). Deze nationaliteiten gezamenlijk vertegenwoordigden ruim veertig procent van het totaal aantal asielaanvragen op de Nederlandse luchthavens.

3.1 Extra-Schengen routes

Figuur 3.4 Aantallen asielaanvragen op Nederlandse luchthavens met vlucht vanuit buiten Schengengebied per maand van januari 2023 tot en met augustus 2024.

→ De aantallen asielaanvragen op extra-Schengen routes lagen in de periode van mei t/m augustus 2024 (376) lager dan in de vier maanden ervoor (454). Het zijn er ook minder dan in dezelfde periode vorig jaar (459).

Na een aankomst van buiten het Schengengebied vroegen Colombianen in de periode van mei t/m augustus 2024 het vaakst asiel aan op Nederlandse luchthavens (65). Daarna volgden Syriërs (42), Ecuadorianen (24) en Oekraïners (20). Vrijwel alle personen van deze vier **nationaliteiten**, behalve Syriërs, reisden via extra-Schengen routes (zie ook Fig. 3.17).

Van mei tot en met augustus 2024 waren de belangrijke **herkomstluchthavens** op extra-Schengenroutes naar Nederland Istanbul Sabiha Gokcen (Turkije; 37), El Dorado International Airport (Colombia; 36), Istanbul Airport (Turkije; 29), Cartagena de Indias Airport (Colombia; 21), International Airport Dubai (16) en International Airport Tocumen (Panama; 15).

Asielaanvragen in transit

Ongeveer een kwart van de extra-Schengen asielaanvragen werd in transit gedaan (106; 28%). Dit is percentueel ongeveer gelijk aan het betreffende aandeel in de eerste vier maanden van 2024 (26%). De meest voorkomende nationaliteiten waren de Ecuadoraanse (15), Russische (15)

¹⁵⁵ waaronder een groot gezin

en Chinese (13). De belangrijkste **vertrekluchthavens** waren Istanboel (Turkije; 15) en Tbilisi (Georgië; 9).

3.2 Intra-Schengen routes

Figuur 3.5 Aantallen asielaanvragen op Nederlandse luchthavens met vlucht vanuit Schengengebied per maand van januari 2023 tot en met augustus 2024.

→ Het aantal asielaanvragen op Nederlandse luchthavens na intra-Schengen routes was in de periode van mei t/m augustus 2024 (25) lager dan in de eerste vier maanden van 2024 (47). Ook is dit aanzienlijk lager dan het betreffende aantal asielaanvragen in dezelfde periode vorig jaar (80). Dit zou echter kunnen komen doordat het geregistreerde aandeel aanvragen lager ligt dan het daadwerkelijke aandeel asielzoekers dat via de lucht naar Nederland reist (zie introductie §3.2). Deze cijfers kunnen dus een vertekend beeld geven over het daadwerkelijke gebruik van luchtroutes binnen het Schengengebied.

De **nationaliteit** die na een intra-Schengen reisroute, het vaakst asiel aanvraag op een Nederlandse luchthaven, betrof de **Syrische** nationaliteit (13).

De meeste personen die in mei t/m augustus 2024 op een Nederlandse luchthaven asiel aanvroegen na een intra-Schengen luchtroute, reisden direct van Athene naar Nederland of reisden vanuit Griekenland om via Spanje (Madrid) of Italië (Napels, Milaan). De meerderheid van de migranten verklaart nog steeds via Griekenland het Schengengebied in te zijn gereisd.

3.3 Intra-schengen reisroutes (naar Nederland)

Informatie over reisroutes van asielaanvragers in Nederland is schaars (behalve het aantal asielaanvragen op Nederlandse luchthavens, zie §3.2). In juli 2024 was meer dan tweederde van de personen die toen in Nederland asiel aanvroegen eerder geregistreerd¹⁵⁶ in een ander EU-land.¹⁵⁷ Proxy indicatoren geven aan dat het om meer ging dan een jaar eerder. Vanuit Griekenland was er een belangrijke reisroute naar Duitsland en in mindere mate naar Nederland en België. Vooral Syriërs maakten gebruik van deze route. Zie §6.1.2 voor meer informatie over reisroutes van Syriërs.

¹⁵⁶ O.b.v. Dublinbesluiten en Eurodac-hits.

¹⁵⁷ EUAA, 6 september 2024. EUAA Analytical Brief, Issue 6, 2024 [vertrouwelijk].

4 Ontwikkelingen in Europa

Naast de relatief grote invloed van (on)veiligheid in herkomstlanden op asielmigratie (zie hs. 2), zou asielbeleid een rol kunnen spelen bij een keuze voor een land om uiteindelijk asiel aan te vragen. Er is geen eenduidig beeld of aanpassingen in beleid daadwerkelijk invloed hebben op de instroom van asielmigranten.¹⁵⁸ De mate waarin asielmigranten keuze hebben om in een bepaald land asiel aan te vragen, is relatief beperkt.¹⁵⁹ Als migranten (juiste) kennis hebben van asielbeleid in diverse landen en dit een rol zou spelen bij de keuze van hun eindbestemming, dan is dat vaak pas wanneer zij al in Europa zijn. Vooral de kans op een inwilliging en de mogelijkheden voor gezinshereniging zouden dan invloed hebben op de keuze van het land binnen de EU om asiel te vragen.^{160 161}

In dit hoofdstuk worden ontwikkelingen in Europa op het gebied van beleid, maatschappij, politiek en aantallen asielaanvragen beschreven. De focus ligt op ontwikkelingen die in de maanden mei tot en met augustus van 2024 ingevoerd of gebeurd zijn en die van invloed zouden kunnen zijn op de asielinstroom naar Europa dan wel naar Nederland. Ook al zullen de meeste ontwikkelingen niet op korte termijn een merkbare impact hebben op de asielinstroom in Nederland, ze zijn wel van belang om in de gaten te blijven houden.

4.1 (Beleids)ontwikkelingen in Europa

4.1.1 Partnerschap EU en Libanon

De EU biedt de Libanese regering de komende drie jaar een steunpakket van een miljard euro om asielzoekers te stoppen die vanuit Libanon naar Cyprus willen reizen. Het steunpakket lijkt op eerdere migratiedeals die de EU sloot met andere landen rondom de Middellandse Zee.¹⁶²

4.1.2 Asiel- en migratiepact

De Europese Raad heeft op 14 mei 2024 formeel ingestemd met het Europese asiel- en migratiepact. Dit stelt een reeks regels vast die zullen helpen om aankomsten van asielzoekers in de EU op een ordelijke manier te beheren, efficiënte en uniforme procedures te creëren en een eerlijke lastenverdeling tussen lidstaten te garanderen. De Raad heeft in totaal tien nieuwe wetten aangenomen die het Europese kader voor asiel- en migratiebeheer hervormen. De nieuwe wetten zijn per 12 juni 2026 van toepassing. De periode tot aan 12 juni 2026 moet door de lidstaten worden gebruikt om per die datum hun nationale wet- en regelgeving en procedures in overeenstemming met deze rechtsinstrumenten te laten zijn.¹⁶³ Na invoering van het asiel- en migratiepact ondergaan alle irreguliere migranten aan de buitengrenzen van Europa een screening. Na deze screening wordt bepaald welke procedure aanvragers ingaan. Maken ze weinig kans op een verblijfsvergunning? Dan komen ze in het land van aankomst terecht in de verplichte asielgrensprocedure. Hiermee wordt voorkomen dat asielzoekers met een kansloze aanvraag toegang krijgen tot het EU-grondgebied en kunnen doorreizen naar andere EU-landen. Na afwijzing van hun aanvraag, komen ze snel terecht in de terugkeerprocedure.¹⁶⁴

Op 12 juni presenteerde de Europese Commissie een uitvoeringsplan voor het migratie- en asielpact. Zij heeft een begin gemaakt met de werkzaamheden om de omvangrijke en complexe reeks nieuwe wetten in de komende twee jaar te vertalen naar de praktijk. Dit uitvoeringsplan zal dienen als basis voor de nationale uitvoeringsplannen van de lidstaten, die in december 2024 klaar moeten zijn.¹⁶⁵

¹⁵⁸ Verwey-Jonker Instituut, 2023. Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland: Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers.

¹⁵⁹ Verwey-Jonker Instituut, 2023. Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland: Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers.

¹⁶⁰ Verwey-Jonker Instituut, 2023. Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland: Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers.

¹⁶¹ Tijdens het schrijven van deze Migratieradar is binnen de afdeling Onderzoek en Analyse van de IND gewerkt aan een artikel over pull-factoren. Dit stuk komt naar verwachting binnenkort beschikbaar op IND.nl

¹⁶² Trouw, Libanon krijgt een miljard euro van EU in nieuwste migratiedeal, 2-5-2024, [url](#)

¹⁶³ European Council, The Council adopts the EU's pact on migration and asylum, 14-05-2024, [url](#)

¹⁶⁴ Veemdelingenvisie 44, Wat is het asiel- en migratiepact?, 05-9-2024, [url](#)

¹⁶⁵ Europese Commissie, Vaststelling van een plan om het migratie- en asielpact in de praktijk uit te voeren, 12-6-2024, [url](#)

4.1.3 Schengen

Op 24 mei 2024 paste de Europese Raad de Schengengrenscodex aan. Hierdoor wordt het bij een grootschalige noodsituatie op het gebied van de volksgezondheid mogelijk om EU-brede maatregelen te nemen die de toegang van onderdanen van derde landen tot de EU beperken. Daarnaast wordt een overdrachtsprocedure geregeld om secundaire migratie aan te pakken en zijn er nu oplossingen voor situaties waarin migratie wordt door derde landen wordt gebruikt om de EU te destabiliseren. Ook moeten verduidelijkingen van de regels over de herinvoering van grenscontroles ervoor zorgen dat grenscontroles een laatste redmiddel blijven.¹⁶⁶

4.1.4 Frontex

Op 25 juni 2024 ondertekende de EU een samenwerkingsovereenkomst tussen Frontex en Servië. Door de overeenkomst kunnen de EU en Servië gezamenlijke operaties organiseren, waarbij Frontex en de Servische grenswachten betrokken zijn. Verder kunnen Frontex-grensbeheerteams in Servië worden ingezet en kan Frontex Servië helpen bij het beheren van migratiestromen, het tegengaan van illegale immigratie en het aanpakken van grensoverschrijdende criminaliteit.¹⁶⁷

4.1.5 Oekraïners

Op voorstel van de Europese Commissie wordt de richtlijn tijdelijke bescherming van Oekraïense vluchtelingen met een jaar verlengd tot 4 maart 2026. Inhoudelijk blijft de regeling gelijk aan de beslissing van maart 2022.¹⁶⁸

4.1.6 Jurisprudentie

Op 13 juni 2024 oordeelde het Europese Hof van Justitie in een voorlopige uitspraak dat staatloze personen van Palestijnse afkomst die geregistreerd staan bij het United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) in principe de vluchtelingenstatus moeten krijgen als de bescherming of bijstand van UNRWA als beëindigd wordt beschouwd. De beëindiging van de bijstand of bescherming van UNRWA wordt met name aangenomen als het agentschap om welke reden dan ook niet in staat is om waardige leefomstandigheden of minimale veiligheidsvoorwaarden te garanderen aan een staatloze persoon van Palestijnse afkomst. Dit geldt voor aanvragers die hun vaste verblijfplaats hadden in het werkgebied van UNRWA.¹⁶⁹

Op 18 juni 2024 oordeelde het Europese Hof van Justitie dat een lidstaat niet verplicht is de door een andere lidstaat toegekende vluchtelingenstatus automatisch te erkennen. Een Syrische vrouw was in Griekenland als vluchteling erkend en vroeg opnieuw om internationale bescherming in Duitsland. Zij kan niet terugkeren naar Griekenland, omdat zij daar volgens de Duitse rechter een ernstig risico zou lopen op een onmenselijke of vernederende behandeling. Duitsland wees het verzoek om toekenning van de vluchtelingenstatus af en verleende haar subsidiaire bescherming. Het EU-Hof oordeelt dat Duitsland niet verplicht is om het Griekse besluit automatisch te erkennen, maar dat mag wel. Omdat Duitsland het verzoek niet kan afwijzen vanwege het ernstig risico dat de verzoekster in Griekenland onmenselijk of vernederend zal worden behandeld, is Duitsland verplicht de voorwaarden voor toekenning van de vluchtelingenstatus opnieuw individueel, volledig en op basis van de actuele stand van zaken te onderzoeken. In dit kader moet Duitsland ten volle rekening houden met de eerder door Griekenland genomen beslissing.¹⁷⁰

4.1.7 Syrië

De ministers van Buitenlandse zaken van Italië, Griekenland, Oostenrijk, Cyprus, Kroatië, Slovenië, Tsjechië en Slowakije schreven eind juni 2024 in een brief aan Josep Borrell, EU-commissaris van buitenlandse zaken, dat de EU zich in hun ogen anders op zou moeten stellen ten aanzien van Syrië. De EU verbrak in 2011 alle banden met het gewelddadige regime van Assad. Sinds voorjaar 2017 is de formele strategie van de EU vooral gericht op het redden van oorlogsslachtoffers, het bevorderen van democratie en het berechten van degenen die verantwoordelijk zijn voor alle ellende in Syrië. 'Humanitaire hulp alleen is niet genoeg,' zeggen de ministers. Ze benoemen tien punten die de EU zou moeten overwegen. Daaronder vallen onder meer: het aanhalen van diplomatieke banden, het verminderen van eerder aan Syrië opgelegde sancties en het mogelijk maken van de terugkeer van

¹⁶⁶ European Council, Schengen area: Council adopts update of Schengen Borders Code, 24-5-2024, [url](#) De verordening is op 20 juni 2024 in het EU-Publicatieblad verschenen, [url](#)

¹⁶⁷ European Council, Serbia: Council gives green light to signing of Frontex cooperation agreement, 30-5-2024, [url](#); ECRE, Weekly bulletin, 12-7-2024

¹⁶⁸ NRC, Tijdelijke bescherming Oekraïense vluchtelingen wordt met een jaar verlengd, 13-6-2024; European Council, Ukrainian refugees: Council extends temporary protection until March 2026, 25-6-2024, [url](#)

¹⁶⁹ EMN, EMNews, 23-6-2024; InfoCuria, ECLI:EU:C:2024:494, 13-6-2024, [url](#)

¹⁷⁰ Expertisecentrum Europees Recht, EU-Hof: een lidstaat is niet verplicht de door een andere lidstaat toegekende vluchtelingenstatus automatisch te erkennen, 24-6-2024, [url](#)

Syrische vluchtelingen. De kritische lidstaten willen dat de situatie 'pragmatischer' benaderd wordt, vooral met het oog op de vluchtelingenproblematiek. Sinds het uitbreken van de oorlog zijn meer dan een miljoen Syriërs naar de EU gevlucht. Het aanhalen van de banden met Syrië zou kunnen helpen om die te laten terugkeren, is de gedachte.¹⁷¹

4.1.8 Vermissingen van minderjarige asielzoekers

Niet eerder stonden er in Europa zoveel alleenstaande minderjarige asielzoekers als vermist geregistreerd. De afgelopen drie jaar is het aantal geregistreerde vermissingen meer dan verdubbeld. Dat blijkt uit een inventarisatie van internationaal onderzoeksplatform Lost in Europe, dat gegevens van vijftien landen analyseerde. Verreweg de meeste geregistreerde vermissingen betreffen kinderen die komen uit Afghanistan. Het exacte aantal vermissingen is niet vast te stellen, doordat centrale Europese registratie ontbreekt en verschillende landen geen cijfers beschikbaar hebben. Frankrijk bijvoorbeeld registreert zoekgeraakte kinderen niet, in andere landen worden kinderen soms dubbel geteld. Lost in Europe vroeg data op bij in totaal 31 Europese landen, maar meer dan de helft reageerde niet of kon de gevraagde data niet aanleveren.¹⁷²

4.2 (Beleids)ontwikkelingen in Europese landen¹⁷³

4.2.1 Grenscontroles binnengrenzen

Binnen de EU hebben diverse lidstaten tijdelijke controles ingesteld en deels verlengd op grenzen met andere EU-lidstaten ('interne grenzen'). Eén van de redenen voor de controles is het tegengaan van smokkel en het beperken van irreguliere immigratie. Zie voor meer informatie over de specifieke lidstaten, grenzen en geldigheid van de controles (zoals bekend op 24 september 2024) onderstaande tabel.¹⁷⁴

Tabel 4.1. Interne grenscontroles EU.¹⁷⁵

lidstaat en grens (land dat de controles heeft ingevoerd cursief gedrukt)	van	tot
<i>Duitsland</i> - België, Nederland, Luxemburg, Denemarken	16-09-2024	15-03-2025
<i>Duitsland</i> - Frankrijk	20-07-2024	30-09-2024
<i>Duitsland</i> - Polen, Tsjechië, Zwitserland ¹⁷⁶	16-06-2024	15-12-2024
<i>Duitsland</i> - Oostenrijk ¹⁷⁷	12-05-2024	11-11-2024
<i>Oostenrijk</i> - Tsjechië en Slowakije	03-06-2024	15-10-2024
<i>Oostenrijk</i> - Slovenië en Hongarije	12-05-2024	11-11-2024
<i>Slovenië</i> – Kroatië en Hongarije	22-06-2024	21-12-2024
<i>Noorwegen</i> – havens met ferry's naar Schengen	12-05-2024	11-11-2024
<i>Denemarken</i> – alle interne grenzen	12-05-2024	11-11-2024
<i>Zweden</i> - alle interne grenzen	12-05-2024	11-11-2024
<i>Frankrijk</i> – alle interne grenzen	01-05-2024	31-10-2024
<i>Italië</i> – alle grenzen	19-06-2024	18-12-2024

¹⁷¹ Euractiv, Eight EU member states call for Syria policy reset, 22-7-2024, [url](#)

¹⁷² NRC, Aantal vermiste asiel-kinderen verdubbeld, 1-5-2024.

¹⁷³ Exclusief Nederland. Zie §5.1 voor (beleids)ontwikkelingen in Nederland

¹⁷⁴ Voor de meest recente stand van zaken rond grenscontroles, zie de url uit de volgende noot.

¹⁷⁵ Europese Commissie, s.a. Temporary Reintroduction of Border Control. Geraadpleegd 24-9-2024. [url](#)

¹⁷⁶ Bundesinnenministerium, Vorübergehende Binnengrenzkontrollen zu Polen, Tschechien und der Schweiz werden fortgesetzt, 29-5-2024, [url](#)

¹⁷⁷ Bundesinnenministerium, Vorübergehende Binnengrenzkontrollen zu Polen, Tschechien und der Schweiz werden fortgesetzt, 29-5-2024, [url](#)

4.2.2 België

Vanaf 27 mei beschouwt de Belgische overheid Albanië, Bosnië en Herzegovina, Noord-Macedonië, Kosovo, Montenegro, Servië, India en Moldavië als veilige landen. Burgers uit deze landen worden in principe geacht geen internationale bescherming nodig te hebben, waardoor de bewijslast bij asielzoekers ligt.¹⁷⁸

4.2.3 Duitsland

Tijdens het Europees Kampioenschap heeft Duitsland grenscontroles uitgevoerd. Er werden 34 mensensmokkelaars vastgezet. Daarnaast werden er 1.400 'niet-bevoegde personen' tegengehouden.¹⁷⁹ Dit zijn bijvoorbeeld niet-Europeanen die zonder visum of ander geldig reisdocument Duitsland in probeerden te reizen.

Van 2018 tot 2022 dienden ongeveer 76.600 in Griekenland erkende vluchtelingen, voornamelijk uit Afghanistan, Syrië en Irak, een nieuwe asielaanvraag in Duitsland. Sinds 2022 hebben Duitse rechtbanken geoordeeld dat deze mensen niet teruggestuurd konden worden naar Griekenland omdat hun basisbehoeften daar niet gegarandeerd waren.¹⁸⁰ Halverwege mei 2024 had Duitsland dit jaar ruim 5.200 asielaanvragen ontvangen van mensen aan wie Griekenland al internationale bescherming had gegeven.¹⁸¹ (zie ook § 4.1.7 over jurisprudentie)

Uit onderzoek van de Bundestag is gebleken dat de sociale uitkeringen voor Oekraïense vluchtelingen in Duitsland aanmerkelijk hoger zijn dan in andere Europese landen. Bovendien is gebleken dat in vrijwel geen enkel ander land het aantal Oekraïners dat werkt zo laag is als in Duitsland. De Bundestag wil maatregelen treffen om de arbeidsparticipatie van Oekraïners die onder de tijdelijke beschermingsmaatregel vallen te verhogen.¹⁸²

In Duitsland krijgen minder Jezidi's bescherming. Het afwijzingspercentage voor asielaanvragen van Jezidi's in Duitsland nam in de eerste maanden van 2024 toe tot 56 procent. Voor heel 2023 bedroeg het afwijzingspercentage voor Jezidi's 41 procent.¹⁸³

Naar aanleiding van een dodelijk mesaanval in Solingen is vanaf eind augustus het asieldebat in Duitsland opgelaaid. De aanval werd gepleegd door een asielzoeker die naar Bulgarije moest worden uitgezet. Met het oog op een aantal aanstaande deelstaatverkiezingen werd gelijk ingezet op strengere (asiel)maatregelen, zoals grenscontroles, snellere uitzettingen, eerdere intrekking van verblijfsvergunningen, en gebruik van AI en biometrie in de asielprocedure.¹⁸⁴

4.2.4 Finland

Vanwege een toename van het aantal asielzoekers dat sinds september 2023 via de Fins-Russische grens Finland binnenkomt, heeft de Finse regering tijdelijk een aantal noodmaatregelen genomen. Een onderdeel is dat migranten onder dwang naar Rusland kunnen worden teruggestuurd.¹⁸⁵

4.2.5 Hongarije

Hongarije perkt de opvang van Oekraïense vluchtelingen fors in. Alleen Oekraïners uit gebieden waar zwaar wordt gevochten, hebben nog recht op een opvangplek op kosten van de staat. Volgens een schatting van de UNHCR zijn twee- tot drieduizend vluchtelingen voor hun onderkomen afhankelijk van de staat. Onder hen zijn kwetsbare groepen: kinderen, zwangere vrouwen, gehandicapten en ouderen. Zij hadden tot nu toe recht op permanente opvang. Andere Oekraïense vluchtelingen in Hongarije kregen maximaal twee maanden een bed op kosten van de staat. Het is niet exact bekend hoeveel Oekraïense vluchtelingen in Hongarije te

¹⁷⁸ EMNews, 5-8-2024; CGVS, Nieuwe lijst veilige landen van herkomst, 27-5-2024, [url](#)

¹⁷⁹ De Telegraaf, Duitse grenscontroles blijken effectief, 18-6-2024.

¹⁸⁰ TAZ.de, Neue Prüfung in Deutschland erlaubt, juni 2024, [url](#)

¹⁸¹ RND, Bislang mehr als 5000 Asylanträge von Menschen, die bereits Schutz in Griechenland haben, 16-5-2024, [url](#)

¹⁸² Welt.de, Kaum ein Land ist gegenüber Ukraine-Flüchtlingen so großzügig wie Deutschland, 24-5-2024, [url](#)

¹⁸³ Spiegel.de, Weniger Jesiden erhalten Schutz in Deutschland, 31-5-2024, [url](#)

¹⁸⁴ Trouw, Duitse regering belooft uitzetting van meer afgewezen asielzoekers na dodelijke mesaanval, 26-8-2024; Noordhollands Dagblad, Scholz wil grenscontroles meerdere buurlanden blijven handhaven, 27-8-2024; Het Financieel Dagblad, Duitsland gaat sneller asielzoekers terugsturen naar andere EU-lidstaten, 30-8-2024

¹⁸⁵ De Telegraaf, Fins-Russische grensruzie verhardt, 21-5-2024; Amnesty.nl, Nieuwe migratie-noodwet Finland in strijd met EU-wetgeving, 15-7-2024, [url](#)

maken zullen krijgen met de versoering. De overgrote meerderheid van de Oekraïners vinden zelf al een slaapplek. In Hongarije hebben in totaal 62 duizend Oekraïense vluchtelingen aangeklopt sinds de oorlog in hun land begon. Dat zijn er veel minder dan in Polen (958 duizend), Tsjechië (371 duizend) of Slowakije (125 duizend). Ook andere Europese landen vangen meer Oekraïners op dan Hongarije.¹⁸⁶

4.2.6 Italië

Het Italiaanse Ministerie van buitenlandse zaken heeft op 7 mei jl. de lijst van veilige landen van herkomst uitgebreid met zes landen, waarmee het totaal op 22 komt (de nieuwe landen *cursief*): Albanië, Algerije, *Bangladesh*, Bosnië-Herzegovina, *Kameroen*, Kaapverdië, *Colombia*, Ivoorkust, *Egypte*, Gambia, Georgië, Ghana, Kosovo, Noord-Macedonië, Marokko, Montenegro, Nigeria, *Peru*, Senegal, Servië, *Sri Lanka* en Tunesië.¹⁸⁷

De Italiaanse overheid heeft aan UNHCR (en IOM) gevraagd om de implementatie van migratieovereenkomst tussen Italië en Albanië te monitoren. Concreet houdt dit in dat UNHCR toezicht zal houden op toepassing van internationaal recht, waaronder de Conventie van Geneve. UNHCR doet dit zonder financiering van de Italiaanse overheid om zo haar onafhankelijkheid te kunnen waarborgen. Na een monitoring van drie maanden zal UNHCR aanbevelingen opstellen.¹⁸⁸

4.2.7 Oostenrijk

Op 5 mei kondigde de Oostenrijkse minister van Binnenlandse Zaken strengere maatregelen aan voor gezinshereniging voor familie van personen met internationale bescherming, waaronder DNA-testen en uitgebreide documentinspecties. Dit leidde tot de heropening van talrijke zaken en massale annulering van visumafspraken.¹⁸⁹

4.2.8 Polen

Polen heeft weer een bufferzone van 200 meter ingesteld aan de grens met Belarus. Het aantal migranten dat daar de grens probeert over te steken is toegenomen en er hebben zich meerdere gewelddadige incidenten voorgedaan. In 2021 stelde de toenmalige regering ook zo'n zone in om de migrantenstroom vanuit Belarus tegen te gaan. Polen en de EU beschuldigden Belarus ervan bewust migranten naar de grens te sturen om zo een crisis te creëren.¹⁹⁰ De maatregel van de bufferzone is inmiddels verlengd met 90 dagen.¹⁹¹

4.2.9 Zweden

Zweden is op weg naar de laagste asielinstroom in bijna dertig jaar. Met nieuwe, soms controversiële plannen moet die nog verder omlaag. Voor het tweede jaar op rij slinkt het aantal asielverzoeken en ook het aantal nareizigers neemt af. Er kwam een 'paradigmawisseling' op immigratiegebied, met als doel de rechten van asielzoekers zo ver in te perken als de EU-regels en internationale verdragen toestaan. Veel van de plannen liggen nog op de tekentafel, maar de regering versoerde al wel de regels voor gezinshereniging. Daarnaast zijn de regels voor het verkrijgen van het Zweedse burgerschap aangescherpt. Bovendien lanceerde Zweden vorig jaar, in navolging van Denemarken, een internationale campagne om potentiële asiel-immigranten af te schrikken. Zweedse ambassades worden ingezet om deze boodschap over te brengen: als je naar Zweden komt, moet je de taal leren, jezelf kunnen onderhouden en Zweedse waarden respecteren. Ten derde worden fraude en misbruik systematisch aangepakt en worden verblijfsvergunningen sneller ingetrokken als daarvoor een grond is.¹⁹²

¹⁸⁶ De Volkskrant, Hongarije vangt tegen EU-regels in alleen nog Oekraïners op uit zwaarbevochten oorlogsgebied, 23-8-2024

¹⁸⁷ Mail Ambassade Rome, 15-5-2024

¹⁸⁸ Mail Ambassade Rome, 29-8-2024

¹⁸⁹ EMNews, 5-8-2024; ORF.at, Familiennachzug: Viele Visitermine abgesagt, 13-6-2024, [url](#)

¹⁹⁰ De Telegraaf, Polen wil bufferzone aan grens Belarus herstellen, 29-5-2024

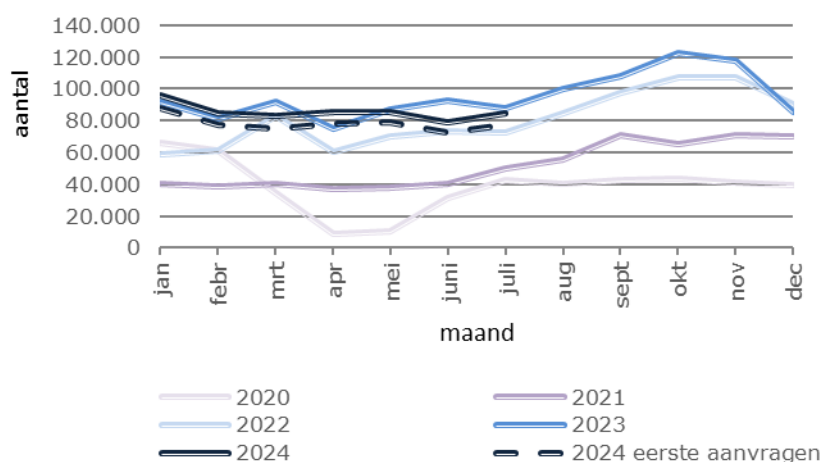
¹⁹¹ Reuters, Poland to extend no-go zone on Belarus border for 90 days, 10 september 2024, [url](#)

¹⁹² De Volkskrant, Zweden is op weg naar de laagste asielinstroom in bijna dertig jaar, 29-8-2024

4.3 Asielaanvragen in de EU+^{193,194}

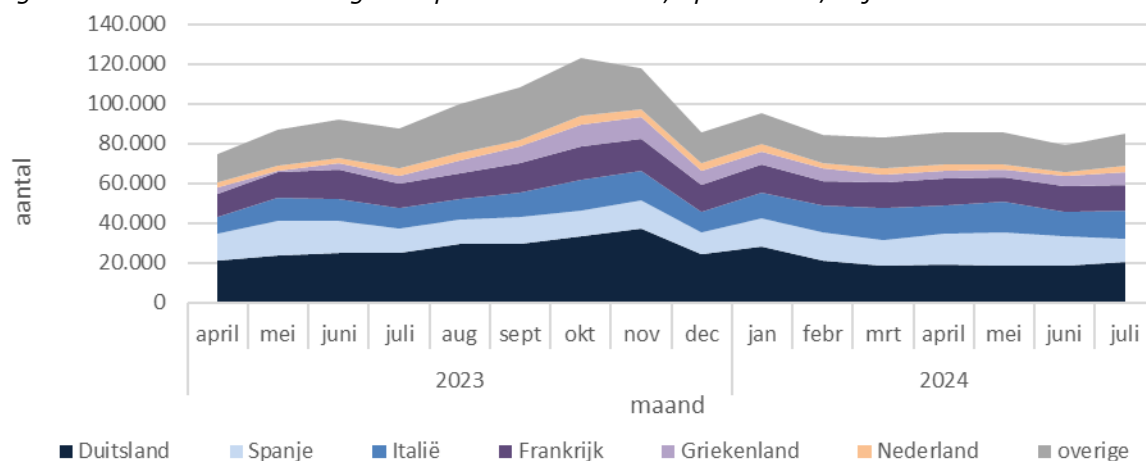
4.3.1 Asielaanvragen

Figuur 4.1 Aantallen asielaanvragen¹⁹⁵ per maand in de EU+ van 2020 tot en met juli 2024.¹⁹⁶

→ Het totale aantal personen dat asiel aanvraag in de EU+ - bestaande uit eerste aanvragen, herhaalde aanvragen en relocatie - was van december 2023 tot en met juli 2024 redelijk vergelijkbaar met vorig jaar. In maart en juni vroegen er iets minder personen asiel aan, in april iets meer. De ruime meerderheid van de aanvragen betrof een eerste asielaanvraag (91% van januari tot en met juli 2023).

Figuur 4.2 Aantal asielaanvragen¹⁹⁷ per land in de EU+, april 2023 t/m juli 2024.¹⁹⁸

¹⁹³ De EU+ bestaat uit lidstaten van de Europese Unie, Noorwegen en Zwitserland.

¹⁹⁴ Vanaf 2020 zijn de cijfers afkomstig van de EUAA exclusief die van het Verenigd Koninkrijk. In 2022 exclusief Litouwen. In 2021 ontbreken de aantallen van Litouwen en Malta in enkele maanden. Van oktober 2023 t/m april 2024 ontbreken de cijfers van Portugal, van maart t/m juli 2023, november 2023 en juli 2024 die van Tsjechië. In juli 2024 ontbreken ook de cijfers van Malta.

¹⁹⁵ bestaande uit eerste aanvragen, herhaalde aanvragen en relocatie

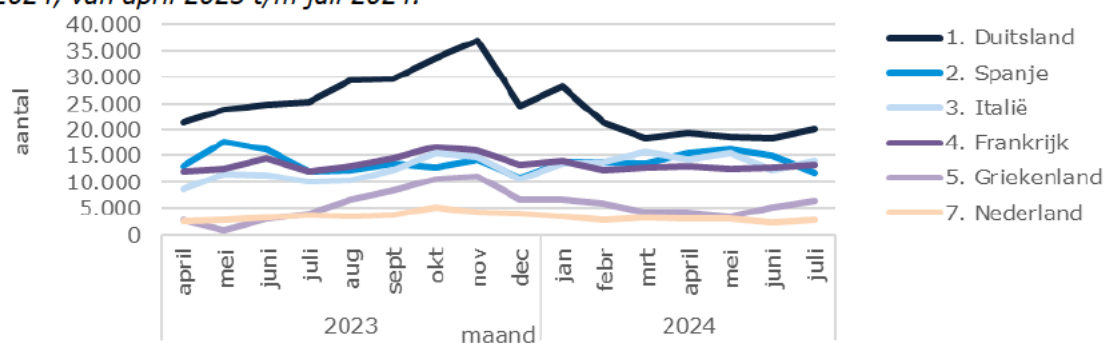
¹⁹⁶ Bron: statistische bijlagen van EUAA Analytical Briefs.

In grote delen van 2020 en 2021 waren er reisbeperkende maatregelen van kracht vanwege covid-19.

¹⁹⁷ bestaande uit eerste aanvragen, herhaalde aanvragen en relocatie

¹⁹⁸ Bron: statistische bijlagen van EUAA Analytical Briefs. Alle cijfers betreffen voorlopige cijfers.

Figuur 4.3 - Aantal asielaanvragen¹⁹⁹ in top 5 ontvangende EU+-landen en Nederland in mei-juli 2024, van april 2023 t/m juli 2024.²⁰⁰

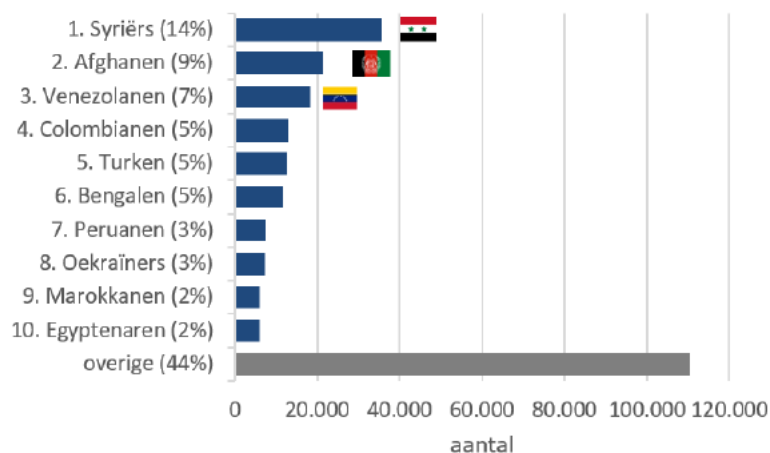

→ **Figuur 4.2 en 4.3:** Van maart t/m juni 2024 vroegen er minder personen asiel aan in Duitsland dan in de maanden ervoor; de drie daarna meest ontvangende landen volgden op relatief kleine afstand. In Spanje was sprake van een stijging in april en mei, en van een daling in juni en juli. In Griekenland steeg het aantal asielaanvragen vanaf juni en in Duitsland en Nederland vanaf juli. **Van mei t/m juli 2024 was Nederland het zevende meest ontvangende EU-land van asielaanvragen met 3,1% van de asielaanvragen in de EU+.** Eerder was Nederland vaak het zesde meest ontvangende EU-land. Nu is dat België (4%).

4.3.2 Kenmerken aanvragers

4.3.2.1 Nationaliteiten

Figuur 4.4 Tien meest voorkomende en overige nationaliteiten onder asielaanvragers²⁰¹ in de EU+ in mei-juli 2024 (totaal aantal aanvragers = 249.600).²⁰²

→ Asielaanvragers in de EU+ hebben veel verschillende nationaliteiten. Al langere tijd bestaat de grootste groep aanvragers uit **Syriërs** (gemiddeld 14% van mei tot en met juli 2024). Het aandeel **Afghanen** en **Venezolanen** dat in de EU+ asiel aanvroeg, volgde op enige afstand van het aandeel Syriërs: resp. negen en zeven procent.²⁰³

¹⁹⁹ bestaande uit eerste aanvragen, herhaalde aanvragen en relocatie

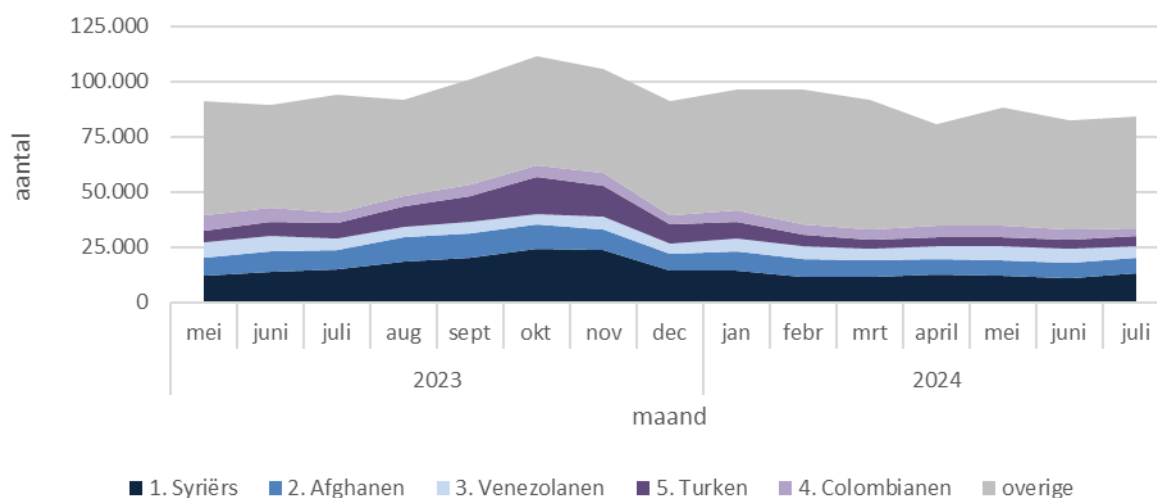
²⁰⁰ Bron: statistische bijlagen van EUAA Analytical Briefs. Alle cijfers betreffen voorlopige cijfers.

²⁰¹ bestaande uit eerste aanvragers, herhaalde aanvragers en relocatie

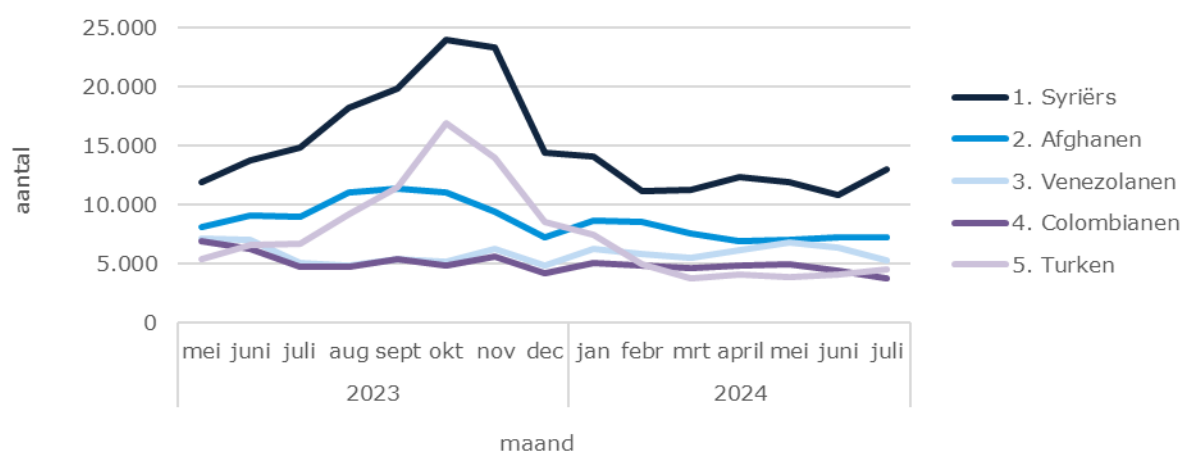
²⁰² Bron: statistische bijlagen van EUAA Analytical Briefs. Alle cijfers betreffen voorlopige cijfers.

²⁰³ Het aantal Oekraïners dat naar de EU+ gevlucht is, kan op basis van de aantallen ingediende asielaanvragen niet in kaart worden gebracht. Sinds 4 maart 2022 komen zij namelijk in aanmerking voor tijdelijke bescherming in de EU+ en hoeven ze geen asiel aan te vragen.

Figuur 4.5 Aantallen asielaanvragers in de EU+ per nationaliteit van mei 2023 t/m juli 2024.²⁰⁴

Figuur 4.6 Aantal asielaanvragen²⁰⁵ voor de top 5 nationaliteiten in mei-juli 2024 in de EU+, van mei 2023 t/m juli 2024.

→ *Figuur 4.5 en 4.6:* Na een eerdere daling vroeg er per maand een relatief stabiel aantal Syriërs (vanaf februari 2024) en Turken (vanaf maart 2024) asiel aan in de EU+, ondanks de verslechterde situaties in Syrië en van Syriërs in Libanon (zie §6.1.1). Ook het aantal **Afghaanse asielaanvragers** was relatief stabiel vanaf april 2024, terwijl de situatie in Afghanistan en de druk van Pakistan en Iran op Afghanen aanhield.²⁰⁶ Uit beide landen keerden Afghanen – deels gedwongen – terug naar Afghanistan (zie §2.4.1).

Oekraïners zijn de achtste meest voorkomende nationaliteit onder asielaanvragers in de EU+ van mei t/m juli 2024. Het aantal Oekraïners dat per maand asiel aanvroeg, is gedurende de eerste helft van 2024 steeds gestegen. Sinds april 2024 vragen er meer dan tweeduizend per maand asiel aan. Mogelijk heeft dit te maken met de tijdelijkheid van de richtlijn tijdelijke bescherming. Een asielvergunning geeft meer zekerheid voor de lange termijn.

²⁰⁴ Bron: statistische bijlagen van EUAA Analytical Briefs. Alle cijfers betreffen voorlopige cijfers.

²⁰⁵ bestaande uit eerste aanvragen, herhaalde aanvragen en relocatie

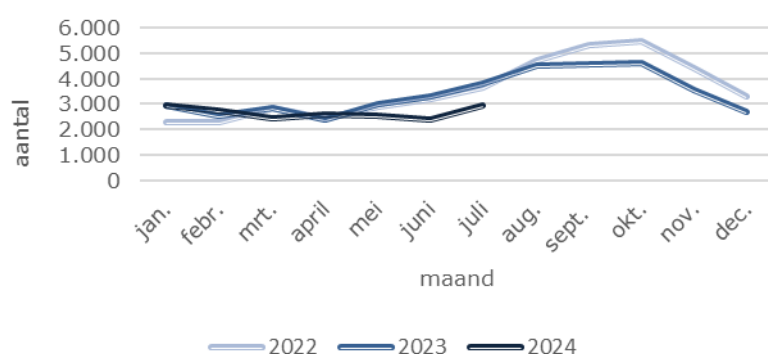
²⁰⁶ IND & KMar, 2024. Migratieradar Asiel voorjaar 2024, p. 72.

Het minimum²⁰⁷ aantal Palestijnen dat asiel aanvraagt in de EU+ schommelde van maart t/m mei 2024 vrij stabiel rond de 900 per maand.²⁰⁸ In iedere maand van 2024 tot nu toe vroegen er meer Palestijnen asiel aan in de EU+ dan in dezelfde maanden een jaar eerder, maar minder dan van juli 2023 tot en met januari 2024. Mogelijk kunnen Palestijnen de Palestijnse gebieden nog steeds slecht verlaten (zie §6.3.2).

4.3.2.2 Alleenreizende jongeren/minderjarigen (amv's)^{209 210}

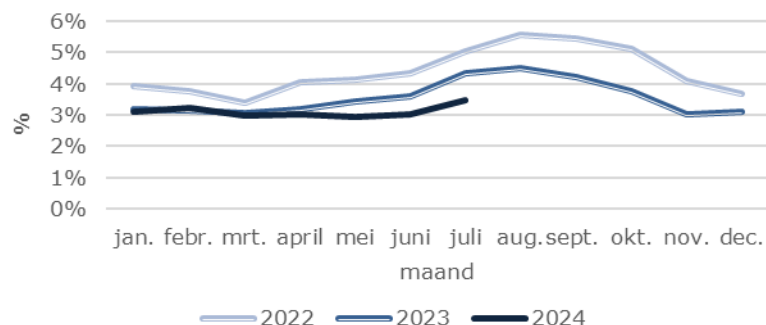
Een deel van de personen die asiel aanvraagt, is minderjarig en vraagt zonder ouder(s) of andere wettelijk vertegenwoordiger asiel aan (ongeacht of de kinderen wees zijn of de ouders of voogden elders verblijven). Gezien de kwetsbaarheid van deze groep, is de procedure voor deze groep dikwijls anders dan voor minderjarigen die met ouders aankomen of meerderjarigen.

Figuur 4.7 Aantal asielaanvragen²¹¹ door amv's in de EU+, van januari 2022 t/m juli 2024.²¹²

→ Vanaf mei 2024 vroegen er minder alleenreizende jongeren asiel aan dan in dezelfde maanden in 2022 en 2023. Tegelijkertijd vroegen er in juli 2024 wat meer alleenreizende minderjarigen asiel aan dan in veel van de eerdere maanden dit jaar.

Figuur 4.8 Aandeel asielaanvragen²¹³ door amv's in de EU+ ten opzichte van totaalinstroom in de EU+, van januari 2022 t/m juli 2024.²¹⁴

→ Voor het aandeel alleenreizende minderjarigen in de EU+ asiel aanvraag geldt hetzelfde als voor de betreffende aantallen (zie toelichting bij Fig. 4.8 hiervoor).

²⁰⁷ Omdat niet alle EU-landen de Palestijnen als nationaliteit registreren, betreft het weergegeven aantal een minimum aantal, exclusief registraties van Palestijnen als bijvoorbeeld staatloos en nationaliteit onbekend.

²⁰⁸ Bron: Eurostat, 13-09-2024. [Asylum applicants by type of applicant, citizenship, age and sex - monthly data](#). De cijfers vanaf maart 2024 waren op het moment van schrijven grotendeels niet beschikbaar. Voor mei ontbraken de cijfers van Spanje en Zwitserland. In 2021 waren grotendeels reisbeperkende maatregelen van kracht in verband met covid-19.

²⁰⁹ De terminologie voor deze groep lijkt de afgelopen tijd aan verandering onderhevig. Volgens de tekst van de Vreemdelingenwet gaat het om alleenstaande minderjarige vreemdelingen. De afgelopen jaren is echter gebleken dat veel van deze amv's niet alleenstaand zijn, maar alleenreizend: na verkrijgen van een asielstatus vragen zij nareis aan voor hun ouder(s). In het kader van toegankelijk taalgebruik spreekt het COA inmiddels over alleenreizende jongeren.

²¹⁰ In een aantal andere EU-landen, bijvoorbeeld Duitsland en Frankrijk, kunnen alleenreizende jongeren ook recht hebben op verblijf zonder dat zij asiel aan hoeven vragen. Het aantal gerapporteerde asielaanvragen door alleenreizende jongeren in de EU is daarom een minimum aantal (bron: IND, 2022. Analyse instroom amv's.). Er zijn indicaties dat met name in Frankrijk, Italië en Spanje veel alleenstaande minderjarigen buiten het asielsysteem instromen (bron: APM, 2023, Kwantitatieve analyse alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) 2023).

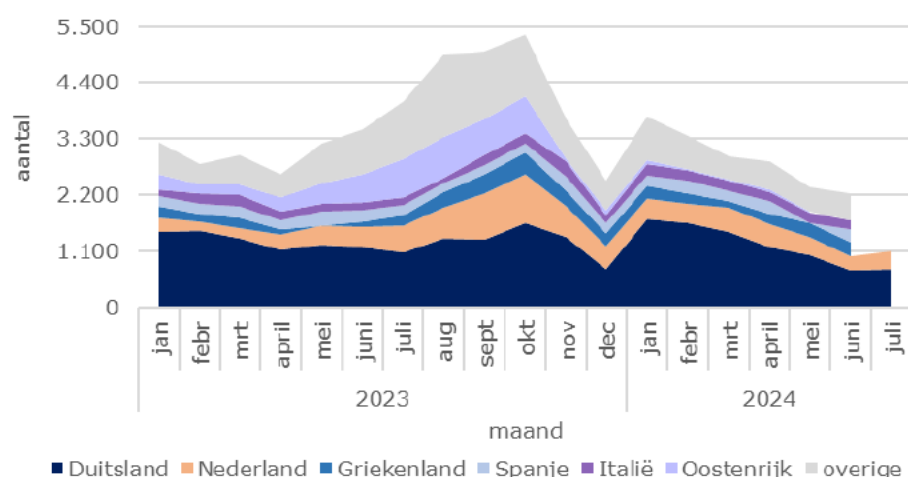
²¹¹ bestaande uit eerste aanvragen, herhaalde aanvragen en relocatie

²¹² Bron: statistische bijlagen van *EUAA Analytical Briefs*. Alle cijfers betreffen voorlopige cijfers.

²¹³ bestaande uit eerste aanvragen, herhaalde aanvragen en relocatie.

²¹⁴ Bron: statistische bijlagen van *EUAA Analytical Briefs*. Alle cijfers betreffen voorlopige cijfers.

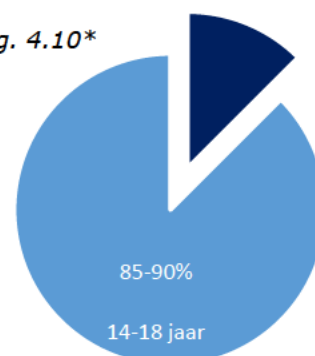
Figuur 4.9 Aantal asielaanvragen²¹⁵ door amv's in EU+-landen, van januari 2023 t/m juli 2024.²¹⁶

→ Waar Nederland over het algemeen buiten de top vijf meest ontvangende EU-landen valt voor alle asielaanvragen (zie §4.1), is Nederland, na Duitsland, vanaf september 2023 het op een na meest ontvangende EU-land wanneer het om

asielaanvragen van alleenstaande minderjarigen gaat. In de zomer van 2023 was dit nog anders en vroegen er meer alleenstaande minderjarigen asiel aan in Oostenrijk dan in Nederland en was ook het aantal in Bulgarije relatief hoog. Vanaf november 2023 is met name in Oostenrijk het aantal amv's dat asiel aanvraagde flink lager (gemiddeld 56 per maand van november tot en met februari, t.o.v. gemiddeld 598 per maand van juni tot en met oktober). Mogelijk hadden de eerdere, hoge aantallen te maken met vrijgelaten mensensmokkelaars in Hongarije en strengere grenscontroles – waarbij asiel aangevraagd kan worden – die Oostenrijk in verband daarmee hield.²¹⁷ In Oostenrijk verdwenen in 2023 veel amv's uit de opvang.²¹⁸ In Duitsland nam het aantal personen dat als amv asiel aanvraagde in het eerste halfjaar van 2024 relatief sterk af van 1.730 in januari naar 725 in juni. Ook in Zwitserland was er een sterke daling van 265 in januari naar 40 in april.²¹⁹ In Nederland was het aantal in die periode daarentegen relatief stabiel. De meeste amv's zijn veertien t/m achttien jaar (85 à 90%; zie ook Figuur 4.10).

Fig. 4.10*

***Figuur 4.10 Leeftijden van alleenreizende minderjarige asielaanvragers²²⁰ in de EU+ van januari 2023 tot en met juni 2024.²²¹**

²¹⁵ bestaande uit eerste aanvragen

²¹⁶ Bron: Eurostat. *Unaccompanied minor asylum applicants by type, citizenship, age and sex - monthly data*. Peildatum: 2 september 2024. Frankrijk heeft alleen voor januari t/m april 2024 (geschatte) cijfers hierover aangeleverd. Voor mei en juni 2024 ontbreken de cijfers van Zwitserland en voor mei ook van Oostenrijk als relatief veel ontvangende landen. De totale aantallen wijken enigszins af van die in Figuur 4.7 o.b.v. EUAA-gegevens. Mogelijk spelen verschillen in definities en de omstandigheid dat de EUAA-cijfers voorlopig zijn ook een rol in de verschillende totalen in Eurostat en bij EUAA.

²¹⁷ Het Nieuwsblad, 21 mei 2023, Oostenrijk verscherpt grenscontroles nu Hongarije mensensmokkelaars gaat vrijlaten. Geraadpleegd op 3-10-2024. [url](#)

²¹⁸ IND & KMar, 2024, Migratieradar voorjaar 2024.

²¹⁹ Voor Zwitserland ontbreken de gegevens vanaf mei.

²²⁰ bestaande uit eerste aanvragen

²²¹ Bron: Eurostat, *Unaccompanied minor asylum applicants by type, citizenship, age and sex - monthly data*, peildatum 2 sept. 2024, [url](#)

5 Ontwikkelingen in Nederland

Volgens recent onderzoek in opdracht van het WODC reizen asielzoekers naar Europa als gevolg van omstandigheden in hun land van herkomst (pushfactoren). Een maal binnen Europa zijn er verschillende factoren die een rol (kunnen) spelen bij de keuze voor het land waar men een aanvraag wil indienen. In de eerste plaats lijken de mate van veiligheid en het aantal landgenoten dat al in een land verblijft (de diaspora) een rol te spelen. Vervolgens kunnen nog de verschillen in beleid tussen de diverse Europese landen een rol spelen.²²² Uit meerdere onderzoeken blijkt dat de aanwezigheid van familie en/of vrienden in Nederland de belangrijkste reden is om in Nederland asiel te aanvragen.²²³

In dit hoofdstuk worden ontwikkelingen in Nederland op het gebied van beleid, maatschappij, politiek en aantallen asielaanvragen beschreven. De focus ligt op ontwikkelingen in het tweede tertaal van 2024 die van invloed zouden kunnen zijn op de asielinstroom in Nederland. Ook al zullen de meeste ontwikkelingen niet op korte termijn een impact hebben, ze zijn wel van belang om in de gaten te houden.

5.1 (Beleids)ontwikkelingen in Nederland

Hier wordt nadrukkelijk opgemerkt dat aan de beknopte weergave van het beleid in de Migratieradar geen rechten worden ontleend: de formulering in bijvoorbeeld de Vreemdelingencirculaire is altijd leidend.

5.1.1 Formatie kabinet

Na de verkiezingen voor de Tweede Kamer op 22 november 2023 is er lang onderhandeld. Op 16 mei 2024 publiceerden de PVV, NSC, VVD en BBB een gezamenlijk een hoofdlijnenakkoord. Op basis van dit akkoord werd vervolgens het kabinet Schoof geformeerd, dat op 2 juli werd beëdigd. Tijdens de zomer heeft het nieuwe kabinet gewerkt aan een regeerprogramma, dat op 13 september werd gepresenteerd. Asielmigratie vormt een belangrijk onderdeel van het regeerprogramma. Er wordt in het Regeerprogramma melding gemaakt van het strengste asielregime ooit.²²⁴ De beleidsvoornemens zijn op moment van schrijven nog niet geconcretiseerd.

5.1.2 Wijziging beoordelingskader asielaanvraag

In de vorige editie van de Migratieradar werd in § 5.1.2 melding gemaakt van een wijziging in het beoordelingskader van asielaanvragen. Deze wijzigingen, mede naar aanleiding van HvJEU jurisprudentie, moet bijdragen aan de inzet om de Nederlandse praktijk (meer) in overeenstemming te brengen met die van andere EU-lidstaten. De wijziging is sinds 1 juli 2024 operationeel.

5.1.3 Aanpassingen landenbeleid

Voor veel herkomstlanden van asielzoekers formuleert de verantwoordelijke bewindspersoon specifiek beleid. Wijzigingen in dit beleid zouden wellicht een remmende of aanzuigende werking kunnen hebben op de komst van asielzoekers. Nadat de Tweede Kamer hierover is geïnformeerd, wordt dit beleid opgenomen in de Vreemdelingencirculaire. De afgelopen maanden is het landenbeleid van de volgende landen aangepast:

- Irak, 27 mei²²⁵
- Somalië, 29 mei²²⁶
- Burundi, 29 mei²²⁷
- Ethiopië, 29 mei²²⁸
- Soedan, 27 juni²²⁹

²²² Verwey-Jonker Instituut, 2023. Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland: Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers.

²²³ Verwey-Jonker Instituut, 2023. Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland: Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers.

²²⁴ Diverse openbare bronnen.

²²⁵ Brief aan TK 5002295

²²⁶ Brief aan TK 4755211

²²⁷ idem

²²⁸ Brief aan TK 5219018

²²⁹ Brief aan TK 5526555

5.1.4 Alleenreizende jongeren/minderjarigen

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) stelt in de jaarlijkse Staat van de Uitvoering dat het steeds meer plekken moet zien te vinden voor alleenstaande minderjarige asielzoekers. "De verwachting is dat dit voorlopig alleen maar verder toeneemt", aldus de asielorganisatie. Op 1 januari dit jaar verbleven er nog zo'n 4.400 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's) in een speciaal daarvoor ingerichte azc-locatie. Het COA schat dat het in januari volgend jaar 9.500 plekken nodig heeft voor de groep. In 2026 stijgt dat naar 13.950 bedden. Nederland is één van de drie meest ontvangende EU-landen wat betreft amv's, samen met Duitsland en Oostenrijk. De asielkinderen hebben in de meeste gevallen familie in het land van herkomst, maar gaan toch alleen op reis, weet de IND. "Het lijkt erop dat steeds meer gezinnen er bewust voor kiezen om een kind vooruit te sturen om asiel aan te vragen."²³⁰

5.1.5 Syrië

Het kabinet onderzoekt of delen van Syrië weer veilig zijn voor asielzoekers. Na opmerkingen van Geert Wilders over het terugsturen van asielzoekers naar Syrië ontstond er discussie over de (on)mogelijkheid hiervan. Wilders verwijst naar een aantal EU-landen die vinden dat hier naartoe gewerkt moet worden (zie ook § 4.1.8). Voor een beleidswijziging in Nederland is eerst een nieuw ambtsbericht nodig over de veiligheidssituatie. Dat ambtsbericht wordt begin 2025 verwacht. Aan de hand daarvan zal bepaald worden of het beleid inzake Syrië enige aanpassing behoeft.²³¹

5.1.6 Eigen bijdrage vluchtelingen Oekraïne

Vluchtelingen uit Oekraïne met een baan of eigen inkomsten moeten vanaf 1 juli 2024 meebetalen aan hun opvang in een gemeente. Zij krijgen geen leefgeld meer.²³² Inmiddels blijkt dat het uitvoeren van deze maatregel in de praktijk niet eenvoudig is.²³³

5.1.7 Jurisprudentie

De minister van Asiel en Migratie moet voortaan uitdrukkelijker de individuele situatie van een vreemdeling uit een land waar willekeurig geweld is door een gewapend conflict, betrekken bij de beslissing om een vreemdeling asiel te verlenen. Dat oordeelt de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in een uitspraak. Alleen in de meest uitzonderlijke situatie van willekeurig geweld door een gewapend conflict in een land, waarin iedereen alleen al door daar te zijn een reëel risico loopt op ernstige schade, hoeft de individuele situatie niet bij de beoordeling te worden betrokken. Op 9 november 2023 heeft ook het Europese Hof van Justitie in Luxemburg geoordeeld dat ook als sprake is van een land dat wordt geteisterd door willekeurig geweld door een gewapend conflict, de individuele situatie van een vreemdeling moet worden betrokken bij de beoordeling of deze asiel moet krijgen. De individuele situatie kan namelijk van invloed zijn op wat de kans is om slachtoffer te worden van willekeurig geweld. Hoe meer de individuele situatie van een vreemdeling het risico op willekeurig geweld verhoogt, hoe minder de mate van willekeurig geweld hoeft te zijn om asiel te krijgen. De Afdeling bestuursrechtspraak oordeelt nu in lijn met het arrest van het Europese Hof.²³⁴

De IND mag Syrische asielzoekers die na hun vertrek uit dat land later vanuit Nederland zijn teruggekeerd voor familiebezoek, een verblijfsvergunning in Nederland weigeren.²³⁵ Dat blijkt uit een uitspraak van de Raad van State. De IND mag, aldus de Raad, laten meewegen dat iemand al eens terug is geweest naar Syrië. 'Maar niet elke terugkeer naar Syrië betekent dat er geen risico meer is. Dat hangt af van de omstandigheden van het geval', schrijft de Raad. Daarom moet de minister van Asiel en Migratie in dit geval eerst nog beter aangeven waarom de vrouw geen risico zou lopen bij terugkeer.²³⁶

²³⁰ De Telegraaf, Jonge asielzoeker reist vaker vooruit, 6-6-2024

²³¹ De Volkskrant, Kabinet onderzoekt 'zorgvuldig' of delen van Syrië weer veilig zijn voor asielzoekers, 29-8-2024

²³² Rijksoverheid.nl, Eigen bijdrage vluchtelingen Oekraïne, [url](#)

²³³ Binnenlands Bestuur, Eigen bijdrage opvang Oekraïners wordt niet geïnd, 26-8-2024, [url](#)

²³⁴ Raad van State, Individuele situatie vreemdeling moet uitdrukkelijker worden betrokken bij beoordeling van risico op willekeurig geweld, 17-7-2024, [url](#)

²³⁵ Terugkeer voor familiebezoek is al langer een mogelijke reden om een verleende vergunning in te trekken, maar dat is vaak moeilijk op te sporen of te bewijzen.

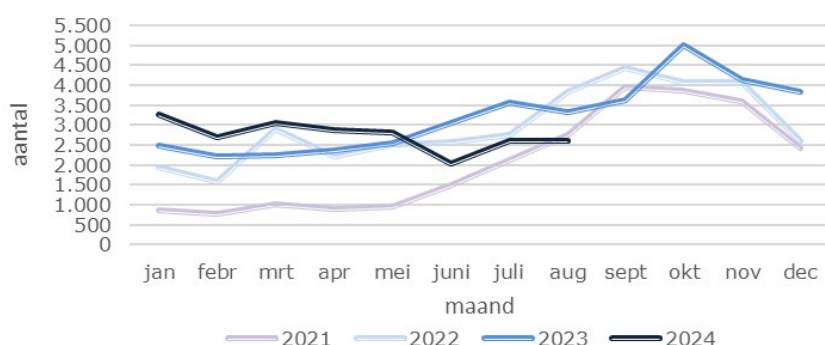
²³⁶ AD, Rechter: terecht verblijfsvergunning geweigerd aan asielzoeker die heen en weer reisde naar Syrië, 14-8-2024

5.2 Eerste asielaanvragen²³⁷

In deze paragraaf staan de ontwikkelingen van asielaanvragen van de meest voorkomende en meest opvallende nationaliteiten in Nederland (tot en met augustus 2024). De grafieken gaan meerdere maanden en soms jaren terug. De toelichtingen focussen zich grotendeels op de periode mei t/m augustus 2024.

Figuur 5.1 Aantallen eerste asielaanvragen per maand van januari 2021 tot en met augustus 2024²³⁸

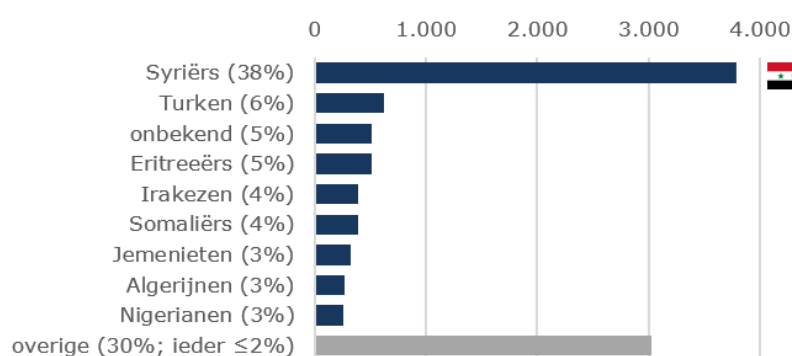

→ In de vorige Migratieradar bespraken we diverse factoren die het aantal asiel-aanvragers in Nederland zou kunnen doen toenemen midden 2024 (bijv. betaalkaart in Duitsland, seizoenspatronen) en afnemen (plannen van destijds formerende

kabinet in Nederland). Waar het aantal asielaanvragers in Nederland in het voorjaar van 2023 steeg, nam het aantal in met name juni 2024 af. Mogelijk is het in mei gepubliceerde hoofdlijnenakkoord (zie §5.1) hierop van invloed geweest. Een en ander viel in tijd met elkaar samen, maar een eventueel causaal verband is (nog) niet aangetoond. Een maand later steeg het aantal aanvragers weer, maar bleef lager dan in de eerdere maanden van het jaar en ook dan in dezelfde maanden vorig jaar. In de EU+ was het aantal asielaanvragers redelijk vergelijkbaar met vorig jaar (zie §4.3.1).

5.2.1 Nationaliteiten

Figuur 5.2 Meest voorkomende en overige nationaliteiten onder asielaanvragers in Nederland van mei t/m augustus 2024 (totaal aantal aanvragers = 10.090).²³⁹

→ Syriërs dienden van mei tot en met augustus wederom bij uitstek de meeste asielaanvragen in (bijna 4.000; 38% van alle aanvragen).²⁴⁰ Op afstand volgden andere gebruikelijke nationaliteiten

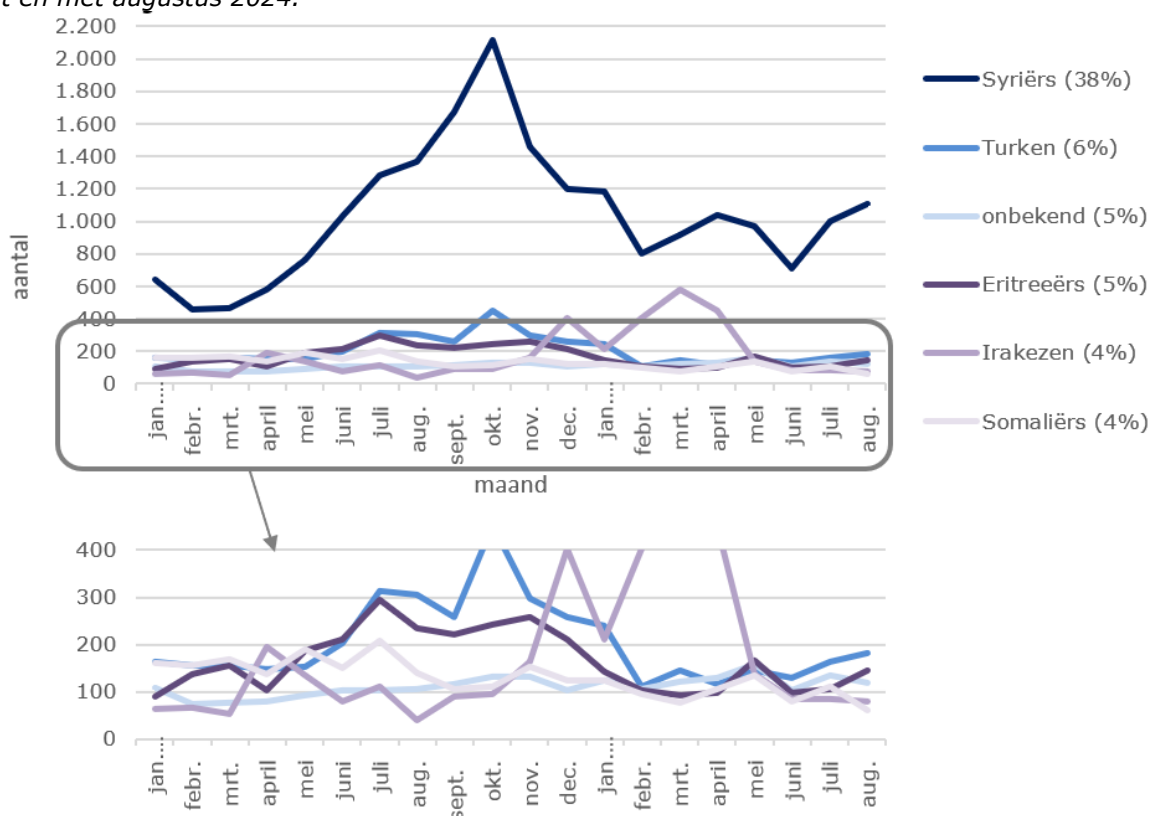
²³⁷ Vanaf begin juni 2023 zijn er werkvoorraden bij het registreren van asielaanvragen. Hierdoor zit er enige vertraging tussen het verzoek om een aanvraag in te dienen en de daadwerkelijke aanvraag. Soms wordt er een inhaalslag gemaakt, soms lopen de voorraden weer op. Dit brengt met zich mee dat asielaanvragen deels later geregistreerd worden dan wanneer iemand zich voor het eerst meldt om asiel aan te vragen. Hierdoor kunnen de maandcijfers van de aantallen asielaanvragen wat afwijken van de daadwerkelijke asielinstroom. Ook voor eerdere periodes met eventuele achterstanden geldt deze kanttekening.

²³⁸ Bron: IND, 2024, METiS Factboards. Geraadpleegd op 05-09-2024. In 2021 waren grotendeels reisbeperkende maatregelen van kracht in verband met covid-19.

²³⁹ Bron: IND, 2024, METiS Factboards. Geraadpleegd op 06-09-2024.

²⁴⁰ Meer over Syrische asielaanvragers is te vinden in hoofdstuk 6.

Figuur 5.3 Aantal eerste asielaanvragen door meest voorkomende nationaliteiten*, van januari 2023 tot en met augustus 2024.²⁴¹

* De meest voorkomende nationaliteiten zijn gebaseerd op de aantallen aanvragen van mei tot en met augustus 2024.

- ➔ De daling in het aantal asielaanvragers in juni 2024 (zie Fig. 5.2) vond plaats onder alle meest voorkomende nationaliteiten. Onder een aantal nationaliteiten steeg het aantal asielaanvragers vervolgens weer (Syriërs, Turken en Eritreeërs) of schommelde het (nationaliteit onbekend en Somaliërs). Het aantal Irakezen dat asiel aanvroeg bleef dalen. Dit is met name opvallend aangezien er eind 2023 en begin 2024 relatief veel Irakezen in Nederland asiel aanvroegen. Een verklaring voor deze eerdere piek is onbekend.

De stabiliteit in Jemen staat nog steeds onder druk en een VN-gezant vreest voor het uitbreken van een 'volwaardige oorlog' in Jemen (zie §2.5.3). Van een toename van het aantal Jemenitische asielaanvragers in Nederland is tot nu toe geen sprake in 2024. Van juni tot en met augustus was het aantal zelfs relatief laag (gemiddeld 65 per maand). Dergelijke aantallen werden voor het laatst in 2021 gezien.²⁴²

5.2.1.1 Asielaanvragen van personen afkomstig uit 'veilige landen van herkomst'

De algemene situatie in een aantal herkomstlanden van asielaanvragers wordt als veilig beschouwd.²⁴³ Dit gaat om alle landen in de EU en landen die op een specifieke lijst van 'veilige landen van herkomst (asielzoekers)' staan. De situatie van landen op deze lijst wordt om het jaar opnieuw beoordeeld. Voor asielaanvragers uit veilige landen van herkomst is de asielprocedure in Nederland anders dan voor andere asielaanvragers. Asielaanvragers uit deze landen komen zelden

²⁴¹ Bron: IND, 2024, METiS Factboards. Geraadpleegd op 06-09-2024.

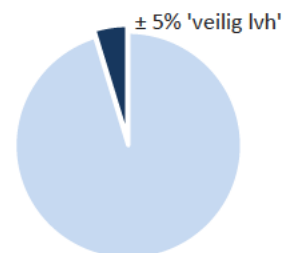
²⁴² Bron: IND, 2024, METiS Factboards. Geraadpleegd op 06-09-2024.

²⁴³ Rijksoverheid, 2024. Welke landen staan op de lijst van veilige landen van herkomst? Geraadpleegd op 06-09-2024. [url](#).

in aanmerking voor een verblijfsvergunning op grond van asiel en de procedure verloopt sneller.²⁴⁴
245

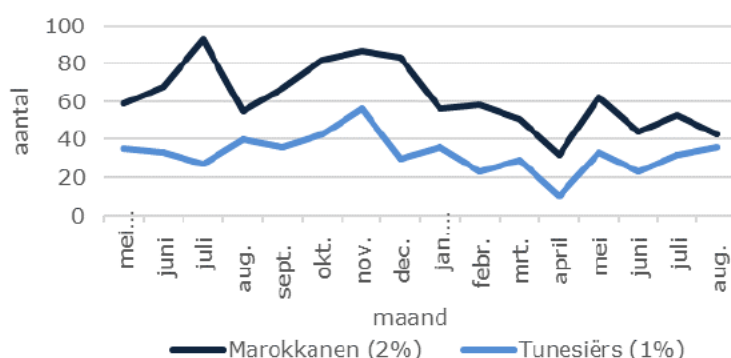
Figuur 5.4 Aandeel asielaanvragers uit veilige landen van herkomst in Nederland van mei 2021 tot en met augustus 2024.²⁴⁶

In totaal ontving Nederland van mei tot en met augustus 2024 bijna 520 aanvragen van personen uit 'veilige landen'. Van mei 2021 t/m augustus 2024 komt gemiddeld vijf procent van de asielaanvragers uit een 'veilig land' (zie Fig. 5.4; minimum per maand = 3%; maximum 9%). In mei 2024 lag het aantal voor het eerst sinds april 2023 weer hoger dan vijf procent per maand (nl. 6%), maar zakte daarna weer één en twee procent.

Deze aanvragen werden vooral ingediend door personen met de Marokkaanse (2% van de totale eerste asieliinstroom in Nederland) en Tunesische (1%) nationaliteit. Er vroegen weinig burgers uit andere 'veilige landen' asiel aan in Nederland ($\leq 0,3\%$ van de totale instroom per nationaliteit).

Figuur 5.5 Aantal eerste asielaanvragen door twee meest voorkomende nationaliteiten bij 'veilige landen', van mei 2023 t/m augustus 2024.²⁴⁷

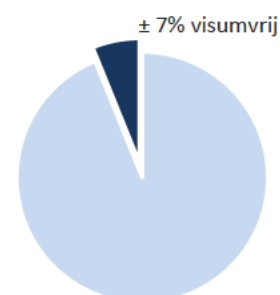

→ Het aantal Marokkanen en Tunesiërs dat de afgelopen vijftien maanden asiel aanvraag in Nederland, volgt deels een vergelijkbaar patroon. Van mei t/m augustus 2024 was het aantal asielaanvragers van beide nationaliteiten lager dan in dezelfde maanden een jaar eerder. Onder Marokkanen was de daling echter sterker dan onder Tunesiërs (resp. -27% en -8%).

5.2.1.2 Asielaanvragen en tijdelijke bescherming van personen van visumvrije nationaliteiten

Figuur 5.6 Aandeel asielaanvragers in Nederland met visumvrije nationaliteiten van november 2021 tot en met augustus 2024.²⁴⁸

Van een aantal (al dan niet als veilig gedefinieerde) herkomstlanden mogen onderdanen zonder visum (visumvrij) het Schengengebied en dus Nederland inreizen.²⁴⁹ Sommigen doen hierna een asielaanvraag in Nederland. Van november 2021 t/m augustus 2024 heeft gemiddeld zeven procent van de asielaanvragers een nationaliteit waarvoor geen visumplicht geldt (minimum per maand = 4%;

²⁴⁴ Rijksoverheid, 2024. Welke landen staan op de lijst van veilige landen van herkomst? Geraadpleegd op 06-09-2024. [url](#)

²⁴⁵ Andere EU-lidstaten hebben ook een dergelijke lijst. De EU werkt aan één, gezamenlijke lijst. Het is nog niet bekend wanneer deze klaar is. (Bron: Rijksoverheid, 2024. Welke landen staan op de lijst van veilige landen van herkomst? Geraadpleegd op 06-09-2024. [url](#))

²⁴⁶ Bron: IND, 2024, METIS Factboards. Geraadpleegd op 06-09-2024.

²⁴⁷ Bron: IND, 2024, METIS Factboards. Geraadpleegd op 06-09-2024. De top twee is gebaseerd op de aantallen aanvragen van mei t/m augustus 2024.

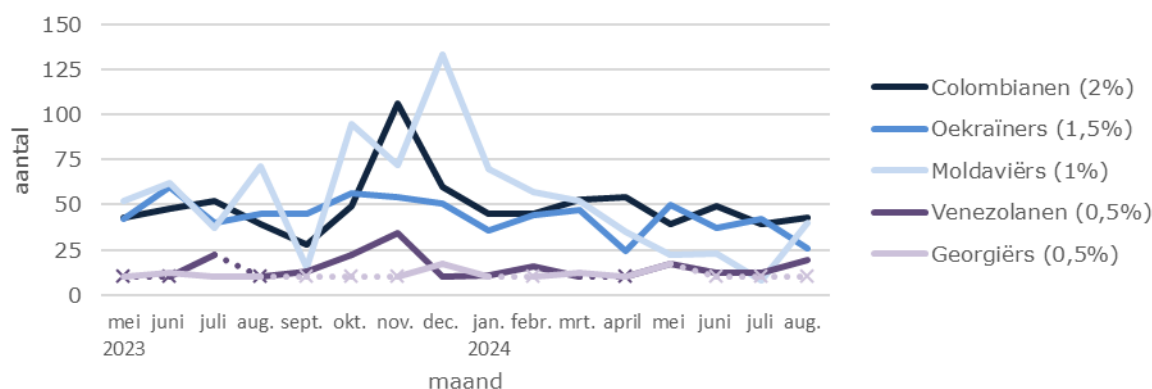
²⁴⁸ Bron: IND, 2024, METIS Factboards. Geraadpleegd op 06-09-2024. NB. Het gaat om het aandeel in de eerste asielaanvragen van personen met nationaliteiten die op het moment van schrijven visumvrij zijn.

²⁴⁹ Schengenvisum.info, 2024. Lijst met niet-visumplichtige nationaliteiten. Geraadpleegd op 06-09-2024. [url](#).

maximum = 13%). In geheel 2024 tot nu toe is het aantal vrij stabiel rond de zes procent per maand (minimum = 5%; maximum 7%).

Van mei t/m augustus 2024 werden asielaanvragen van deze nationaliteiten vooral ingediend door **Moldaviërs, Colombianen, Oekraïners, Venezolanen en Georgiërs** (ieder een half à twee procent van het totale aantal asielaanvragen in Nederland). Alle overige visumvrije nationaliteiten volgen op afstand ($\leq 0,1\%$). Waar Colombianen, en ook Venezolanen, een relatief klein deel van de asielinstroom in Nederland uitmaken, behoren ze in de EU+ tot de vijf meest voorkomende nationaliteiten (zie §4.3.2.1).

Figuur 5.7 Aantal eerste asielaanvragen door meest voorkomende visumvrije nationaliteiten, van mei 2023 t/m augustus 2024.^{250**}*

* In periode mei tot en met augustus 2024; ** ●●●X in de grafiek betekent minder dan tien aanvragen per maand

- ➔ Van januari t/m juli 2024 daalde het aantal **Moldavische** asielaanvragers in Nederland sterk. In augustus steeg het aantal weer zichtbaar. Mocht de eerdere stijging te maken gehad hebben met de omstandigheid dat Duitsland Moldavië sinds eind december als veilig land van herkomst beschouwt, dan lijkt dit mogelijke effect van beperkte duur te zijn geweest.

Het aantal asielaanvragen door **Oekraïners**²⁵¹ schommelde van december 2022 t/m december 2023 rond de 50 per maand. In de eerste acht maanden van 2024 was het gemiddeld wat lager (38 per maand). In ieder geval komen Oekraïners, als zij aan de voorwaarden voldoen, tot en met 4 maart 2026 in aanmerking voor 'tijdelijke bescherming'.^{252,253}

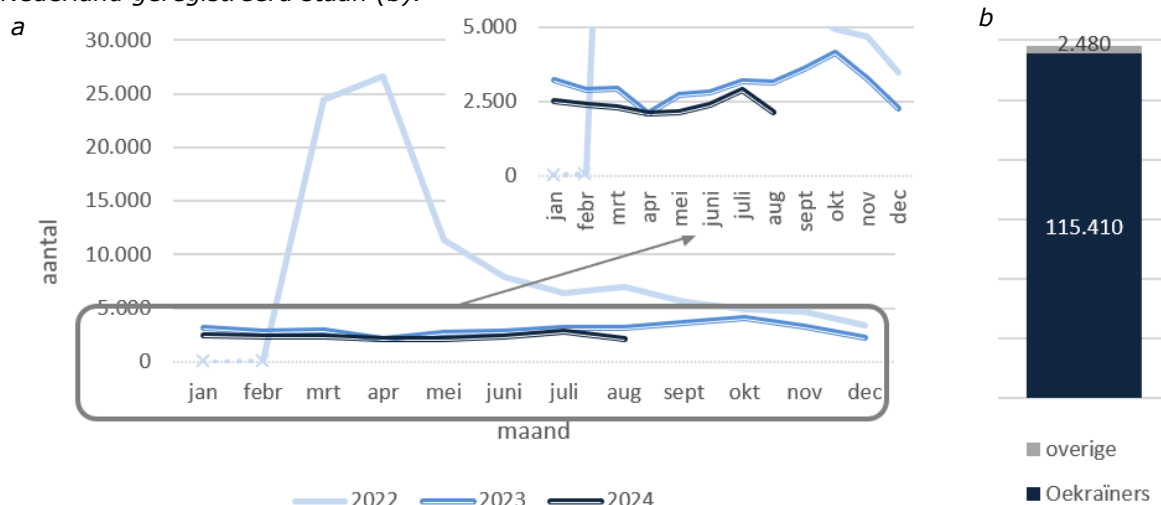
²⁵⁰ Bron: IND, 2024, METIS Factboards. Geraadpleegd op 06-09-2024.

²⁵¹ Dit kunnen Oekraïners zijn die ondanks dat ze van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) gebruik kunnen maken, asiel aanvragen, en Oekraïners die niet onder de RTB vallen (zie meer info: IND, 26-01-2024, [Richtlijn Tijdelijke Bescherming Oekraïne](#). Geraadpleegd op 21-02-2024).

²⁵² Naast Oekraïners zijn er ook registraties onder de RTB van personen uit Oekraïne met andere nationaliteiten (ruim honderd nationaliteiten in totaal). Deze zijn niet verder in beeld gebracht. Vanaf augustus 2022 zijn namelijk bijna alle geregistreerden Oekraïners (iedere maand zo'n 98 of 99%). Met name van mei t/m juli 2022 lag dit aandeel iets lager met 85 à 89 procent per maand.

²⁵³ IND, 12-01-2022. Richtlijn Tijdelijke Bescherming Oekraïne. Geraadpleegd op 06-09-2024.

Figuur 5.8a en 5.8b Aantal registraties per maand voor tijdelijke bescherming door Oekraïners, van februari 2022 t/m augustus 2024 (a) en aantal personen die op 1 september 2024 onder de RTB in Nederland geregistreerd staan (b).²⁵⁴

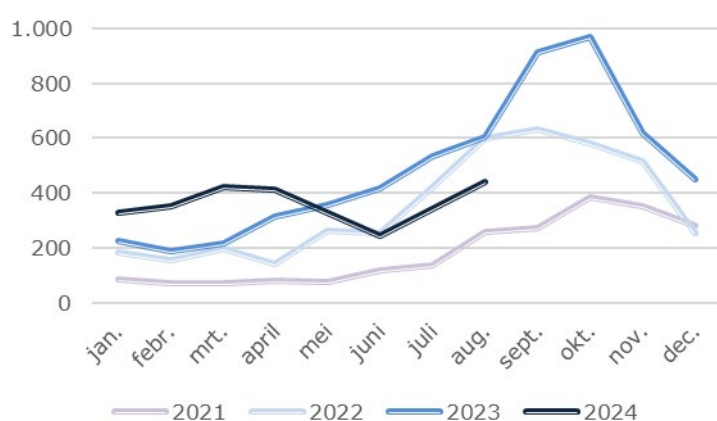
° inclusief personen die niet meer onder de richtlijn geregistreerd staan

→ In de eerste acht maanden van 2024 registreerden zich net wat minder Oekraïners dan in dezelfde maanden van 2023: 18.770 tegen 22.860. In juli 2024 vonden de meeste registraties per maand van 2024 tot nu toe plaats (2.870). Op 1 september stonden er in totaal 115.410 Oekraïners onder de richtlijn in Nederland geregistreerd. Dit zijn er ruim 5.400 meer dan vier maanden eerder (op 1 mei 2024)²⁵⁵.

5.2.2 Asielaanvragen van alleenstaande/-reizende minderjarigen

Een specifieke groep binnen de asielinstroom is die van minderjarigen die zonder ouder of andere wettelijk vertegenwoordiger asiel aanvragen.

Figuur 5.8 Aantal eerste asielaanvragen door alleenstaande minderjagen in Nederland per maand, van januari 2021 t/m augustus 2024.²⁵⁶

→ Het aantal personen dat als alleenstaande minderjarige asiel aanvraagt in Nederland is sinds met name juni 2024 lager dan in dezelfde maanden van 2023 – dit gold ook in de EU+ (zie §4.3.2.2), terwijl het in Nederland tot mei nog duidelijk hoger was. Hiermee is het gemiddelde aantal aanvragen in de eerste acht maanden van beide jaren vergelijkbaar (ong. 360 p/m). In juli en augustus 2024 was een vergelijkbare stijging als vorig jaar in die maanden zichtbaar. De stijging in augustus wijkt af van

het toen relatief stabiele, totale aantal asielaanvragen (zie Fig. 5.1). Redenen waarom alleenstaande

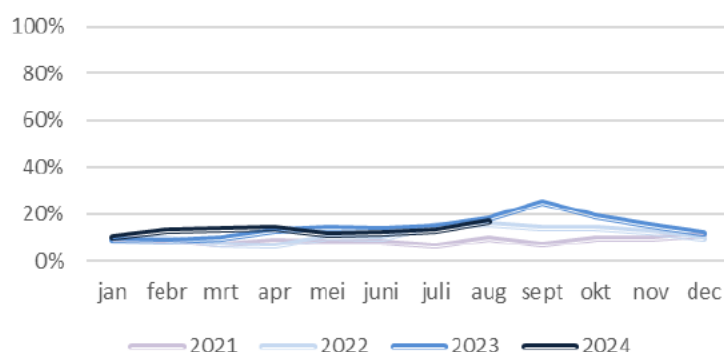
²⁵⁴ Bron: IND, 1 september 2024. De gegevens kunnen afwijken van die in de BRP door het vertragend effect van de verwerking van de gegevens uit het BRP in INDiGO.

²⁵⁵ IND & KMar, 2024. Migratieradar Asiel voorjaar 2024.

²⁵⁶ Bron: IND, 2024, METIS Factboards. Geraadpleegd op 07-09-2024.

minderjarigen in Nederland asiel aanvragen lopen uiteen en gelden deels ook voor andere asielaanvragers. De redenen zijn complex, zowel binnen als tussen verschillende nationaliteiten.²⁵⁷

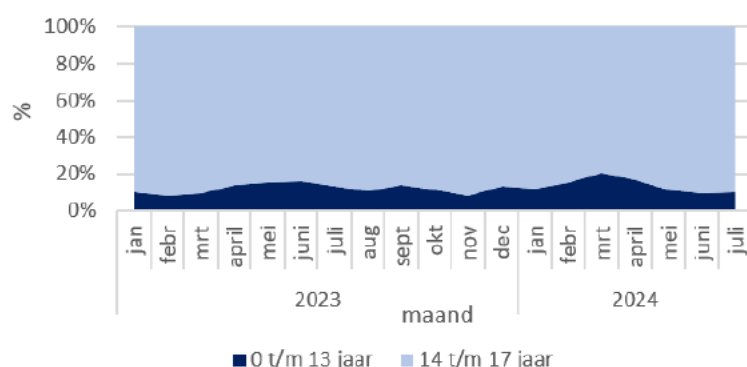
Figuur 5.9 Aandeel eerste asielaanvragen door alleenstaande minderjarigen in Nederland per maand, ten opzichte van totaalinstroom, van januari 2021 t/m augustus 2024.²⁵⁸

→ Het aandeel personen dat als alleenstaande minderjarige asiel aanvraagt, schommelt al een langere periode meestal tussen de tien en twintig procent per maand. Net als de aantallen, ligt ook het aandeel vanaf mei 2024 net wat lager dan in dezelfde maanden vorig jaar en heeft in die periode een stijgende trend. In de EU+ is het aandeel personen dat als alleenstaande, minderjarige asiel

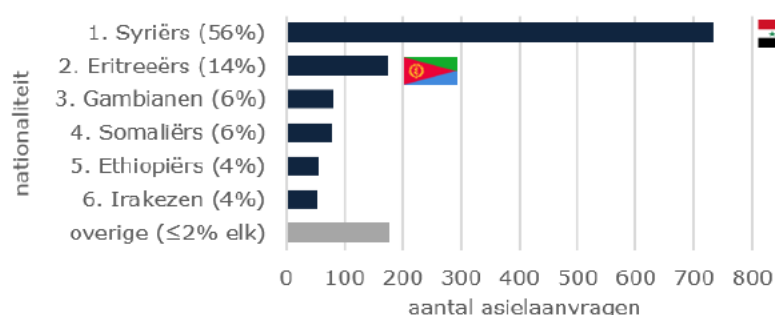
aanvraagt dikwijls beduidend lager dan in Nederland (zie verder (zie §4.3.2.2)).

Figuur 5.10 Leeftijden van alleenstaande minderjarige asielaanvragers in Nederland van januari 2023 t/m juli 2024.²⁵⁹

→ In maart 2024 was het aandeel personen dat als alleenreizende minderjarige asiel aanvraagde relatief jong: 21% was jonger dan dertien jaar terwijl dit in veel maanden zo'n tien à vijftien procent is. Van mei t/m juni 2024 was dit aandeel relatief laag met zo'n tien procent per maand.

Figuur 5.11 Aantal en aandeel* eerste asielaanvragen door meest voorkomende en overige nationaliteiten onder alleenstaande, minderjarige asielaanvragers in Nederland van mei t/m augustus 2024 (totaal aantal amv-aanvragers = 1.360).²⁶⁰

→ Ruim de helft van de amv's van mei t/m augustus was Syriër (ruim 700; 40%). Op afstand volgden Eritrese, Gambiaanse en Somalische amv's. Naar verhouding komen met name Syriërs en Eritreeërs vaker voor onder amv's dan onder het totaal aantal asielaanvragers (zie §5.2.1). Het aantal en aandeel Irakese amv's is, net als voor het totaal aantal

* Het aandeel is ten opzichte van de totale instroom van alleenstaande asielaanvragers in Nederland.

asielaanvragers, flink lager dan in de eerste vier maanden van 2024 (jan-april 23%; ruim 350). Voor Syrische amv's is Nederland vaak de beoogde bestemming bij vertrek en speelt de wens tot

²⁵⁷ WODC, 2023, Alleenstaande minderjarige vreemdelingen naar Nederland: Het verhaal achter de cijfers. En: IND, Analyse instroom alleenstaande minderjarige vreemdelingen, juni 2022, [url](#)

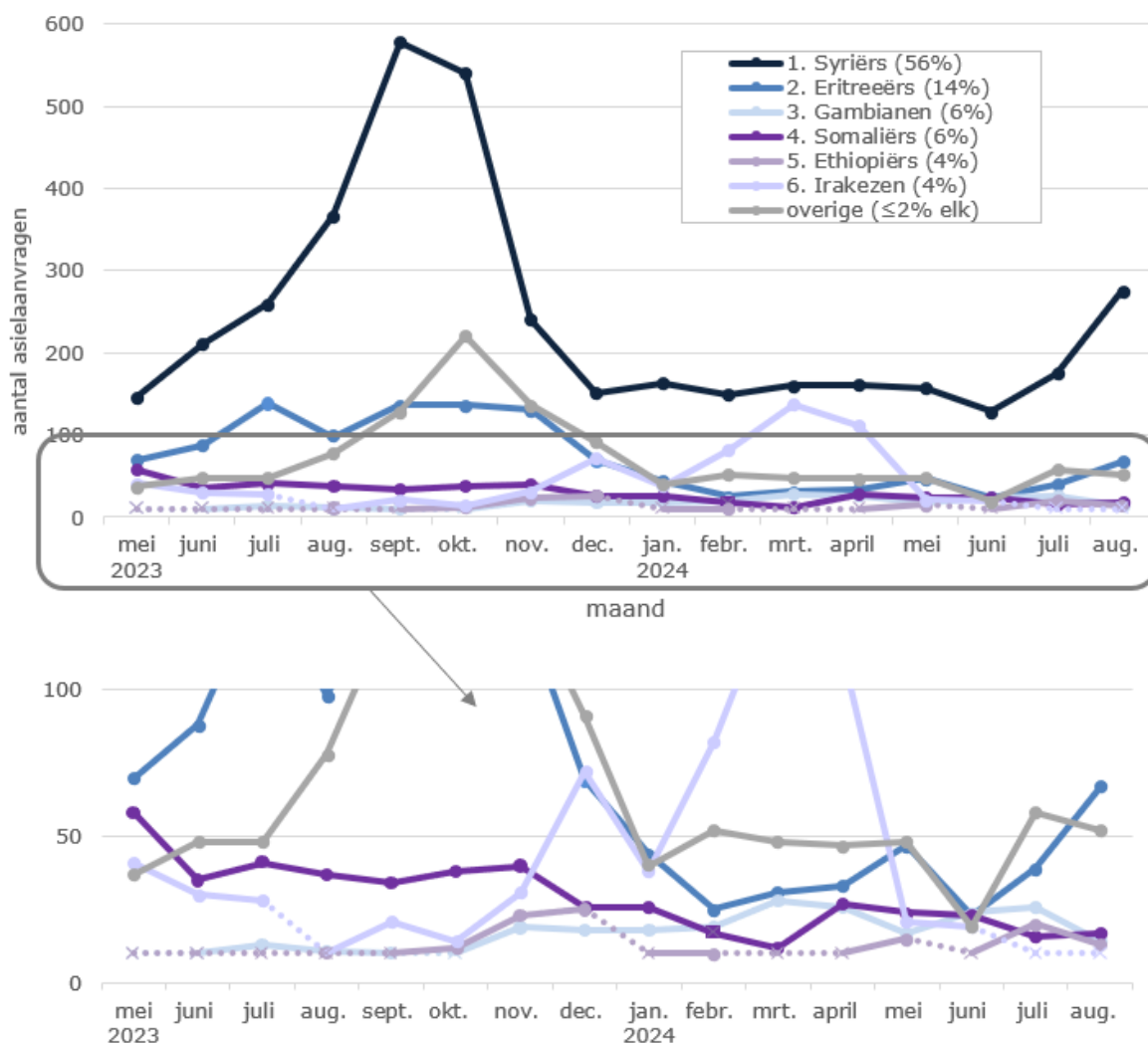
²⁵⁸ Bron: IND, 2024, METIS Factboards. Geraadpleegd op 07-09-2024.

²⁵⁹ Bron: Eurostat. *Unaccompanied minor asylum applicants by type, citizenship, age and sex - monthly data*. Peildatum: 02-09-2024.

²⁶⁰ Bron: IND, 2024, METIS Factboards. Geraadpleegd op 07-09-2024.

gezinshereniging vaker een rol dan bij bijvoorbeeld alleenstaande minderjarigen uit Afrikaanse landen.²⁶¹

Figuur 5.12 Aantal eerste asielaanvragen door meest voorkomende nationaliteiten bij alleenreizende minderjarigen, van mei 2023 t/m augustus 2024²⁶².

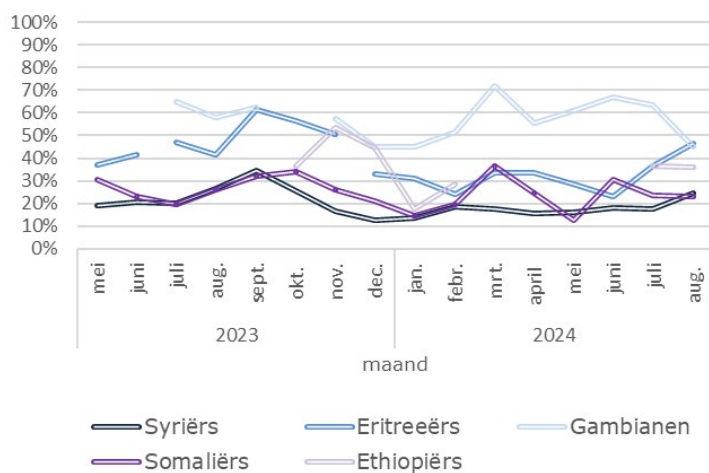
* Aantallen kleiner dan 10 weergegeven als '•••••'

- ➔ Vanaf juli 2024 steeg het aantal Syrische en Eritrese amv's. Vorig jaar was dit al in juni het geval, maar nu kende Nederland in juni een relatief laag aantal asielaanvragers (zie ook [Figuur 5.1](#)). Het totale aantal Syrische en Eritrese amv's was ook lager dan in dezelfde maanden vorig jaar. De daling van het aantal Irakese amv's was het grootst in mei 2024. Erna daalde het aantal gestaag verder.

²⁶¹ WODC, 2023. Alleenstaande minderjarige vreemdelingen naar Nederland: Het verhaal achter de cijfers. [url](#)

²⁶² Bron: IND, 2024, METIS Factboards. Geraadpleegd op 07-09-2024. De top-x is gebaseerd op de aantallen aanvragen van mei t/m augustus 2024.

Figuur 5.13 Aandeel eerste asielaanvragen door alleenreizende minderjarigen voor de vijf meest voorkomende nationaliteiten onder alleenreizende minderjarigen in Nederland per maand, ten opzichte van totale asielinstroom van die nationaliteit, van mei 2023 t/m augustus 2024. ^{263**}

→ Onder Gambiaanse asielaanvragers was dit jaar het percentage amv's hoger dan onder asielaanvragers met andere nationaliteiten. In de helft van de maanden was zelfs meer dan 60% van de Gambiaanse aanvragers amv. In augustus daalde het weer naar 45%. Net als het aantal Eritrese en Syrische amv's (zie Fig. 5.12), steeg ook het bijbehorende aandeel in juli en augustus 2024.

** Percentages die aantallen <10 herleidbaar maken, zijn niet weergegeven.

²⁶³ Bron: IND, 2024, METIS Factboards. Geraadpleegd op 07-09-2024.

6 Uitgelichte nationaliteiten

In dit hoofdstuk zijn asielaanvragen voor drie groepen asielaanvragers – Syriërs, Turken en asielaanvragers met een onbekende nationaliteit – uitgelicht.²⁶⁴ Eerst is er aandacht voor ontwikkelingen in de landen van herkomst, inclusief opvang in de regio. Daarna volgt informatie over reisroutes richting de EU op basis van het aantal irreguliere grensoverschrijdingen over land of zee aan de EU-buitengrenzen²⁶⁵ en richting Nederland op basis van het aantal asielaanvragen op Nederlandse luchthavens²⁶⁶. Daarna wordt voor deze groepen ingegaan op onder andere de aantallen aanvragen in de EU en Nederland²⁶⁷ en kenmerken van de aanvragers en afdoeningswijzen in Nederland.

6.1 Syriërs

Syriërs zijn bij uitstek de meest voorkomende nationaliteit onder asielaanvragers in Nederland (zie ook §5.2.1), zowel onder de totale asielinstroom als specifiek onder alleenstaande minderjarige asielaanvragers. Om meer inzicht te geven in deze groep aanvragers is deze groep uitgelicht.

6.1.1 Ontwikkelingen

De humanitaire en sociaaleconomische situatie in Syrië is verslechterd in de periode van mei tot en met augustus 2024. Volgens de United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA) hebben 16,7 miljoen Syriërs (70% van de bevolking) humanitaire hulp nodig en kampen 15,4 miljoen mensen met voedselonzeekerheid. Het aantal Syriërs dat humanitaire hulp nodig heeft, is niet eerder gedurende het conflict zo hoog geweest. Op dit moment is slechts 65% van de ziekenhuizen en 62% van de gezondheidscentra operationeel. Door een tekort aan financiering wordt verwacht dat in de komende maanden honderden medische faciliteiten en mobiele gezondheidsteams mogelijk niet meer zullen kunnen opereren.²⁶⁸

Als reactie op anti-vluchteling demonstraties die op 30 juni 2024 uitbraken in Turkije, vonden in verschillende delen van Noord-Syrië demonstraties plaats tegen de door Turkije gesteunde Syrian Interim Government (SIG), met acht doden en meer dan twintig gewonden als gevolg.²⁶⁹ In het noorden vinden opstanden plaats van stammengroepen tegen de Syrian Democratic Forces (SDF, de militaire vleugel van de autoriteit in het AANES-gebied).²⁷⁰ Ook vinden er botsingen plaats tussen de SDF en het Syrian National Army (SNA, de militaire vleugel van het regime in SIG-gebied).²⁷¹ In Idlib vinden sinds februari 2024 demonstraties plaats in verschillende delen van het oppositiegebied dat valt onder Haj'at Tahrir ash-Sham (HTS), met arrestaties als gevolg. De demonstraties richtten zich tegen de voortdurende praktijken van willekeurige detentie, geweld en marteling van burgers door HTS.²⁷²

In de provincies Deir ez-Zor, Homs, Hama en Raqqa vinden nog steeds aanvallen van ISIS cellen plaats, hoewel de dalende trend ingezet na de piek van geweld in maart 2024 voortduurt in mei en

²⁶⁴ De selectie van deze nationaliteiten is gemaakt in samenspraak met de klankbordgroep van de Migratieradar.

²⁶⁵ Aantallen afkomstig uit het Frontex-datasysteem. Bij het schrijven van deze rapportage beschikte de KMar nog niet over gevalideerde gegevens van de maand december. Waar in de beschrijving een aanvullend beeld wordt geschetst, is gebruik gemaakt van onder meer Frontex-rapportages gebaseerd op voorlopige cijfers.

²⁶⁶ Aantallen door de KMar geëxporteerd uit het Vreemdelingen Basissysteem (VBS). De disclaimers die in hoofdstuk 3 gemaakt zijn, gelden ook voor dit hoofdstuk.

²⁶⁷ Net als in hoofdstuk 5 zijn de aantallen voor Nederland gebaseerd op IND-data en die voor de EU+ op EUAA-data. De disclaimers die hierbij in hoofdstuk 5 gemaakt zijn, gelden ook voor dit hoofdstuk.

²⁶⁸ Security Council Report, August 2024 Monthly Forecast: Middle East: Syria, 31 juli 2024, [URL](#); Security Council Report, Juli 2024 Monthly Forecast: Middle East: Syria, 30 juni 2024, [URL](#); Security Council Report, June 2024 Monthly Forecast: Middle East: Syria, 1 juni 2024, [URL](#)

²⁶⁹ Security Council Report, August 2024 Monthly Forecast: Middle East: Syria, 31 juli 2024, [URL](#); France24, Seven Protesters Killed In North Syria Clashes With Turkish Forces, 2 juli 2023, [URL](#)

²⁷⁰ Security Council Report, Juli 2024 Monthly Forecast: Middle East: Syria, 30 juni 2024, [URL](#)

²⁷¹ Enab Beladi, Targeting and Infiltration, Skirmishes between the SDF and National Army, 20 juli 2024, [URL](#)

²⁷² Security Council Report, Juli 2024 Monthly Forecast: Middle East: Syria, 30 juni 2024, [URL](#); Syria Direct, HTS Cracks Down on Idlib Demonstrations As Protest Movement Persists, 17 mei 2024, [URL](#); AP News, Protests Against Powerful Group Persist in Syria's Last Major Rebel Stronghold, 17 mei 2024, [URL](#)

juli 2024.²⁷³ Terwijl aanvallen van ISIS minder vaak plaatsvinden, neemt het aantal aanvallen van andere partijen in Deir ez-Zor toe.²⁷⁴ Ook vinden er in het oosten van de provincie Deir ez-Zor gevechten plaats tussen pro-GoS en Iraanse milities enerzijds en de SDF anderzijds.²⁷⁵

In het zuiden van het land in de provincies Dara'a en Suwayda vinden een jaar na het begin van de vreedzame demonstraties tegen het Syrische regime nog steeds protesten plaats in verband met de verslechterde leefomstandigheden.²⁷⁶ Eind april 2024 kwamen honderden GoS-troepen en pro-GoS milities naar het zuiden, wat leidde tot hoogopgelopen spanning. Desondanks vond de grootste demonstratie sinds maanden plaats.²⁷⁷ Het aantal gewapende aanvallen, ontvoeringen en criminele activiteiten nam in Dara'a en Suwayda toe. Hiervan werden zowel burgers als militanten als GoS-officiërs als smokkelaars slachtoffer.²⁷⁸

Syriërs in Jordanië

Op 31 augustus 2024 registreerde de UNHCR 624.499 Syriërs in Jordanië.²⁷⁹

De Jordaanse minister van Binnenlandse Zaken meldt dat de autoriteiten hun beleid ten aanzien van de Syrische vluchtelingen aan het herzien zijn. Slechts 63.000 van hen zijn hervestigd en 95.000 vrijwillig teruggekeerd naar Syrië. De situatie is voor Jordanië niet langer houdbaar. Jordanië heeft niet de intentie Syriërs gedwongen terug te sturen en er is geen tijdspad voor hun terugkeer.²⁸⁰ Er zijn geen berichten over uitzettingen gevonden. De uitzetting van twee Syriërs werd in mei 2024 niet doorgezet.²⁸¹

De kosten voor een nieuwe werkvergunning voor Syriërs zijn in de zomer van 2024 flink gestegen. De afgelopen acht jaar kostte het vernieuwen hiervan 10 dinar (14 dollar), vanaf juli kost dit 500 dinar (700 dollar) voor een werkvergunning voor een jaar. Daarnaast zijn eind 2023 ook de kosten voor de sociale verzekering gestegen. Met terugwerkende kracht waardoor veel Syriërs hierbij een flinke schuld hebben opgelopen. Overigens had eind 2023 slechts 18% van de Syriërs die in Jordanië werkten een werkvergunning.²⁸²

Het World Food Program en andere internationale organisaties hebben de hulp aan Syriërs in Jordanië moeten verminderen vanwege een gebrek aan financiën.²⁸³ Medio augustus heeft Jordanië slechts zeven procent ontvangen van totale financiering die nodig is voor de Syriërs in het land.²⁸⁴

Syriërs in Libanon

Het aantal Syriërs dat de UNHCR op 30 juni 2024 in Libanon had geregistreerd (774.697) gaf geen reëel beeld, omdat er sinds mei 2015 op last van de Libanese autoriteiten geen nieuwe registraties meer mochten plaatsvinden.²⁸⁵

²⁷³ Security Council Report, Juli 2024 Monthly Forecast: Middle East: Syria, 30 juni 2024, [URL](#); The Counter Extremism Project, ISIS Redux: The Central Syria Insurgency In May 2024, 11 juni 2024, [URL](#); The Counter Extremism Project, ISIS Redux: The Central Syria Insurgency In July 2024, 15 augustus 2024, [URL](#); al-Sharq al-Awsat, Security Tightened in Syria's Raqqah After ISIS Jailbreak, 8 september 2024, [URL](#)

²⁷⁴ Security Council Report, Juli 2024 Monthly Forecast: Middle East: Syria, 30 juni 2024, [URL](#) & OCHA, North-East Syria: Hostilities in Deir-Ez-Zor – Flash Update No.1, 11 augustus 2024, [URL](#)

²⁷⁵ Al Monitor, Clashes Between Arab Tribes, SDF Forces in Syria Pose Challenge to US, 8 augustus 2024, [URL](#); OCHA, North-East Syria: Hostilities in Deir-Ez-Zor – Flash Update No.1, 11 augustus 2024, 11 augustus 2024, [URL](#)

²⁷⁶ Security Council Report, Juli 2024 Monthly Forecast: Middle East: Syria, 30 juni 2024, [URL](#)

²⁷⁷ The National News, Syrian and Iran-Linked Forces Enter Rebellious Druze-Majority Suweida Province, 30 april 2024, [URL](#); Etana Syria, Syria Military Brief: South Syria – April 2024, [URL](#)

²⁷⁸ Etana Syria, Syria Military Brief: South Syria – June 2024, [URL](#); Etana Syria, Syria Military Brief: South Syria – July 2024, [URL](#)

²⁷⁹ UNHCR, Syria Regional Refugee Response – Jordan, 31-08-2024, [url](#), geraadpleegd 9 september 2024

²⁸⁰ Jordan Daily, Jordan reviews Syrian refugee policies amid humanitarian concerns , says Interior Minister, 30-07-2024, [url](#), geraadpleegd 9 september 2024

²⁸¹ The New Arab, Jordan halts deportation of Syrian refugees for joining pro-Gaza protests, 31-05-2024, [url](#), geraadpleegd 9 september 2024

²⁸² The New Humanitarian, Sky-high fees with few benefits: What's wrong with social security for Syrians in Jordan, 05-09-2024, [url](#), geraadpleegd 9 september 2024

²⁸³ Levant24, Syrian Refugees in Jordan Face Uncertain Future, 08-09-2024, [url](#), geraadpleegd op 9 september 2024

²⁸⁴ Anera, Jordan Situation Report, 19-08-2024, [url](#), geraadpleegd 9 september 2024

²⁸⁵ UNHCR, Syria Regional Refugee Response Lebanon, 30-06-2024, [url](#), geraadpleegd 10 september 2024

Begin mei 2024 kondigde de Libanese *General Security* nieuwe maatregelen aan 'tegen' Syriërs:

- Syriërs die illegaal het land zijn binnengekomen en illegaal in het land verblijven moeten zich melden bij de grens om hun situatie te regelen en worden opgeroepen Libanon te verlaten tot dit is geregeld;
- hervatting van vrijwillige en veilige terugkeer;
- Libanezen mogen geen Syriërs die illegaal in Libanon verblijven in dienst nemen of onderdak geven;
- Libanezen mogen geen Syriërs in dienst nemen die zijn geregistreerd bij de UNHCR, behalve in banen die daartoe zijn aangewezen door de Libanese autoriteiten;
- geen verblijfsvergunningen meer op basis van een huurcontract of sponsor en andere voorwaarden voor het vernieuwen van een verblijfsvergunning op grond van een financiële borg;
- winkels die worden gerund door of waarin is geïnvesteerd door Syriërs moeten worden gesloten.²⁸⁶

De Libanese autoriteiten bevestigen dat er lijsten worden opgesteld met namen van Syriërs in Libanon die vervolgens worden gedeeld met de Syrische *National Security Office* voor een 'follow-up'.²⁸⁷ Ook blijven Libanese politici dreigen met het uitzetten van Syriërs. Van januari tot begin juni 2024 zijn er 1.300 Syriërs uitgezet door de *Lebanese Armed Forces* en 300 door *General Security* (13.000 in 2023).²⁸⁸

6.1.2 Routes

Aantallen asielaanvragen op Nederlandse luchthavens

Van mei t/m augustus 2024 vroegen 67 Syriërs asiel aan op een Nederlandse luchthaven. Iets minder dan **een kwart** van hen kwam via een **intra-Schengenroute** en iets meer dan **de helft** kwam via een **extra-Schengenroute**. Van bijna een kwart van hen is onbekend hoe zij op de Nederlandse luchthavens gearriveerd zijn.

Belangrijkste extra-Schengen vertrekluchthavens waren Doha International Airport (Qatar), Dubai International Airport (Verenigde Arabische Emiraten) en Belgrado Nikola Tesla (Servië). Intra-Schengen kwamen vooral Malpensa Milaan (Italië), Athene International Airport (Griekenland) en International Airport Adolfo Suarez Madrid-Barajas (Spanje) voor. De inreis intra-Schengen werd doorgaans mogelijk gemaakt door het gebruik van valse of vervalste documenten.

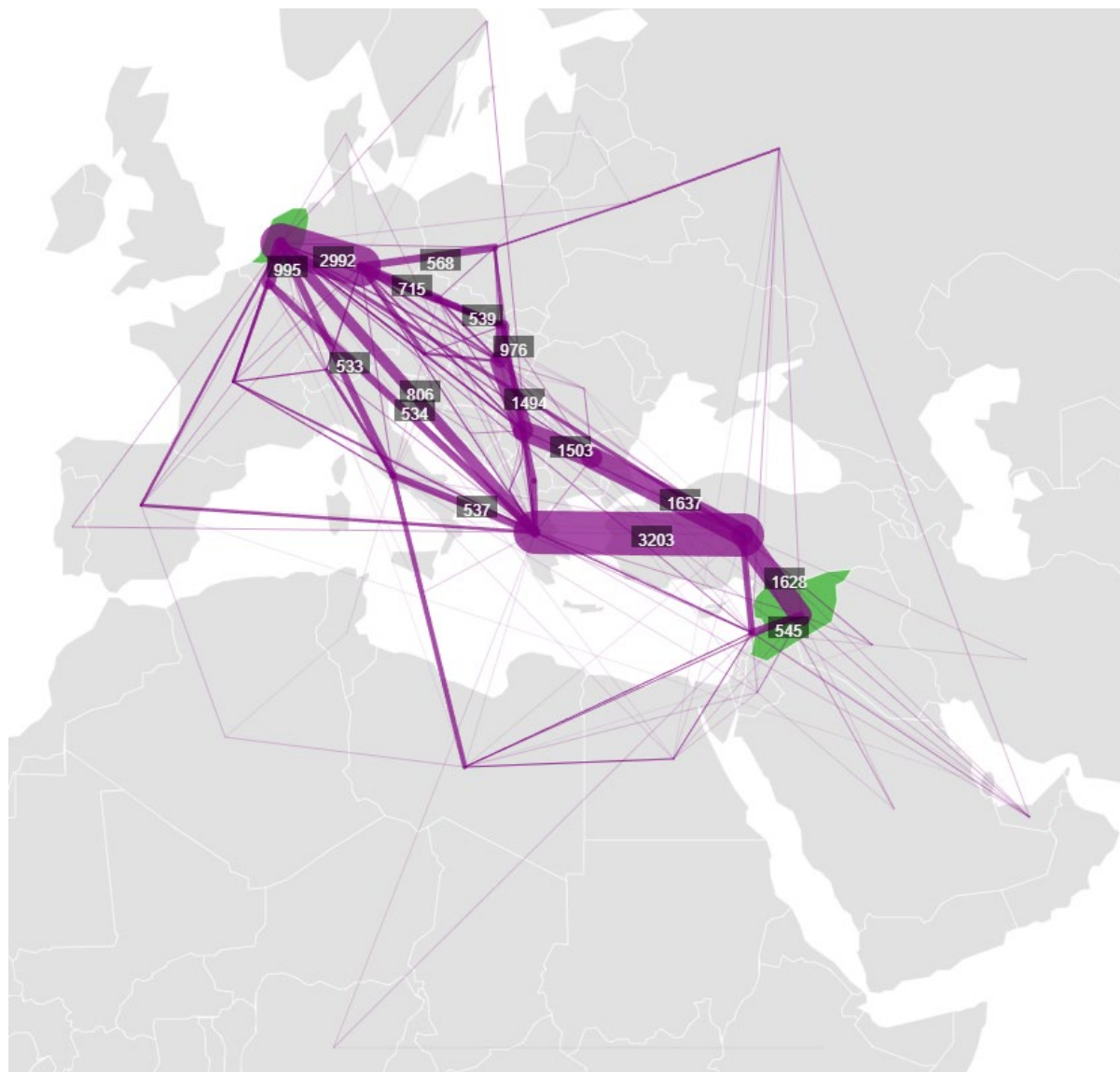
²⁸⁶ L'Orient Today, New restrictive measures by General Security against Syrians in Lebanon, 09-05-2024, [url](#), geraadpleegd 10 september 2024 en Syria Justice and Accountability Center, Intensified deportation campaigns by Lebanon and Türkiye amid EU funding pledges, 27-06-2024, [url](#), geraadpleegd 10 september 2024

²⁸⁷ Enab Baladi, Lebanon's plans for Syrian refugee returns criticized for legal violations, 22-05-2024, [url](#), geraadpleegd 10 september 2024

²⁸⁸ The Tahrir Institute for Near East Policy, Joint Statement: Lebanon Must End Practices of Refoulement and Torture, 25-06-2024, [url](#), geraadpleegd 10 september 2024 en La Croix International, Lebanon: Syrian refugees facing wave of expulsions, 19-06-2024, [url](#), geraadpleegd 10 september 2024 en DW, Syrians in Lebanon: Not safe to stay, not safe to go home, 01-06-2024, [url](#), geraadpleegd 10 september 2024

Reisroutedelen

*Figuur 6.1 Aantal Syriërs per reisroutedeel die in 2023 asiel aanvroegen in Nederland o.b.v. verklaringen van asielmigranten bij het aanmeldgehoor (N=13.030²⁸⁹)²⁹⁰**

* minimum aantal reizigers per reisroutedeel = 10; minimum aantal reizigers per lijndeel met label = 500

Een kwart van de Syriërs die in 2023 in Nederland asiel aanvroegen en van wie de aanmeldgehoren geanalyseerd zijn, geeft aan van Turkije naar Griekenland gereisd te zijn, een achtste van Turkije naar Bulgarije. De routedelen vanuit Griekenland waren divers: bijvoorbeeld rechtstreeks naar Nederland, via Italië, via België of via Spanje. Iets minder dan een kwart (23%) gaf aan van Duitsland naar Nederland gereisd te zijn. Van relatief weinig Syriërs die in 2024 asiel aanvroegen is dergelijke informatie op het moment van schrijven bekend. De eerste beelden lijken grotendeels vergelijkbaar met hetgeen voor 2023 gold.

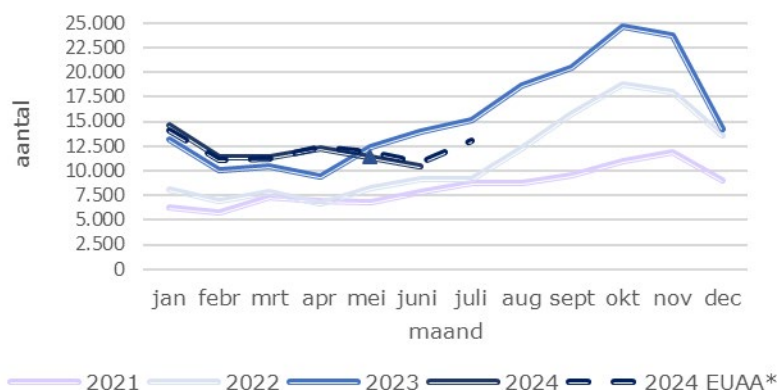
²⁸⁹ Dit betreft ruim de helft (56%) van het totale aantal eerste aanvragen door Syriërs in 2023. Aanmeldgehoren waarin niet letterlijk gevraagd is naar de reisroute zijn vanwege een lagere betrouwbaarheid niet geanalyseerd. Bovendien hebben er, zeker bij relatief recente aanvragen, nog niet altijd aanmeldgehoren plaatsgevonden. Van de aanvragen januari 2023 t/m januari 2024 is 50 à 60 procent per maand geanalyseerd, van die era 27 tot drie procent.

²⁹⁰ Bron: IND|DEC, peildatum 12-09-2024.

6.1.3 Asielaanvragers in de EU en Nederland

Figuren 6.2 tot en met 6.9 geven een beeld van de aantallen Syriërs die in de EU+ en Nederland asiel aanvroegen de afgelopen jaren, en informatie over de kenmerken van de aanvragers en beslissingen op aanvragen in Nederland.

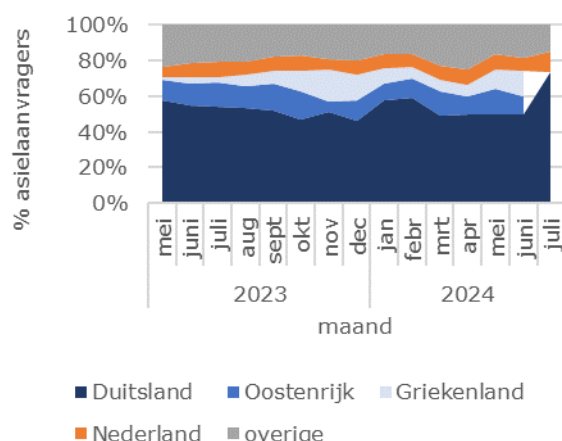
Figuur 6.2 Aantal eerste* asielaanvragen per maand door Syriërs in de EU+ van januari 2021 t/m juli 2024²⁹¹

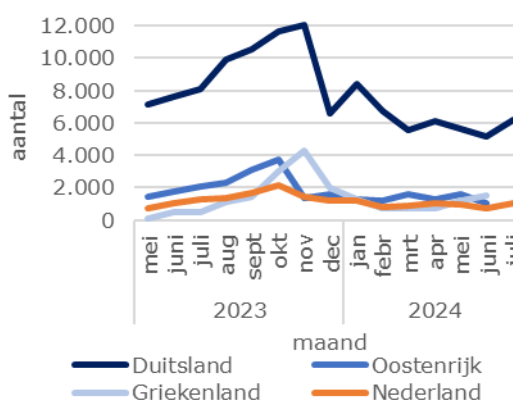
* voorlopige EUAA-gegevens ook incl. herhaalde aanvragen en relocatie

→ In mei en juni 2024 daalde het aantal Syrische asielaanvragers in de EU+. Vorig jaar nam dit vanaf mei toe. In juli 2024 was alsnog een stijging zichtbaar. Vanaf mei vragen er minder Syriërs asiel aan in de EU dan in dezelfde maanden een jaar geleden. Tot en met mei waren het er net wat meer dan in dezelfde maanden van 2023. Mogelijk heeft dit te maken met de afname van de reisroute naar Cyprus (zie §6.1.2).

Figuur 6.3 Verdeling Syrische asielaanvragers over de meest ontvangende EU-landen in januari-juni 2024, van mei 2023 t/m juli 2024²⁹²

Figuur 6.4 Aantal eerste asielaanvragen per maand door Syriërs in de meest ontvangende EU-landen in jan.-juni 2024, van jan. 2023 t/m juli 2024²⁹³

- ➔ Al een langere periode vragen Syrische asielzoekers in de EU vooral asiel aan in Duitsland. Van mei t/m juni 2024 was het aantal er niet alleen lager dan in de najaarspiek van 2023, maar ook lager dan in mei t/m juni 2023. Mogelijk heeft dit te maken met strengere controles op de West-Balkanroute sinds november 2023. Grenscontroles door Duitsland zelf kunnen zowel meer aanvragen met zich meebrengen door meer onderkenningen, als minder aanvragen door beperktere mogelijkheden voor mensensmokkelaars. Op afstand volgen Oostenrijk, Griekenland en Nederland. Van januari t/m juni 2024 vroeg acht procent van de Syrische asielaanvragers in de EU+ asiel aan in Nederland. In Cyprus was het aantal Syrische asielaanvragers in mei en juni 2024 vrij laag (resp. 95 en 40 terwijl het maart en april resp. 960 en 1.310 Syriërs betroffen).

²⁹¹ Eurostat, 13-09-2024. [Asylum applicants by type of applicant, citizenship, age and sex - monthly data](#). De cijfers vanaf juli 2024 waren op het moment van schrijven grotendeels niet beschikbaar. Voor mei ontbraken de cijfers van Spanje en Zwitserland. In 2021 waren grotendeels reisbeperkende maatregelen van kracht in verband met covid-19.

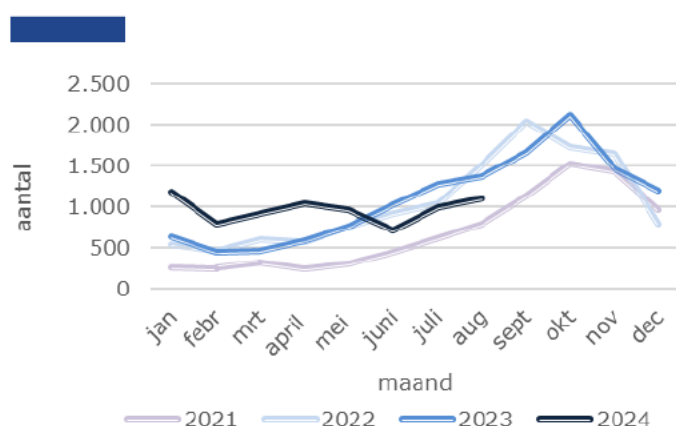
Bron EU+: EUAA, statistische bijlagen van *EUAA Analytical Briefs*.

²⁹² Eurostat, 13-09-2024. [Asylum applicants by type of applicant, citizenship, age and sex - monthly data](#).

²⁹³ Bron: Eurostat, 13-09-2024. [Asylum applicants by type of applicant, citizenship, age and sex - monthly data](#).

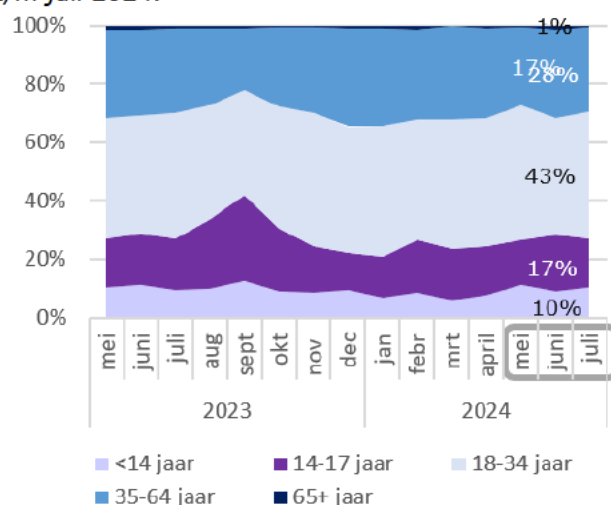
Mogelijk heeft dit vooral te maken met de beslisstop die Cyprus in april invoerde voor deze aanvragen²⁹⁴. In Griekenland en Polen vroegen er in dezelfde maanden juist relatief veel Syriërs asiel aan (in Griekenland ong. 1.325 t.o.v. ong. 700 in de maanden ervoor, in Polen ong. 120 t.o.v. 35 of lager in de maanden ervoor).

Figuur 6.5 Aantal eerste asielaanvragen door Syriërs in Nederland van januari 2021 t/m augustus 2024²⁹⁵

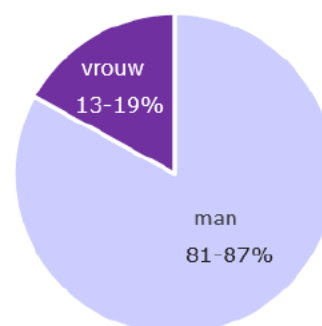

→ Met uitzondering van juni 2024 schommelde het aantal Syrische asielaanvragers in Nederland van april t/m juli rond de 1.000 per maand. In juni vroegen er relatief weinig Syriërs asiel aan (ruim 700). Sinds die maand ligt het aantal ook zichtbaar lager dan in dezelfde maanden vorig jaar (23% over de periode van juni t/m augustus), terwijl het ervoor nog hoger lag (69% over de periode van januari t/m mei).

Figuur 6.6 Leeftijdsverdeling Syrische asielaanvragers in Nederland, mei 2023 t/m juli 2024.²⁹⁶

Figuur 6.7 Geslachtsverdeling Syrische asielaanvragers in Nederland, januari 2023 t/m juli 2024.²⁹⁷

Ruim 40% van de Syrische asielaanvragers heeft een leeftijd van 18 t/m 34 jaar. Het aandeel minderjarigen steeg van april t/m juni licht. De verhouding van het aantal mannen en vrouwen onder alle Syrische asielaanvragers is al anderhalf jaar relatief stabiel met een ruime meerderheid aan mannen (zie Fig. 6.6).

Figuur 6.8 Aandeel amv's onder Syrische asielaanvragers in Nederland, mei 2023 t/m augustus 2024.²⁹⁸

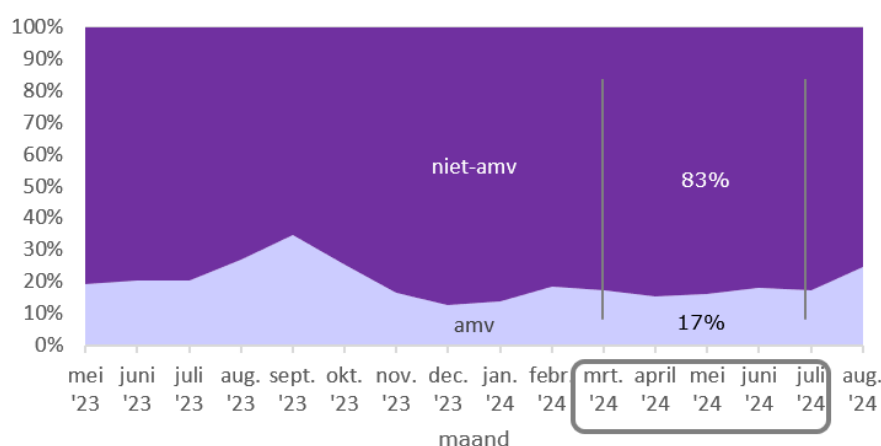
²⁹⁴ IND & KMar, 2024, Migratieradar Asiel voorjaar 2024. Zie ook: The new humanitarian, Cyprus halts Syrian asylum applications, 15-04-2024, [url](#)

²⁹⁵ Bron: IND, september 2024, METIS Factboard Generiek. In 2021 waren grotendeels reisbeperkende maatregelen van kracht in verband met covid-19.

²⁹⁶ Bron: Eurostat, 13-09-2024. Asylum applicants by type, citizenship, age and sex - monthly data. De brongegevens zijn afgerond op vijftallen.

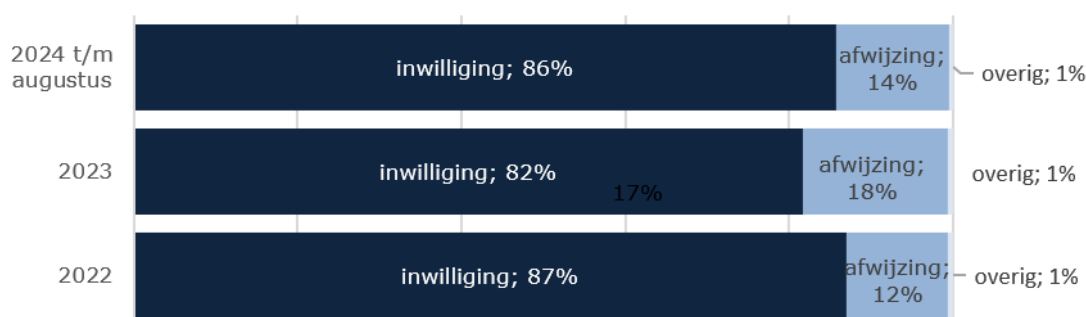
²⁹⁷ Bron: Eurostat, 13-09-2024. Asylum applicants by type, citizenship, age and sex - monthly data. De brongegevens zijn afgerond op vijftallen.

²⁹⁸ Bron: IND, september 2024, METIS Factboard Generiek.

→ Van maart tot en met juli 2024 vroeg gemiddeld zeventien procent van de Syrische asielaanvragers asiel aan als alleenstaande minderjarige. In augustus steeg het naar 25%. Ook vorig jaar was er in deze maand een stijging.

Figuur 6.9 Aantal inwillingen, afwijzingen en overige afdoeningswijzen per jaar van asielaanvragen door Syriërs.^{299*}

* $N_{\text{totaal}2022} = 7.040$, $N_{\text{totaal}2023} = 9.260$, $N_{\text{totaal}2024 \text{ t/m augustus}} = 9.610$

- ➔ Nederland willicht de afgelopen jaren per jaar vrij stabiel 82 à 87 procent van de behandelde asielaanvragen van Syriërs in.

6.2 Turken

Sinds 2018 staan Turken in de top-5 van nationaliteiten van asielzoekers in Nederland. Vóór de couppoging in 2016 kwamen er jaarlijks enkele tientallen Turkse asielzoekers naar ons land. Sindsdien is het aantal gaandeweg gestegen tot ruim boven de 2.000 per jaar sinds 2021. Door omstandigheden ontbreekt hieronder een beschrijving van de situatie in Turkije.

6.2.1 Routes

Aantallen asielaanvragen op Nederlandse luchthavens

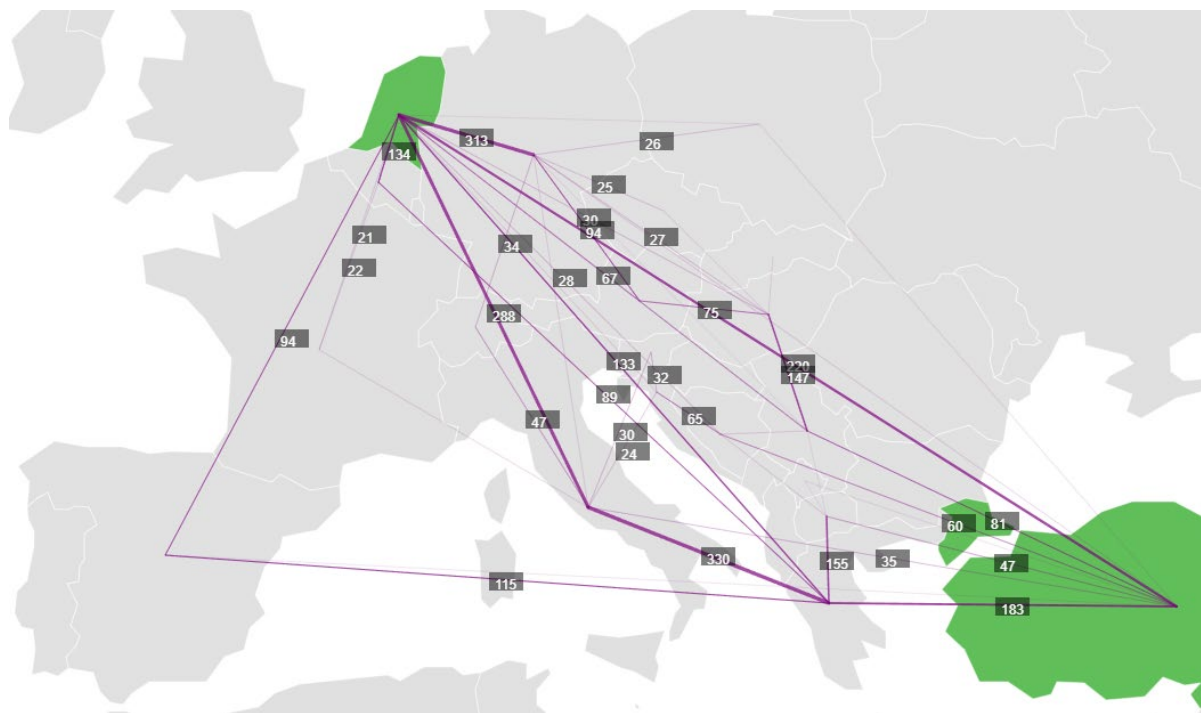

Van mei t/m augustus 2024 vroegen er 22 Turken asiel aan op een Nederlandse luchthaven. De meest voorkomende extra-Schengen vertrekluchthaven was Istanbul Sabiha Gokcen (Turkije; 9). In het geval van intra-Schengen vielen asielaanvragen van de luchthaven Napels (Italië) net iets meer op dan andere routes. De inreis intra-Schengen werd doorgaans mogelijk gemaakt door het gebruik van valse of vervalste documenten.

²⁹⁹ Bron: IND, september 2024, METIS Factboard Generiek.

Reisroutedelen

Figuur 6.10 Aantal Turken per reisroutedeel die in 2023 asiel aanvroegen in Nederland o.b.v. verklaringen van asielmigranten bij het aanmeldgehoor (N=1.420³⁰⁰)³⁰¹*

* minimum aantal reizigers per reisroutedeel = 10; minimum aantal reizigers per reisroutedeel met label = 20.

Turken die in 2023 in Nederland asiel aanvroegen en van wie de aanmeldgehoren geanalyseerd zijn, zijn van Turkije naar diverse landen gereisd. Een deel gaf aan direct naar Nederland gegaan te zijn (16%), naar Griekenland (13%) en diverse Balkanlanden. Vanuit Griekenland waren er diverse vervolgroutes. Een route via Italië werd het meest genoemd – 23% van alle Turken die reisden via Griekenland ging vervolgens naar Italië. Voor aankomst in Nederland was ruim twintig procent in Duitsland en twintig procent in België. Van relatief weinig Turken die in 2024 asiel aanvroegen is dergelijke informatie op het moment van schrijven bekend.

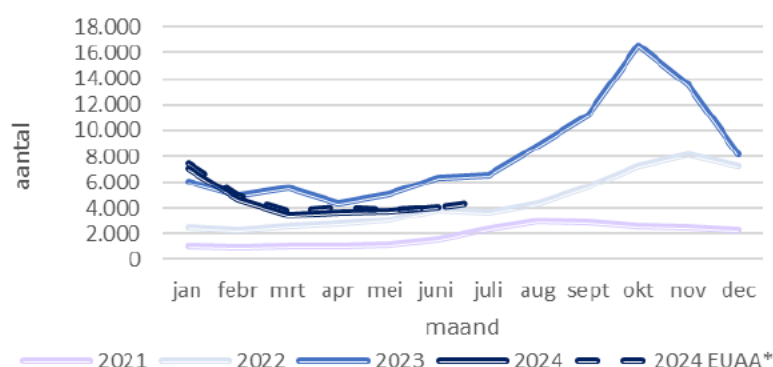
6.2.2 Asielaanvragers in de EU en Nederland

Figuren 6.11 tot en met 6.18 geven een beeld van de aantallen Turken die in de EU+ en Nederland asiel aanvroegen de afgelopen jaren, en informatie over de kenmerken van de aanvragers en beslissingen op aanvragen in Nederland.

³⁰⁰ Dit betreft ongeveer de helft (49%) van het totale aantal eerste aanvragen door Turken in 2023. Aanmeldgehoren waarin niet letterlijk gevraagd is naar de reisroute zijn vanwege een lagere betrouwbaarheid niet geanalyseerd. Bovendien hebben er, zeker bij relatief recente aanvragen, nog niet altijd aanmeldgehoren plaatsgevonden. Van de aanvragen in 2023 is 45 à 55 procent per maand geanalyseerd, van die era 36 tot één procent.

³⁰¹ Bron: IND|DEC, peildatum 12-09-2024.

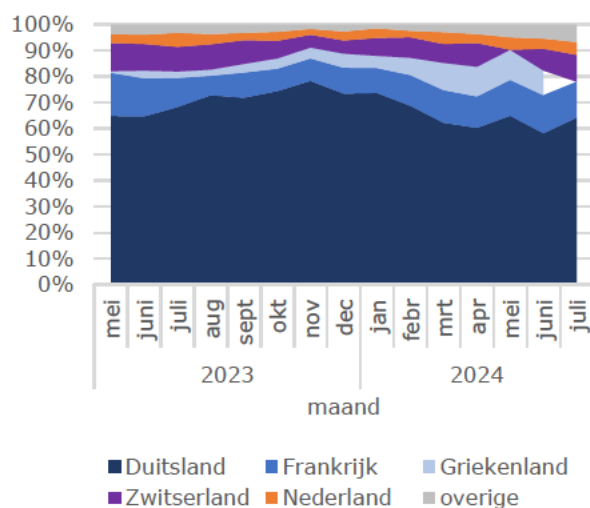
Figuur 6.11 Aantal eerste asielaanvragen per maand door Turken in de EU+ van mei 2023 t/m juni 2024³⁰²

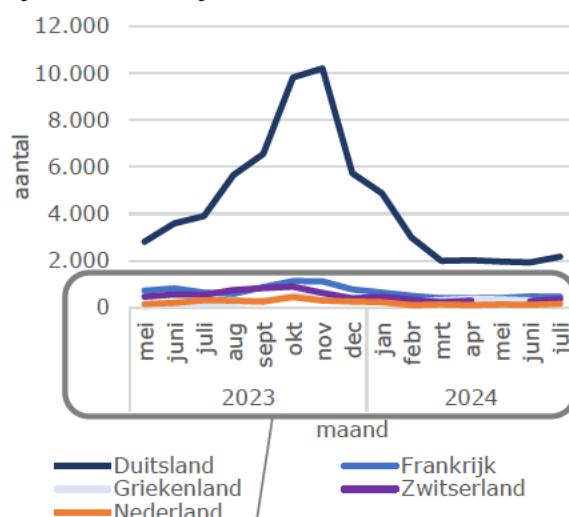
→ Vanaf februari 2024 vragen er minder Turken asiel aan in de EU+ dan in dezelfde maanden een jaar eerder. Vanaf april neemt het aantal licht toe, maar niet zo sterk als in 2023.

* voorlopige EUAA-gegevens ook incl. herhaalde aanvragen en relocatie

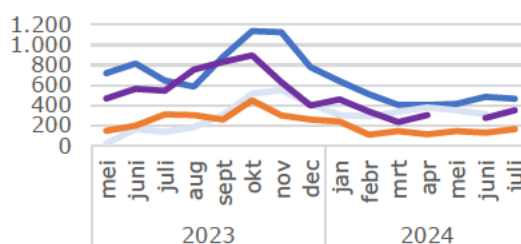
Figuur 6.12 Verdeling Turkse asielaanvragers over meest ontvangende EU-landen in januari-juni 2024, van mei 2023 t/m juli 2024³⁰³

Figuur 6.13 Aantal eerste asielaanvragen per maand door Turken in de meest ontvangende EU-landen in jan.-juni 2024, van jan. 2023 t/m juli 2024³⁰⁴

→ De meeste Turkse asielaanvragers in de EU+ vragen asiel aan in Duitsland (61% van jan. t/m juni 2024; zie Fig. 6.10). Vanaf maart 2024 is het aantal daar relatief stabiel en laag (zie Fig. 6.11). Nederland is het vijfde meest ontvangende EU-land van Turkse asielaanvragers met, net als België en Italië, drie procent van het totale aantal aanvragers in de EU+ van jan. t/m juni 2024. In Frankrijk en Zwitserland is het aantal Turkse aanvragers in mei t/m juni 2024 lager dan in dezelfde maanden vorig jaar, in Griekenland juist wat hoger.

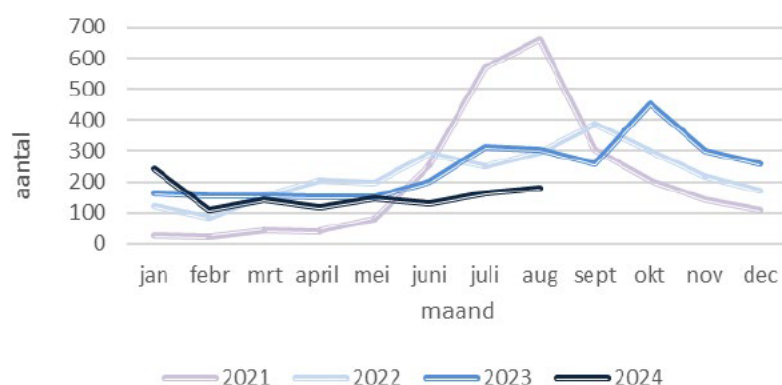
³⁰² Eurostat, 13-09-2024. Asylum applicants by type of applicant, citizenship, age and sex - monthly data. De cijfers vanaf maart 2024 waren op het moment van schrijven grotendeels niet beschikbaar. Voor mei ontbraken de cijfers van Spanje en Zwitserland. In 2021 waren grotendeels reisbeperkende maatregelen van kracht in verband met covid-19.

EU+: EUAA, statistische bijlagen van EUAA Analytical Briefs.

³⁰³ Eurostat, 13-09-2024. Asylum applicants by type of applicant, citizenship, age and sex - monthly data.

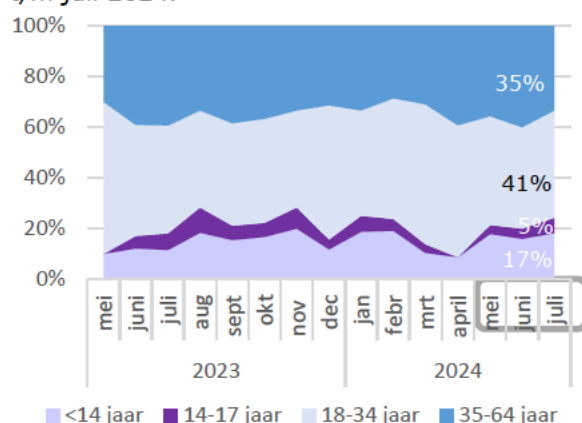
³⁰⁴ Bron: Eurostat, 13-09-2024. Asylum applicants by type of applicant, citizenship, age and sex - monthly data.

Figuur 6.14 – Aantal eerste asielaanvragen door Turken in Nederland van januari 2021 t/m augustus 2024³⁰⁵

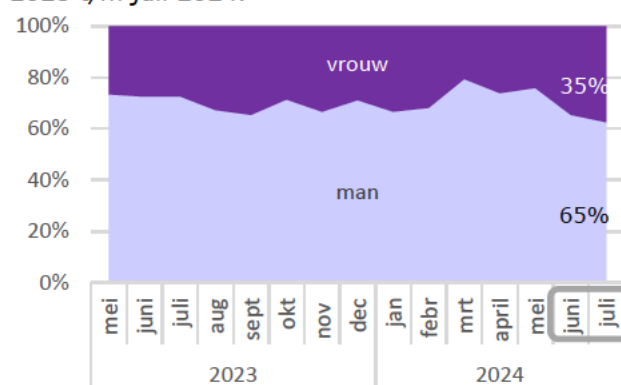

→ Van februari t/m juni 2024 schommelde het aantal Turkse asielaanvragers in Nederland vrij stabiel tussen de 110 en 160 per maand. In de twee maanden erna lag het aantal iets hoger maar nog steeds onder de 200. Met name vanaf juni vroegen er zichtbaar minder Turken asiel aan in Nederland dan in de jaren ervoor.

Figuur 6.11 Leeftijdsverdeling Turkse asielaanvragers in Nederland, mei 2023 t/m juli 2024.³⁰⁶

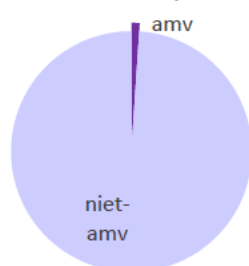

Figuur 6.12 Geslachtsverdeling Turkse asielaanvragers in Nederland, januari 2023 t/m juli 2024.³⁰⁷

→ Na een relatief laag aandeel minderjarigen in maart en april 2024 onder Turkse asielaanvragers, was het aandeel vanaf mei weer relatief hoog (22%). In juni en juli waren er naar verhouding meer vrouwen onder Turkse asielaanvragers in Nederland dan mannen ten opzichte van eerder in 2024.

Figuur 6.37 Aandeel amv's onder Turkse asielaanvragers in Nederland, januari t/m augustus 2024 (totaal = 1.230).³⁰⁸

→ Onder Turkse asielaanvragers in Nederland zijn in de eerste acht maanden van 2024 nauwelijks personen die als alleenreizende minderjarige asiel aanvroegen (1%). Binnen de EU vroegen de meeste Turkse amv bij uitstek in Duitsland asiel aan.³⁰⁹

³⁰⁵ IND, september 2024, METIS Factboard Generiek. In 2021 waren grotendeels reisbeperkende maatregelen van kracht in verband met covid-19.

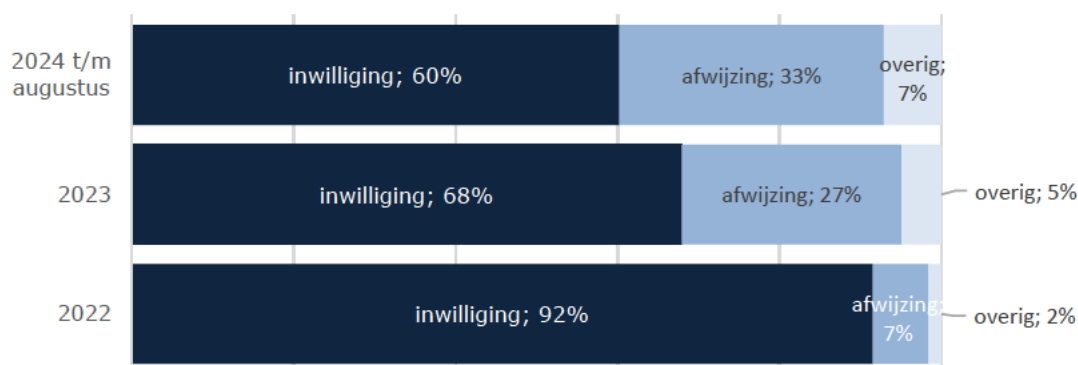
³⁰⁶ Bron: Eurostat, 13-09-2024. Asylum applicants by type, citizenship, age and sex - monthly data. De brongegevens zijn afgerond op vijftallen.

³⁰⁷ Bron: Eurostat, 13-09-2024. Asylum applicants by type, citizenship, age and sex - monthly data. De brongegevens zijn afgerond op vijftallen.

³⁰⁸ Bron: IND, september 2024, METIS Factboard Generiek.

³⁰⁹ Eurostat, Unaccompanied minor asylum applicants by type, citizenship, age and sex - monthly data. Peildatum 03-10-2024. [url](#)

Figuur 6.48 Aantal inwillingen, afwijzingen en overige afdoeningswijzen per jaar van asielaanvragen door Turken.^{310*}

* $N_{\text{totaal}2022} = 2.170$, $N_{\text{totaal}2023} = 1.540$, $N_{\text{totaal}2024 \text{ t/m augustus}} = 1.370$

Het aandeel asielaanvragen van Turken dat Nederland inwilligt, was in 2023 en 2024 t/m augustus lager dan in 2022. Tegelijkertijd nam vooral het aandeel afwijzingen, en in mindere mate het aantal overige beslissingen, toe. Mogelijk heeft dit te maken met het landenbeleid voor Turkije dat in het najaar van 2023 gewijzigd is³¹¹.

6.3 Onbekende nationaliteit

De op twee na meest voorkomende nationaliteit onder asielaanvragers in Nederland was in de maanden mei tot en met augustus de 'onbekende' nationaliteit (zie §5.2.1). Uit een steekproef die O&A voor deze Migratieradar deed bleek dat ongeveer een kwart van de aanvragers met een onbekende nationaliteit, in Nederland geboren kinderen betrof. In die gevallen is niet altijd direct duidelijk welk nationaliteitsrecht van toepassing is. Op het moment dat dat wel duidelijk is kan de geregistreerde nationaliteit worden aangepast.

Een grotere groep blijkt van Palestijnse origine te zijn. Nederland erkent Palestina niet als staat en (er)kent dus ook geen Palestijnse nationaliteit. Om deze reden worden Palestijnen in principe geregistreerd met een onbekende nationaliteit.³¹² In de steekproef voor deze Migratieradar bleek dat bijna tweederde van de aanvragers die geregistreerd werden met een onbekende nationaliteit van Palestijnse afkomst was. Naast de in Nederland geboren kinderen en de Palestijnen was de restgroep zeer pluriform.

6.3.1 Hoe rapporteren we in deze paragraaf?

Zoals uit de introductie van deze paragraaf blijkt, is de groep van asielaanvragers die met een onbekende nationaliteit worden geregistreerd niet homogeen. Binnen de EU bestaat geen eenduidige definitie voor het gebruik van de onbekende nationaliteit bij registraties. Er is evenmin sprake van eenduidige registratie van Palestijnen: met de nationaliteit 'Palestijn' of, wanneer een lidstaat Palestina niet erkent, als 'onbekend' of 'staatloos'.³¹³ Omdat niet alleen Palestijnen met deze labels geregistreerd worden, is het niet mogelijk een goed zicht te krijgen op asielaanvragen van Palestijnen in de EU en in Nederland. Maar ook de populatie met een onbekende nationaliteit is hierdoor niet vergelijkbaar.

Omdat bijna twee-derde van de groep met een onbekende nationaliteit in Nederland bestaat uit Palestijnen, zullen we hieronder de belangrijkste ontwikkelingen in de Palestijnse Gebieden bespreken. De paragraaf over de routes beperkt zich voor een deel ook tot hetgeen er bekend is over de reisbewegingen van Palestijnen. Bij de analyse van reisbewegingen op basis van gehoren kon echter alleen gebruik worden gemaakt van data over de onbekende nationaliteit.

³¹⁰ IND, september 2024, METIS Factboard Generiek.

³¹¹ Brief van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, 28 november 2023. Landenbeleid Turkije. [url](#)

³¹² In enkele gevallen is ook een registratie als staatloos mogelijk.

³¹³ Zie ook EUAA, 21 december 2023, Palestinian reporting under EPS data exchange.

Bij de kwantitatieve rapportage zullen we in dit geval geen Europese cijfers geven, terwijl we voor Nederland zullen rapporteren over alle aanvragers met een onbekende nationaliteit.

6.3.2 Ontwikkelingen in Palestijnse Gebieden

Veiligheidssituatie in de Gazastrook

De situatie in de Gazastrook wordt sinds de Hamas-actie van 7 oktober 2023 nog steeds gekenmerkt door dagelijkse Israëlische luchtaanvallen, artilleriebeschietingen en gevechten met Palestijnse gewapende groeperingen die een guerrillaoorlog voeren. Uit het laatste OCHA-rapport blijkt dat tot en met 18 september 2024 41.272 doden zijn gevallen, 95.551 gewonden en meer dan 10.000 mensen zijn naar verluidt vermist.³¹⁴ De Wereldgezondheidsorganisatie meldt in een recent rapport dat 25% van alle gewonden in Gaza (zo'n 22.500 mensen) acute en voortdurende revalidatiebehoeften hebben, waaronder patiënten met letsel aan de ledematen, amputaties, hoofd- en ruggenmergletsel en brandwonden.³¹⁵ Door de oorlog zijn op dit moment 1,9 miljoen Palestijnen intern ontheemd. Veel van de ontheemden zijn al meerdere keren binnen de Gazastrook gevlucht naar andere veilige plekken.³¹⁶ De hele bevolking van Gaza wordt geconfronteerd met acute voedselonzekerheid (fase 4) en 495.000 mensen zitten in fase 5, de hoogste schaal van hongersnood.³¹⁷ De indirecte onderhandelingen die afgelopen augustus hebben plaatsgevonden over een staakt-het-vuren tussen Israël en Hamas hebben tot nu toe niks opgeleverd. Beide strijdende partijen gingen niet akkoord met de door de bemiddelaars voorgestelde compromissen. Desondanks worden de onderhandelingen voortgezet.³¹⁸ Op 11 september jl. heeft Hamas herhaald akkoord te gaan met het vredesplan van de Amerikaanse president Biden.³¹⁹

Veiligheidssituatie op de Westelijke Jordaanoever

Sinds de Hamas-actie van 7 oktober 2023 is ook de intensiteit van het geweld tegen Palestijnen op de Westelijke Jordaanoever toegenomen. Op 27 augustus jl. is het Israëlische leger begonnen aan een nieuw grootschalig militair offensief met name in de omgeving van Jenin, Tulkarm en Tubas.³²⁰ Het 10-dagen durende offensief heeft geleid tot 36 Palestijnse doden waaronder 8 kinderen, 87 gewonden en 60 arrestaties. Verder zijn door deze militaire operatie 624 mensen ontheemd waaronder 232 kinderen.³²¹ Ook het geweld van de kolonisten heeft geleid tot binnenlands ontheemding van vele Palestijnse families. Sinds 7 oktober 2023 is het aantal interne ontheemden opgelopen tot 1.628.³²² Verder zijn er 652 Palestijnen om het leven gekomen op de Westelijke Jordaanoever inclusief Oost-Jerusalem in de periode van 7 oktober tot 2 september 2024.³²³

6.3.3 Routes

Aantallen asielaanvragen op Nederlandse luchthavens

Cijfers met betrekking tot Palestijnen zijn ook bij de KMar niet eenduidig uit het systeem te halen, zo worden zij teruggezien onder de categorie met onbekende nationaliteit, als staatloos of wel onder de noemer Palestijn. Wanneer de data in deze categorieën nader wordt bekeken, dan zouden er van mei t/m augustus 2024 minder dan vijf Palestijnen asiel aangevraagd hebben op een Nederlandse luchthavens. Volgens verklaringen betrof het geen Palestijnen die na de Hamas-actie van 7 oktober 2023 zijn vertrokken uit Gaza. Zij waren ofwel al

³¹⁴ OCHA, Reported impact snapshot | Gaza Strip (18 September 2024), 18 september 2024, [url](#), geraadpleegd 19 september 2024

³¹⁵ WHO, Estimating Trauma Rehabilitation Needs in Gaza using Injury Data from Emergency Medical Teams, 12 september 2024, [url](#), geraadpleegd 19 september 2024

³¹⁶ UNRWA, UNRWA Situation Report #137 on the situation in the Gaza Strip and the West Bank, including East Jerusalem, 18 september 2024, [url](#), geraadpleegd 19 september 2024

³¹⁷ IPC, Gaza Strip: Acute Food Insecurity Situation for 1 May - 15 June and Projection for 16 June - 30 September 2024 | IPC - Integrated Food Security Phase Classification, [url](#), geraadpleegd 19 september 2024

³¹⁸ The Guardian, New round of Gaza ceasefire negotiations begins without Hamas, 15 augustus 2024, [url](#), geraadpleegd 19 september 2024; The Diplomatic Insight, No Deal in Gaza Ceasefire Talks in Cairo, 26 augustus 2024, [url](#), geraadpleegd 19 september 2024

³¹⁹ France24, Hamas says it is ready to implement Gaza ceasefire deal without 'new conditions', 12 september 2024, [url](#), geraadpleegd 19 september 2024

³²⁰ OHCHR, UN experts urge Israel to stop attacks and harassment against journalists in occupied West Bank | OHCHR, 12 september 2024, [url](#), geraadpleegd 19 september 2024

³²¹ OCHA, Humanitarian Situation Update #216 | West Bank, 11 september 2024, [url](#), geraadpleegd 19 september 2024

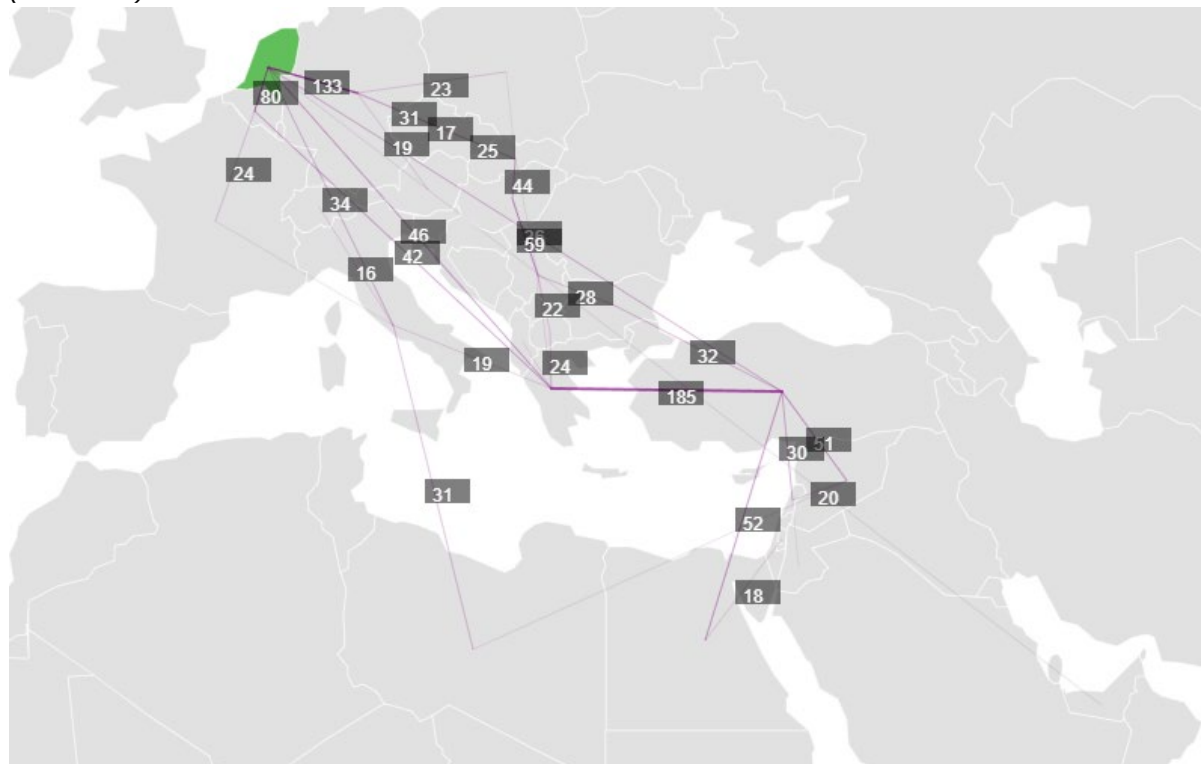
³²² OCHA, Humanitarian Situation Update #219 | West Bank, 18 september 2024, [url](#), geraadpleegd 19 september 2024

³²³ OCHA, Humanitarian Situation Update #213 | West Bank, 4 september 2024, [url](#), geraadpleegd 19 september 2024

langere tijd elders woonachtig (Syrië en Bolivia) ofwel recent afkomstig uit de Westelijke-Jordaanoever. Deze aanvragen vonden allen plaats op de luchthaven Schiphol. De routes zijn divers, waarbij er via verschillende continenten werd gereisd.

Reisroutedelen

*Figuur 6.19 Aantal personen met nationaliteit 'onbekend' per reisroutedeel die in 2023 asiel aanvroegen in Nederland o.b.v. verklaringen van asielmigranten bij het aanmeldgehoor (N=420³²⁴)³²⁵**

* minimum aantal reizigers per reisroutedeel = 10; minimum reizigers per lijndeel met label = 15

44% van de personen met een onbekende nationaliteit die in 2023 in Nederland asiel aanvroegen en van wie de aanmeldgehoren geanalyseerd zijn, reisde van Turkije naar Griekenland. Vanuit Griekenland waren de routes divers. Bijna een derde gaf aan ook in Duitsland (32%) geweest te zijn, en bijna een vijfde in België (19%). Van relatief weinig personen met een onbekende nationaliteit die in 2024 asiel aanvroegen is dergelijke informatie op het moment van schrijven bekend.

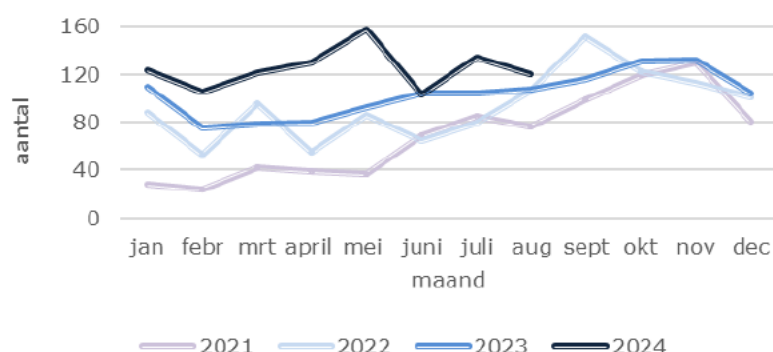
6.3.4 Asielaanvragers in Nederland

Figuren 6.20 tot en met 6.24 geven een beeld van aanvragers met een onbekende nationaliteit die in Nederland asiel aanvroegen de afgelopen jaren, en informatie over de kenmerken van deze aanvragers en beslissingen op aanvragen. Er zijn geen gegevens weergegeven voor de EU+ omdat niet bekend is hoe de samenstelling qua vermoedelijke nationaliteiten binnen de categorie 'nationaliteit onbekend' in verschillende lidstaten is.

³²⁴ Dit betreft ongeveer een derde (34%) van het totale aantal eerste aanvragen door personen met nationaliteit 'onbekend' in 2023. Aanmeldgehoren waarin niet letterlijk gevraagd is naar de reisroute zijn vanwege een lagere betrouwbaarheid niet geanalyseerd. Bovendien hebben er, zeker bij relatief recente aanvragen, nog niet altijd aanmeldgehoren plaatsgevonden. Van de aanvragen in januari 2023 t/m januari 2024 is dikwijls 30 à 40 procent per maand geanalyseerd, van die era 17 tot één procent.

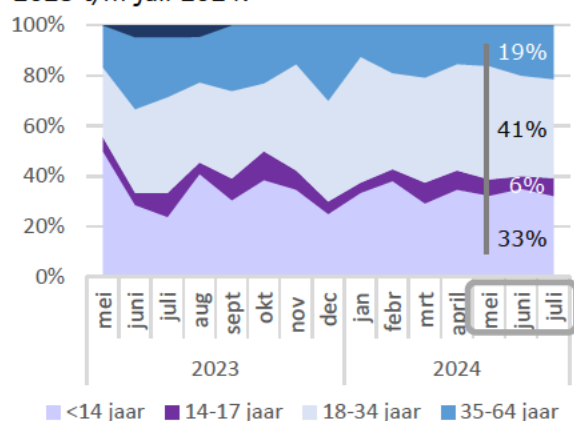
³²⁵ Bron: IND|DEC, peildatum 12-09-2024.

Figuur 6.20 – Aantal eerste asielaanvragen door personen met een onbekende nationaliteit in Nederland van januari 2021 t/m augustus 2024³²⁶

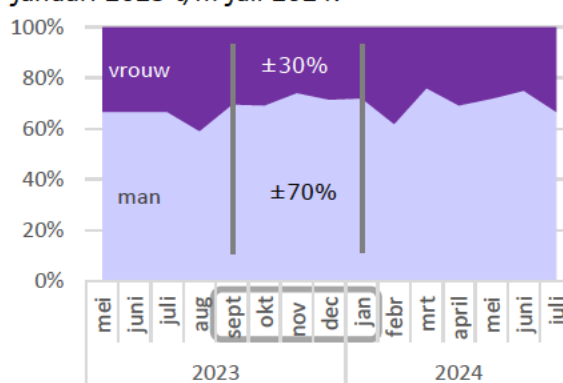

→ Bijna iedere maand van 2024 tot nu toe vroegen er meer personen met een onbekende nationaliteit asiel aan in Nederland dan in dezelfde maanden een jaar ervoor. Over de eerste acht maanden betreft het een gemiddelde stijging van ongeveer een derde.

Figuur 6.21 Leeftijdsverdeling asielaanvragers met onbekende nationaliteit in Nederland, mei 2023 t/m juli 2024.³²⁷

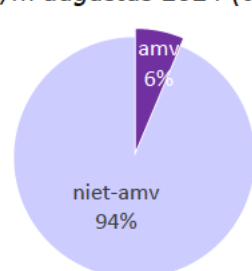

Figuur 6.22 Geslachtsverdeling asielaanvragers met onbekende nationaliteit in Nederland, januari 2023 t/m juli 2024.³²⁸

→ Van mei tot en met juli 2024 was een derde van de asielaanvragers met een onbekende nationaliteit jonger dan veertien jaar. Ongeveer vier op de tien waren 18 t/m 34 jaar. Het merendeel van alle asielaanvragers met een onbekende nationaliteit is man.

Figuur 6.23 Aandeel amv's onder asielaanvragers met onbekende nationaliteit in Nederland, januari t/m augustus 2024 (totaal = 994).³²⁹

→ Een klein deel van de asielaanvragers met onbekende nationaliteit in Nederland in de eerste acht maanden van 2024 bestond uit amv's. (6%). Meestal waren het er minder dan tien per maand.

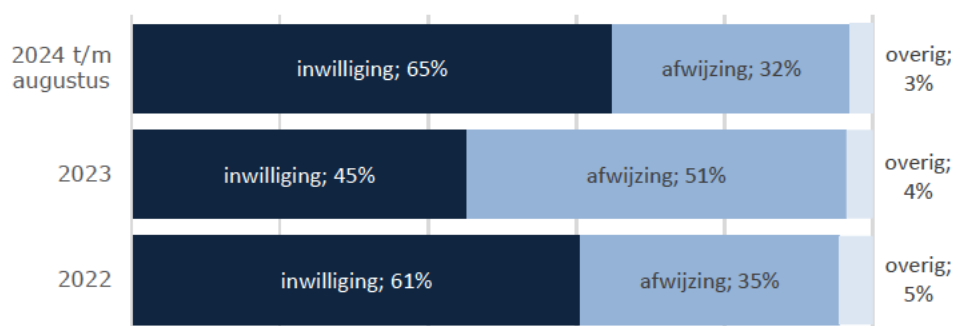
³²⁶ IND, september 2024, METIS Factboard Generiek. In 2021 waren grotendeels reisbeperkende maatregelen van kracht in verband met covid-19.

³²⁷ Bron: Eurostat, 17-09-2024. Asylum applicants by type, citizenship, age and sex - monthly data. De brongegevens zijn afgerond op vijftallen.

³²⁸ Bron: Eurostat, 17-09-2024. Asylum applicants by type, citizenship, age and sex - monthly data. De brongegevens zijn afgerond op vijftallen.

³²⁹ Bron: IND, september 2024, METIS Factboard Generiek.

Figuur 6.24 Aantal inwilligingen, afwijzingen en overige afdoeningswijzen per jaar van asielaanvragen door personen met een onbekende nationaliteit.³³⁰*

* $N_{\text{totaal}2022} = 480$, $N_{\text{totaal}2023} = 590$, $N_{\text{totaal}2024 \text{ t/m augustus}} = 560$

➔ Het aandeel asielaanvragen van personen met een onbekende nationaliteit dat Nederland inwilligt, was in 2023 lager dan in 2022 en 2024 t/m augustus.

³³⁰ IND, september 2024, METIS Factboard Generiek.

7 Verwachtingen

Gezien het samenspel tussen vele factoren die in herkomst-, transit- en ontvangende landen van invloed zijn op asielmigratie, is het maken van verwachtingen een complexe aangelegenheid. Dit hoofdstuk kijkt vooruit naar de verwachte verdere ontwikkeling van de situaties in diverse landen en op de routes naar de EU. Ook is er aandacht voor de verwachte asielinstroom in de EU en Nederland.

7.1 Migratie uit herkomst- en transitlanden

Het beeld van de pushfactoren voor migratie vanuit de herkomst- en transitlanden is niet eenduidig. Voor veel regio's is er sprake van een continuering van onrust en/of een toename van factoren die tot vertrek uit de herkomstlanden kunnen leiden.

Voor met name de volgende groepen (in willekeurige volgorde) zijn er ontwikkelingen in herkomst- en/of transitlanden die tot migratie richting Europa kunnen leiden (zie verder hoofdstuk 2 en 6):

- **Soedanezen.** Sinds halverwege april 2023 zijn er hevige gevechten in *Soedan*. Tot en met augustus vroeg dit jaar meer dan de helft van de Soedanese asielaanvragers in de EU+ asiel in Frankrijk. Nederland stond binnen de EU op een vierde plaats.³³¹ Er zijn (nog) geen grote reisbewegingen richting Europa zichtbaar zijn. Dit is vooral het gevolg van de slechte economische situatie waarin veel Soedanezen zich bevinden.
- **Afghanen.** De humanitaire situatie is slecht, mede als gevolg van de aardbevingen vorig jaar. *Pakistan* en *Iran* oefenen veel druk uit op Afghanistan om hen terug te laten keren naar Afghanistan. Het zou kunnen dat zij daadwerkelijk terugkeren, maar ook dat zij verder migreren naar bijvoorbeeld de EU. Vooralsnog lijkt er geen sprake van een duidelijke toename aan Afghaanse asielaanvragers in de EU+. De kans is groter dat ze in andere EU-landen asiel aanvragen dan in Nederland, aangezien ze niet bij de meest voorkomende nationaliteiten in Nederland hoorden, terwijl ze het afgelopen tertaal in de EU de op een na meest voorkomende nationaliteit onder asielaanvragers in de EU waren.
- **Palestijnen.** Sinds de inval van Hamas in Israël in oktober 2023 is er voortdurend strijd in Gaza en (in iets mindere mate) op de Westelijke Jordaanoever. Vooralsnog lukt het weinig mensen om de Palestijnse gebieden te verlaten, maar als vertrek mogelijk wordt, kan dat tot een uittocht leiden, al is zowel Egypte als Jordanië er veel aan gelegen om de vluchtelingenstroom niet op gang te laten komen³³². Inmiddels breidt het conflict zich uit naar (het zuiden van) Libanon. De onverminderd slechte omstandigheden in Palestijnse vluchtelingenkampen daar was al aanleiding voor jonge Palestijnen om het land te verlaten. Bij het schrijven van deze Migratieradar was nog niet duidelijk of er daadwerkelijk meer migratie uit Libanon richting de EU op gang komt.
- Voor **Syriërs** zijn de pushfactoren sinds de vorige Migratieradar nauwelijks veranderd, alhoewel de humanitaire situatie in Syrië eerder slechter dan beter lijkt te worden. De situaties in zowel Syrië, Turkije en Libanon geven nog steeds aanleiding tot mogelijke (verdere) migratie.
- **Oekraïners** door de aanhoudende oorlog met Rusland en mogelijke aanscherping van de mobilisatieregels.
- Aangezien de economische en humanitaire situatie in **Nigeria** momenteel zeer slecht is, is een grotere toestroom van Nigerianen niet uit te sluiten.
- **Jemenieten:** Een nieuw nationaal staakt-het-vuren is nog steeds niet dichterbij gekomen. Als er sprake zou zijn van meer emigratie dan is Nederland één van de voor de hand liggende landen voor het vragen van asiel.

³³¹ Eurostat, Asylum applicants by type, citizenship, age and sex – monthly data. Peildatum 25-10-2024.

³³² Europese Commissie, 15-05-2024, Integrated Situation Awareness and Analysis Report No 406, Europese Commissie, 26-04-2024, Deep dive on migratory flows from Türkiye and situational update on the Western Balkan route.

7.2 Aantal asielaanvragers in de EU+ en Nederland in het derde tertaal van 2024

In herkomst- en transitlanden vinden ontwikkelingen plaats die de pushfactoren voor irreguliere migratie met name in stand houden dan wel vergroten (zie §7.1). Naar verwachting zal de migratiedruk die hierdoor veroorzaakt wordt, blijven aanhouden en zelfs toenemen ten opzichte van de maanden mei tot en met augustus van 2024. Tegelijkertijd is de ervaring dat het aantal irreguliere grensoverschrijdingen naar de EU op veel van de routes in het najaar hoger is. Toch is de verwachting dat het aantal asielaanvragen in de **EU+** in het laatste tertaal dit jaar wat lager zal zijn dan in dezelfde periode van het vorige jaar. Tot nu toe is het aantal asielaanvragen in 2024 iets lager dan in dezelfde periode van 2023 (zie §4.3.1). Er is geen reden om te verwachten dat dat in de komende maanden anders zal zijn.³³³

In grote lijnen lijkt er in de pushfactoren in landen van herkomst- en transitlanden de afgelopen maanden geen verbetering te zijn opgetreden (zie hoofdstukken 2 en 6). De situatie in Soedan, de Palestijnse gebieden en Libanon lijkt eerder te verslechteren. Armoede lijkt een belemmering voor potentiële vluchtelingen uit Soedan om (verder) te vluchten. Ook de inzet van Noord-Afrikaanse landen die een overeenkomst hebben met de EU kan een belemmering vormen voor potentiële vluchtelingen. Palestijnen die de Palestijnse gebieden willen verlaten hebben daarvoor nauwelijks gelegenheid: buurlanden hebben de grenzen gesloten. Libanon is pas tijdens het schrijven van deze Migratieradar een brandhaard geworden en er is nog te weinig informatie om goed in te schatten wat de gevolgen daarvan voor de migratiestromen zullen zijn, zowel ten aanzien van Libanezen als in Libanon verblijvende vluchtelingen. Vooralsnog lijken velen uit het zuiden van dit land naar het veiliger noorden te trekken. Daarnaast steken velen de grens met Syrië over.³³⁴

Ondanks deze ontwikkelingen is het aantal asielaanvragen in de EU en in Nederland de afgelopen maanden lager dan in dezelfde maanden in voorgaande jaren, terwijl er eerder (onder andere op basis van patronen in eerdere jaren) met een stijging rekening werd gehouden. Het is moeilijk om een duidelijke oorzaak voor deze daling in de EU en in Nederland aan te geven. Wel is er een beeld van factoren die van invloed kunnen zijn.

Zo is het aantal geregistreerde irreguliere grensoverschrijdingen dat Frontex rapporteert op de twee tot voor kort meest gebruikte routes naar Europa aanzienlijk afgenomen. Op de Centraal Mediterrane route daalde dit aantal grensoverschrijders tot en met augustus in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar met 64%, en op de West Balkan route een daling van 77% werd gezien. Op een aantal andere routes was sprake van een stijging. Over alle routes samen is het nettoresultaat een daling van bijna 40% in de betreffende periode.³³⁵ Binnen de EU+ was de daling van het aantal asielaanvragen van januari tot en met augustus ongeveer 6% in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar. In Nederland was het aantal eerste asielaanvragen in maanden januari tot en met augustus in 2023 en 2024 nagenoeg gelijk (ongeveer 21.900). Vanaf week 22 is de instroom in Nederland op weekbasis echter lager dan in dezelfde weken vorig jaar. Pas vanaf week 35 is het totale aantal eerste asielaanvragen in Nederland lager dan in 2023. Dat het aantal geregistreerde, irreguliere grensoverschrijdingen op de EU-buitengrenzen sterker daalde dan het aantal asielaanvragers in de EU+, kan te maken hebben met "secondary movements" (mensen zijn nog (een poos) onderweg binnen de EU+ voor ze in een bestemmingsland een asielaanvraag doen). Ook zou er sprake kunnen zijn van een toename van het aantal *niet*-geregistreerde irreguliere grensoverschrijdingen.

Verder is de verdeling van het aantal asielaanvragen binnen de EU+ niet altijd gelijk. De laatste tijd lijkt in diverse EU-lidstaten het politiek sentiment ten aanzien van vluchtelingen in beweging. Inmiddels zijn er verschillende landen die (na politieke verschuivingen na verkiezingen) aangeven asielmigratie (verder) te willen inperken. In Nederland gebeurde dat in het hoofdlijnenakkoord en het regeerprogramma van het kabinet Schoof. Duitsland kondigde strengere asielregels af na een

³³³ EUAA, Asylum Forecasting Report Update September-December 2024, 18-09-2024.

³³⁴ UNHCR, Israëlische luchtaanvallen op Libanon intensiveren, crisis verergert, 15-10-2024, [url](#)

³³⁵ Frontex monthly statistics - August 2024, 13-9-2024.

aanslag in Solingen vlak voor deelstaatverkiezingen in het oosten van het land. De nieuwe regering van Frankrijk gaf deze zomer aan meer tegen de migratie naar dat land te willen doen. In Oostenrijk was migratie onlangs een belangrijk thema bij de verkiezingen en recent is in Polen het idee geopperd om de asielwetgeving voorlopig buiten werking te stellen. De Europese landen die grenzen aan de Russische Federatie en Belarus zijn beducht voor de inzet van migratie door Rusland of Belarus voor destabiliserende doeleinden in hun landen. In de media wordt gesproken van een 'race to the bottom'.³³⁶

Nu dit soort ontwikkelingen kort op elkaar in het nieuws komt, kan moeilijk worden ingeschat wat de invloed hiervan is op waar binnen Europa asielzoekers asiel aan zullen vragen. Nu er in meer landen wordt aangestuurd op strenger beleid is niet direct duidelijk waar dit toe zal leiden. Er zal moeten blijken of dit zal leiden tot minder asielzoekers in Europa, een andere verdeling tussen EU-landen en/of (op termijn) weer een vergelijkbare verdeling als voor de opvolgende (aangekondigde) wijzigingen in meerdere EU-landen. In de wetenschappelijke literatuur bestaat er geen eenduidig beeld over de invloed van aanpassingen in het asielbeleid op het aantal asielmigranten. Andere factoren zouden een veel grotere invloed hebben.³³⁷

De bekende trends en patronen lijken minder bruikbaar voor het maken van prognoses. Op het moment van schrijven van deze prognose zouden we op basis van ervaringen uit eerdere jaren verwachten een "herfstpiek" te zien in het aantal aanvragen. Halverwege oktober is er echter zowel in Nederland als in de EU+ (nog) geen sprake van een significante stijging in de (deels voorlopige) weekcijfers.

Met de huidige kennis lijkt het goed mogelijk dat er komende weken geen grote veranderingen zullen plaatsvinden in het aantal eerste asielaanvragen in Nederland ten opzichte van de voorbije maanden. Traditioneel zou het aantal aanvragen richting het einde van december iets kunnen dalen.

Voor wat betreft de migratie van Oekraïners viel begin september een bericht op dat de Oekraïense Nationale Bank verwacht dat er de komende tijd nog een groep van zo'n 700.000 Oekraïners hun land zullen verlaten. Naast de verslechterende leefomstandigheden door Russische aanvallen op de energie-infrastructuur, zou ook de stagnerende economie hierbij een rol spelen: minder banen stimuleert de migratie. Het is lastig in te schatten welk deel van deze Oekraïners naar Nederland zal komen.³³⁸

³³⁶ De Morgen, 'Alle taboes zijn gesneuveld in het Europese migratiedebat', 18-10-2024, [url](#)

³³⁷ Verwey-Jonker Instituut, Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland. Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers. Utrecht, 2023.

³³⁸ De Telegraaf, 'Oekraïense golf dijt uit'; Experts: 700.000 vluchtelingen meer. 09-09-2024

Bijlage I Overzicht uitgelichte nationaliteiten

nationaliteit (in alfabetische volgorde)	uitgelicht in editie(s) van MGR Asiel van ³³⁹ (in omgekeerd chronologische volgorde)
Algerijnen	2022 T3
Belarussen	2022 T1
Burgers van India	2023 voorjaar
Chinezen	2024 winter
Colombianen	2022 T3
Eritreeërs	2024 winter 2022 T2
Irakezen	2024 voorjaar 2023 voorjaar
Iraniërs	2022 T3
Jemenieten	2024 winter 2022 T2
Marokkanen	2023 najaar
Moldaviërs	2023 najaar
Oekraïners	2024 voorjaar 2022 T1
Pakistanen	2022 T1
Palestijnen	2024 najaar (huidig) 2024 winter
Russen	2023 voorjaar 2022 T1
Soedanezen	2023 voorjaar
Somaliërs	2022 T2
Syriërs	2024 najaar (huidig) 2024 voorjaar 2023 najaar 2022 T3
Turken	2024 najaar (huidig) 2023 najaar 2022 T2

³³⁹ vanaf edities 2022